

**- POKRYCIA
DACHOWE-**
BLACHODACHÓWKI
I TRAPEZ
T18-T20-T35-T55
MOŻESZ KUPIĆ
W HURTOWNI STALI
„STAL BUD” sp. z o.o.
KWIDZYN, UL. TORUŃSKA 36,
TEL. 21-11 WEW. 24

KURIER
DZIENNIK POMORSKI
KWIDZYŃSKI
TYGODNIK

**promotor
HURTOWNIA
PLEYT WIOROWYCH**
płyty wiworowe, pilśniowe
MDF, obrzeża meblowe
parapęty, blaty kuchenne
panele boazerijne
podłogi typu szwedzkiego
okucia ciesielskie i meblowe
silikony, pianki montażowe,
impregnaty drzew PORTA
frezy i pily F&B, drabiny
drewna kominkowe,
przycinanie płyt, transport
Starogard Gd., ul. Kościuski 114
☎ (059) 249-76 wew. 23,
250-21 wew. 148

KWIDZYN '96 ROZDANE str. 6 i 7
Statuetki dla zwycięzców - nagrody dla Czytelników

Laureaci Plebiscytu na Człowieka Roku KWIDYN '96. Od lewej: Bogdan Zamośny - sport, Józef Lukasiak - polityka, Katarzyna Kaczmarczyk-Przybylska - redaktor naczelny „Kuriera”, Andrzej Gołyga - business, Adam Karaś - kultura, Maciej Czajka - Nagroda Specjalna Redakcji „KK”

**Policyjna akcja
zakończona
sukcesem
BANDYCI
UJĘCI
W PRABUTACH**

W środę, 29 maja aresztowano trzy osoby podejrzane o dokonanie rozboju w pociągu w Prabutach. Rozboju dokonano na mezczyźnie, któremu skradziono 1300 zł i dokumenty.

Jak poinformował nas prokurator rejonowy, Mirosław Andryskowski, sprawców zatrzymano w wyniku zakrojonej na szeroką skalę akcji prowadzonej przez Komendę Rejonową Policji w Kwidzynie i Komisariat w Prabutach.

Zatrzymani są mieszkańcami Trójmiasta w wieku od 24 do 33 lat. Prokurator rejonowy zastosował wobec podejrzanych areszt tymczasowy.

Jak się nieoficjalnie dowiedzieliśmy, akcja została podjęta w wyniku sygnałów pochodzących od osób podróżujących pociągami, które zgłaszały policji dokonywanie na nich rozbojów.

Zatrzymany grozi kara pozbawienia wolności od 3 do 15 lat.

SYNAK
**SALON
MEBLOWY**
ZAPRASZA
82-500 KWIDZYN
ul. Toruńska 36,
tel. (055) 79-32-88 wew. 26

Super Konkurs
Kupując towar za kwotę powyżej 30 PLN (300.000) możesz stać się posiadaczem telewizora GRUNDIG 29'
TELEWIZORY
● DUŻY WYBÓR
● NAJLEPSZE FIRMY
● ATRAKCYJNE CENY
- RATA -
- TRANSPORT -
Kwidzyn, ul. Targowa 11a, tel. (055) 79-72-65

**Zaległości rosną - lokatorzy nie płacą
JEDYNYM WYJŚCIEM EKSMISJE**

Co mają począć spółdzielnie mieszkaniowe wobec lokatorów, którzy notorycznie nie płacą czynszu?

Zgodnie z prawem jedynym dyscyplinującym i przykładnym wyjściem z tej patowej sytuacji jest eksmisja za dlužonych lokatorów na bruk!

Nieplacenie czynszu to jeden z najostrowszych problemów, z jakimi borykają się w ostatnim czasie nie tylko kwidzyńskie spółdzielnie mieszkaniowe. Tak jest w całym kraju, gdzie średnio co trzeci lokator ma zaległości wobec spółdzielni z tytułu nieplaconych czynszów. W Polsce około 40% lokatorów nie wnosi systematycznie opłat za czynsz. W Kwidzynie ta sytuacja wygląda nieco lepiej: około 35% lokatorów spółdzielni nie płaci czynszu.

Największe zaległości mają członkowie największej najstarszej z kwidzyńskich spółdzielni - Spółdzielni Mieszkaniowej POMEZANIA. Spółdzielnia ta ma w

swoich zasobach około 3 350 mieszkań. Notorycznie czynszu nie płaci ponad 1 000 lokatorów, czyli 31% Długi lokatorów wobec "Pomezani" wynoszą wraz z odsetkami ponad 1 mln zł. Prezes SM "Pomezania" Albin Walesiak jest przekonany, że w przeważającej części nie płacą ci spośród lokatorów, których na to stać.

"Próbujemy zrozumieć ludzi biednych, ich sytuację życiową. Ludzie biedni jednak potrafia zachować się godnie i najczęściej nie zalegają z opłatami. Nie płacą

w większości ci, którzy mogliby torbić bez większego uszczerbku dla domowego budżetu. Część nie płaci z czystej przekory: skoro nie płaci mój sąsiad, to dlaczego ja mam płacić?"

Prezes A. Walesiak zapowiedział jeszcze w maju zastosować wobec 18 największych dłużników jedyną służącą i dotkliwą karę: eksmisję na bruk, bez zapewnienia - zgodnie z obowiązującym prawem - mieszkania socjalnego.
Zaległości rosną - str. 9

**Salonik Meblowy
„DOMENA”
zaprasza
od 10.06.1996 r.
Kwidzyn, ul. 15. Sierpnia
(przeniesiony z ul. Braterstwa Narodów)
Czynny w godz. 10.00-18.00**

P.P.U. „DESCO” Sp. z o.o.
informuje, że z dniem 6.05.96 zmieniliśmy naszą siedzibę na
Kwidzyn, ul. Toruńska 28
Tel. (055) 79-42-85
Fax (055) 79-70-48
Jednocześnie mamy przyjemność zakomunikować naszym Klientom, że rozszerzamy naszą działalność o
**HURTOWNIĘ
ARTYKUŁÓW ELEKTROTECHNICZNYCH**
„EL-CENTRUM” - „DESCO”

ul. Batalionów Chłopskich 44, tel. (055) 79-72-40
PINOKIO
NAJWIĘKSZY W KWIDZYNIE SKLEP Z ZABAWKAMI

GOOD YEAR
OPONY - SERWIS
SPRZEDAŻ SZEROKI ASORTYMENT NOWE I UŻYWANE NAPRAWA MONTAŻ WYWAŻANIE
DO SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH, CIĘŻAROWYCH
FIRMA USŁUGOWO - HANDLOWA KWIDZYN, ul. Toruńska 36, tel. (055) 79-21-11 wew. 7

Promocja Kisielic w „Mariocie”

W dniach 22-23 czerwca w warszawskim hotelu „Mariocie” odbędzie się II Światowa Konferencja Gospodarcza Polonii. Podczas konferencji będzie miała miejsce prezentacja materiałów promocyjnych gmin całej Polski, w tym także

gmin województwa elbląskiego.

Wśród czterech gmin naszego województwa znalazły się materiały promocyjne jednej gminy z rejonu kwidzyńskiego - Kisielic.

graf

Zmagania OSP w Prabutach Strażacy z Burow startowali w zawodach

19 drużyn Ochotniczych Straży Pożarnych z 8 jednostek wystartowało 25 maja w strażackich zawodach miejsko-gminnych w Prabutach. W zawodach brała też udział drużyna pożarnicza z partnerskiego miasta Burow w Niemczech.

Zawody sportowo-pożarnicze rozegrane zostały na boisku sportowym. W grupie dziewcząt 12-15 lat pierwsze miejsce zajęła Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza z Prabut, drugie - z Laskowic.

W grupie chłopców 12-15 lat pierwsze miejsce zajęła drużyna z Trumiejek, drugie z Prabut,

a trzecie - z Sypanicy.

Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza z Prabut okazała się najlepsza w kategorii wiekowej 15-18 lat, wyprzedzając drużynę z Sypanicy. W kategorii wiekowej 15-18 lat chłopców pierwsze miejsce zajęła drużyna z Prabut, drugie - młodzi strażacy z Burow, a trzecie - z miejscowości Kolo-dzieje.

W Prabutach startowali również seniorzy. W tej kategorii najlepsi okazali się strażacy z Jakubowa Obrzynowskiego, przed strażakami z Sypanicy i Trumiejek.

J.K.

Emeryci i renciści z IP obradowali

15 maja inicjatywy Barbary Tamulewicz oraz Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”, kierowanej przez Zbigniewa Gałkę i Jerzego Michałaka spotkało się około 30 rencistów i emerytów, którzy postanowili zaliczyć Kolo Emerytów i Rencistów przy International Paper Kwidzyn S.A. NSZZ „Solidarność”.

J.K.

Po dyskusji uznano, że inicjatywa jest pozytywna i bardzo potrzebna. Kolo zamierzają rozpocząć swoją działalność w najbliższym czasie. Spotkanie robocze, podczas którego ustalono zasady funkcjonowania Kola Emerytów i Rencistów IP odbyło się 4 czerwca.

Specjaliści od ruchu

W ostatnim czasie odbył się w całym kraju cykl turniejów wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego. Organizatorem cyklu jest Ministerstwo Edukacji Narodowej przy współudziale Polskiego Związku Motorowego oraz Komendy Główniej Policji.

Na szczeblu rejonowym turnieju, który odbył się w Kwidzynie wzięło udział 18 drużyn, a najlepsza okazała się drużyna Podstawowej w Suszu, przed reprezentacją Szkoły Podstawowej nr 1 w Prabutach oraz Szkoły Podstawowej nr 9 w Kwidzynie.

Te trzy zespoły reprezentowały rejon kwidzyński w finałach wojewódzkich, w których uczestniczyło 8 drużyn. Reprezentacja SP 1 w Prabutach, występująca w składzie: Halszka Frankowska, Dawid Gall, Łukasz Gryć, Marta Krasucka i Kamil Zosiak zajęła II miejsce. Uczniów prabuckiej „Jedynki” do konkursu przygotowywał Wiesław Słyszewski.

Czwarte miejsce w turnieju zajęła drużyna SP w Suszu, a ósme - kwidzyńskiej „dzwiekę”. W klasyfikacji indywidualnej Marta Krasucka z Prabut zajęła drugie miejsce.

cia

Teatralny maraton

25 teatryków ze szkół podstawowych województwa elbląskiego przez dwa dni występowało na deskach scenicznych Młodzieżowego Domu Kultury w Elblągu, wśród nich teatry szkolne z Kwidzyna i rejonu.

Organizatorzy imprezy podkreślali jej niezwykle wysoki i wyrównany poziom oraz fakt, że wie teatrowo-podobnej odbiorcy indywidualni zapłaça za 1 m³ wody 99 groszy, a zaskład przemy-słowe 1,22 zł.”

Wśród nagrodzonych znalazły się zespoły ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Kwidzynie (prowadzony przez Elżbietę Gardzielewską) i Szkoły Podstawowej w Obrzynowie (gm. Susz).

ca

Prostujemy

Do tekstu dotyczącego planowanej podwyżki cen wody wkładano się kilka nieścisłości, które wypaczyły treść jednego zdania. Powinno ono brzmieć:

„Oznacza to, że na każde 100 litrów wody, która opuścić z rurociągu, 40 litrów ginie w powietrzu, a raczej rozpyła się w ziemi. Są to tzw. straty spowodowane nieszczelnością sieci”.

Nieprawidłowo podaliśmy także proponowane ceny wody. „Od 1 lipca najprawdopodobniej odbiorcy indywidualni zapłaça za 1 m³ wody 99 groszy, a zaskład przemy-słowe 1,22 zł.”

Redakcja

Super-rolnik-mechanizator

Nestor MALANKOWSKI - uczeń piątej klasy Technikum Mechanizacji Rolnictwa Zespołu Szkół Mechanizacji Rolniczej w Kwidzynie zakwa-

lifikował się do finałów centralnych Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolnictwa, która odbyła się w Czernichowie k. Krakowa. ac

„Wiklina” na Targach Poznańskich

Naterenach wystawianiczych Międzynarodowych Targów Poznańskich w dniach 28-31 maja odbyły się targi POLSKIE MEBLE - DREMA. Na targach prezentowano polskie meble oraz urządzenia związane z produkcją meblarską. W targach wzięło udział ponad 300 firm z 30 państw.

Wśród kilkudziesięciu firm prezentujących nowe wzory mebli znalazły się meble i wyroby wikliniar-skie produkowane w kwidzyńskim Technikum Wikliniarskim i Technikum Drzewnym. ac

Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego 82-500 Kwidzyn ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 79-30-59 przyjmuje reklamy i ogłoszenia do dziennika

RZECZPOSPOLITA

Przedsiębiorstwo Prywatne

Edzbita Keprowska 82-500 Kwidzyn, ul. Owcza 37 tel. (055) 79-48-48 (czynny cała doba)

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE

samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Przewoży materiałów sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

Lek. med. Jacek Szostakowski specjalista ortopedii i chirurgii urazowej

Kwidzyn, ul. Kościelna 10/3, tel. 25-50, poniedziałki 18.00-17.00

INFORMUJEMY, ŻE DNIA 1 CZERWCA 1996 r. ROZPOCZĘŁA DZIAŁALNOŚĆ AGENCJA USŁUG TURYSTYCZNYCH I HANDLOWYCH

„MAJA”

KWIDZYN, ul. OGRODOWA 16/1a tel./fax (055) 79-24-89

Zapraszamy miłych klientów do korzystania z naszych usług:

- przewozy do Niemiec
- wczasy i sanatoria

KALININGRAD LITWA

Przyjmujemy ogłoszenia do gazet z Kaliningradu, Kłajpedy, Kowna, Wilna.

Redakcja „Kuriera Kwidzyńskiego” 82-500 Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 79-30-59; tel./fax 79-22-64

HANDEL * ZAMIANA * OBRÓT NIERUCHOMOŚCI

FIRMA „G & C”

Spółka z o.o. w Kwidzynie ul. Chopina 21, tel./fax (055) 79-40-32

CONTO

Towarzystwo Promocji i Doradztwa Kapitałowego Sp. z o.o. 82-500 Kwidzyn ul. 11-go Listopada 11, tel. (0-5579) 62-00

zaprasza do korzystania z atrakcyjnych kredytów „Invest - Banku” S.A. na zakup:

1. samochodów nowych i używanych,
2. towarów i usług m.in. - mebli, AGD, RTV, komputerów - przyjęć okolicznościowych, wesel, wycieczek, wczasów itp. - remont mieszkań, praca jazdy, małej architektury ogrodowej

Możliwość uzyskania kredytu: - bez poręczyścieli, - do 60 rat na samochody - do 24 rat na zakup dóbr konsumpcyjnych

Zapewniamy miłą, szybką i fachową obsługę. Udzielamy informacji telefonicznej (055 79) 62-00

Zapraszamy do naszego biura: ul. 11-go Listopada 11, 82-500 Kwidzyn
PONIEDZIAŁEK - PIĄTEK 9.00-17.00
SOBOTA 9.00-13.00

TYDZIEŃ W KWIDZYNIE

KRONIKA POLICYJNA

Uderzył i uciekł?

23 maja w miejscowości Glina 18-letni Stefan H. jadąc samochodem marki Fiat 126p od strony Rusinowa w kierunku Nebra Wlk. uderzył w drzewo. Straty zabrano do szpitala, w którym zamierzano poddać go badaniom. Po pobraniu krwi Stefan H. uciekł.

Kradzież w Trumiejach

24 maja w Trumiejach włamano się do budynku gospodarczego, skąd skradziono dwa dywany, odtwarzacz wideo marki Hitachi, wieżę stereofoniczną, odtwarzacz oraz kasety magnetofonowe o wartości 3000 zł. Poszkodowanym jest Henryk G.

Chcieli tylko polizać

Tylko 30 lizaków skradziono 25 maja ze sklepu monopolowego przy ul. Sokolej w Kwidzynie. Sprawcy po wybiuciu szyby antywłamaniowej przez kratę wyciągnęli lizaki o wartości 12 zł. Nowa szyba będzie kosztowała właściciela 500 zł.

Odjechali audi

25 maja w Kwidzynie z parkingu na ul. Broniewskiego skradziono samochód „Audi 80” (nr rej. ELO 50-64), koloru ciemna zieleń, metalic. Pojazd oszacowano na 7500 zł.

Samobójcza śmierć

Właściciel posesji w Grabówku (gm. Kwidzyn) Piotr A. po powrocie do domu odkrył przy swoim domu martwego mężczyznę, który odebrał sobie życie, wieszając się. Tragicznie zmarły mężczyzna to 38-letni mieszkaniec Nowego Dworu Kwidzyńskiego.

Maluch okradziony

27 maja okradziono samochód „Fiat 126p” zaparkowany przy ul. Kamiennej w Kwidzynie. Skradziono akumulator i klucze. Straty wyniosły 218 zł.

Nieletni złodzieje zatrzymani

27 maja o godz. 18.30 zgłoszono kradzież pudełka z cukierkami o wartości 24 65 zł. Jak się okazało, dwóch nieletnich - 16-letni Piotr Z. i 16-letni Wojciech K. będąc w stanie po spożyciu alkoholu, w obecności sprzedawcy sklepu spożywczego na dworcu PKP w Kwidzynie ukradli cukierki, po czym uciekli. Policjanci z Kwidzyna zatrzymali dwóch nieletnich i odwieźli do Izby Wyrzeczew w Grudziądzu. Okazali się oni uciekinierami z zakładu wychowawczego.

Policja zapowiedziała, że wszystkich nieletnich będących w stanie nietrzeźwym będzie odwozić do Izby Wyrzeczew w Grudziądzu. „Nocleg” tam kosztuje 160 zł.

Zderzenie motocykla z oplem

27 maja ok. godz. 18.30 w Orlówku, na trasie Kwidzyn - Gardeja, kierujący motocyklem „Kawasaki” 22-letni Zbigniew Sz. zderzył się samochodem „Opel Kadett”, kierowanym przez 44-letniego Włodzimierza B. W wyniku wypadku obrażeń ciała doznał kierowca motocykla. Policja prowadzi dochodzenie w tej sprawie.

Złodzieje w Kaniczach

29 maja w Kaniczach włamano się do sklepu spożywczego, skąd skradziono alkohol, słodycze i mrożony drób. Straty wyniosły 3269 zł.

Nocna kradzież poloneza

30 maja z parkingu na ul. Krącowej w Kwidzynie skradziono poloneza caro - nr rej. ELY 22-98, kolor turkus metalic.

STRAŻ POŻARNA

25 maja w Kwidzynie na ul. Łąkowej zapalił się mieszkanie na pierwszym piętrze. Spaleni uległa część belki stropowej i podłogi. Straty wyniosły 500 zł.

25 maja w Górkach (gm. Kwidzyn) paliła się trawa. Przyczyną pożaru było zaproszenie ognia. Pożar nie spowodował strat.

27 maja w Prabutach na ul. Parkowej wybuchł pożar w budynku mieszkalnym. Na szczęście udało się go błyskawicznie ugasić. Ogień pojawił się w kominie, w którym nagromadziło się dużo sadzy. Jak się okazało, bezpośrednią przyczyną pożaru było pęknięcie komina.

27 maja palił się śmietnik na ul. Wspólnej w Kwidzynie. Pożar nie spowodował strat.

27 maja w Rozpędzinach zapaliła się szopa gospodarcza w opuszczonym gospodarstwie. Strat nie odnotowano. Przyczyną pożaru było prawdopodobnie podpalenie.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 17 dzieci; dziewczynek - 9, chłopców - 8

Śluby: w minionym tygodniu ślubów nie było.

Zmarli następujące osoby:

Marian Langowski
Ginter Nowak
Stanisław Kazuk
Tadeusz Daniluk
Zenon Nowicki
Zofia Holc
Aleksander Kikar

- boazeria PCV zewnętrzna i wewnętrzna
- listwy PCV wykończeniowe
- panele boazerie drewnopodobne i listwy wykończeniowe
- białe kuchenne
- parapety z PCV
- wanny z hydromasażem
- wanny narzeczne
- kabiny prysznicowe, parawany na wannę
- filtry wodne mechaniczne, węglowe
- ogrzewacze przepływowe wody Siemens, Białar, Daif
- grzejniki CO łazienkowe, aluminiowe, elektryczne, olejowe
- wentylatory biurowe obrotowe
- terakota, glazura, gresy, elewacje
- miski ustępowe wiszące, kompaktki

MEBLE OGRODOWE

Punkty sprzedaży Hurtownia „Wolmar” Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22 (teren byłej Jednostki Wojskowej) tel. (055) 79-62-39; tel. (055) 79-39-55 wew. 26 Balftram 27 k. Kwidzyna, tel. (055) 79-24-26

KOMPUTERY 486 PENTIUM w dowolnej konfiguracji oraz linie akcesoriów i oprogramowanie TANIO! Jacek Krawiński ul. Żeromskiego 28A PRABUTY tel. (055) 782-560 po 16.00

FEROX

ul. Broniewskiego 6/8 Kwidzyn, tel./fax 79-72-54
■ WYKRYWACZE GAZÓW
■ SYSTEMY ALARMOWE
■ SYBIALIZACJA POŻARÓW
■ TELEWIZJA DOZOROWA
■ CENTRALE TELEF. FAXY
■ CB RADIO - AKCESORIA
■ AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA
* ATESTY * CERTYFIKATY *

Powstało społeczne liceum ogólnokształcące PRZY OKRĄGŁYM STOLE - SZKOŁA NEORENESANSU

Ale! Wbrew wszelkim przeciwnościom, braku pomocy od tych, którzy wcześniej ją obiecali, a także na przekór wszelkim niedowiarkom i pesymistom 1 września 1996 r. rozpocznie się nowy rok szkolny w Społecznym Liceum Ogólnokształcącym w Kwidzynie.

Będzie to pierwsza i dotychczas jedynego typu szkoła ponadpodstawowa w województwie elbląskim. Będzie prowadzona jako szkoła niepubliczna przez Fundację "Oświata" Koordynatorem i prowadzącym w imieniu Fundacji będzie wielki entuzjasta i założyciel Społecznego Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie Piotr Wiśniewski.

Dyrektorem Społecznego LO została Beata Szykiewicz, która jednocześnie będzie nauczycielką języka polskiego.

Jak poinformował nas Piotr Wiśniewski, skompletowani już zostali nauczyciele poszczególnych przedmiotów. Odbłyły się już również rozmowy kwalifikacyjne, w wyniku których do szkoły przyjęło 15 uczniów - absolwentów klas ósmych.

W Społecznym Liceum Ogólnokształcącym nie będzie zajęć z przysposobienia ob-

niego w ciągu roku szkolnego, a program tego przedmiotu będzie realizowany podczas obozów wakacyjnych. Podobnie lekcje z wychowania muzycznego będą realizowane poprzez indywidualne zajęcia z uczniem.

Społeczne LO, jak to ma miejsce w publicznych liceach ogólnokształcących, przez dwa lata będzie realizowało podstawowy program nauczania. Pozwoli to uczniom w ciągu tego czasu na ukierunkowanie swoich zainteresowań.

Lekcje wychowania fizycznego będą odbywały się w sali gimnastycznej przejętej przez samorząd od wojska, a dla dzieci będą także lekcje jazdy konnej i zajęcia na pływalni.

Zajęcia z fizyki i chemii będą odbywać się w gabinetach Szkoły Podstawowej nr 8 w Kwidzynie, a z informatyki i Centrum Języków Obcych i Informatyki, które obecnie powstaje na terenie budynku pokoszarowego przy ul. 11 Listopada.

Po dwóch latach nauki ma nastąpić podział na zajęcia fakultatywne, prowadzone - oprócz nauczycieli Społecznego LO - przez nauczycieli akademickich z Gdańska i Torunia.

Bardzo duży nacisk zostanie położony na naukę języków

obcych. Będą nauczone dwa języki: angielski i niemiecki. Zajęcia będą odbywały się w dwóch 7-8-osobowych grupach. Wiodący dla danego ucznia język będzie wykładany przez 5 godzin w tygodniu, a drugi - przez 3 godziny. Dla uczniów chętnych, obok angielskiego i niemieckiego, będą odbywały się w miarę potrzeb zajęcia z innych języków obcych.

Nauka pozostałych przedmiotów będzie prowadzona w tzw. systemie blokowym, co oznacza, że jednego dnia będą np. 2 godziny fizyki, historii czy geografii, co ma zmniejszyć do intensywnej pracy.

W szkole nie będzie tradycyjnych ławek, lecz okrągłe lub owalne stoły, przy których uczniowie będą siedzieli wspólnie z nauczycielem.

Kandydaci do Społecznego Liceum Ogólnokształcącego byli już na wspólnej wyprawie w Społeczny LO w Toruniu, gdzie też nie ma ławek i kwidzyńskim adeptom ten pomysł bardzo przypadł do gustu.

Szkola już w pierwszym roku swojej działalności będzie chciała wypracować swoje tradycje, symbole czy logo.

Zgodnie z założeniami organizatorów tej szkoły, jej absol-

went ma jak człowiek końca XX wieku znać bardzo dobrze jeden język obcy, powinien też orientować się we wszystkich dziedzinach życia, a przy tym być dobrym oratorem. Jednym słowem taki współczesny człowiek neorenesansu.

Szkola będzie zajmowała jedno piętro budynku Szkoły Podstawowej nr 5 (gdzie zajęcia mają najmłodszy uczniowie) przy ul. Hallera, dzięki czemu budżet "piątki" wzrośnie o 15 tys. zł.

Miesięczne czesne wynosić będzie 230 zł i w 80% zostanie wydane na placę nauczycieli.

Podczas wakacji zostaną wyposażone dwie klaso-pracownice, a pieniądze na ten cel będą pochodzić z tzw. kaucji - wysokości dwumiesięcznego czesnego, którą rodzice zobowiązali się wpłacić po przyjęciu ich pociech do Społecznego LO.

W przyszłości każdy z gabinetów ma być wyposażony w komputery i przykładowe biblioteki przedmiotowe.

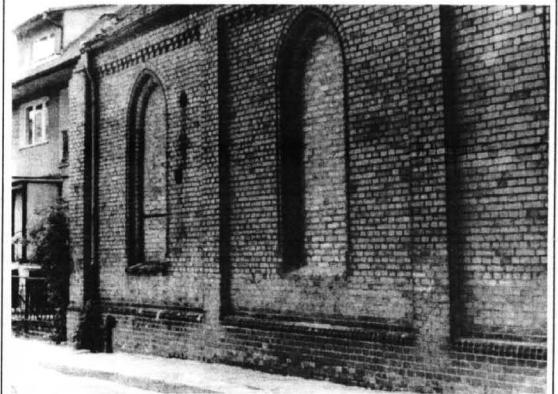
Szkoda, że nie powstała społeczna szkoła podstawowa, która próbował stworzyć kierownik Zamejskiego Oddziału Kuratorium Oświaty Edward Suciński.

Ale co się odwieczie, to nie uciec...

Andrzej Chmielewski

Kaplica - ciemnica

Czy konserwatorsko-zabytkowy serial, podobnie jak serial drogowo-dziurawcowy, ma szansę kiedyś się skończyć?

Kaplica przy ulicy Basztowej zamuwana

Czytelnicy "KK", którzy od wielu lat za naszym pośrednictwem śledzą poszczególne odcinki, są także zapewne przekonani, choćby po kwidzyńskich ulicach, jeżdżąc po drogach, a także oglądając zabytkowe kamienie np. przy ul. Grudziądzkiej, że oba serie będą jeszcze bardzo długo "emitowane" nanszychłamał. Chyba że stanie się cud.

Dzisiaj kolejny, jak zawsze drastyczny odcinek serialu, w którym w postać negatywnego bohatera wcielił się po raz kolejny z kolei miejski konserwator zabytków. Jak mogliśmy przedkładać w poprzednich odcinkach - postać nielubianego i niekonwencjonalnego bohatera wcielił się po raz kolejny z kolei miejski konserwator zabytków. Jak mogliśmy przedkładać w poprzednich odcinkach - postać nielubianego i niekonwencjonalnego bohatera wcielił się po raz kolejny z kolei miejski konserwator zabytków.

Dziś w naszym odcinku będzie dotyczył rewolucyjnej decyzji, mogącej zachwiać wiarę w funkcjonowanie konserwatorów w innych miastach, a nawet krajach czy kontynentach. Decyzja ta została bez wątpienia skonsultowana z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Nasz bohater - miejski konserwator zabytków w Kwidzynie - w ostatnim czasie wyraził zgodę

na ratowanie obiektu zabytkowego - dawnej kaplicy staroangielskiej, a obecnie została metodystów przy ul. Basztowej, poprzez zamurowanie okien. Sposób niekonwencjonalny, nie stosowany nigdzie, no może tylko w krajach byłego Związku Radzieckiego, a obecnie przeniesiony na grunt kwidzyński. W ten sposób powstała kaplica-ciemnica, dobra chyba tylko do konserwatorsko-rewolucyjnych kontemplacji.

Niestety, przy wykonywaniu prac budowlanych przez zamurowanie okien zapomniano o uszkodzonych przed laty elementach na frontonie i dachu tego zabytkowego budynku, przez który całym strumieniem w klasie deszczu leci woda. A może miejski konserwator zabytków tak celowo pokierował pracami? Jak zdrowo popada, to w kaplicy robi się basen, a na ścianie wyleje grzyb i można się wykąpać, i nie trzeba chodzić do lasu...

Czy tak powinien wyglądać zabytkowy budynek, w samym środku miasta, które ma - jako jedno z nielicznych w Polsce -

etatowego miejskiego konserwatora zabytków? Czy ten rewolucyjny pomysł będzie rozpozaczony? Czy w pozostałych zabytkowych obiektach Kwidzyna, które w większości wymagają remontu, też będziemy najpierw zamurowywać okna?

Jesteśmy ciekawi, jak zostaną wyremontowane czy chociażby zabezpieczone przed dewastacją i degradacją gólkę mury miejskie?

Na gruncie działań konserwatorskich cisną się na usta dalsze pytania dotyczące nad sklepami przy ul. Braterstwa Narodów w obrębie Starego Miasta pojawiły się (zapewne nie bez zgody miejskiego konserwatora zabytków) jakiegoś kosztowne nadbudówki w kształcie luków? Czy to jeden z kolejnych rewolucyjnych pomysłów, wyprzedzający prace nad rewitalizacją Starego Miasta? A co będzie, jeśli w konkursie na rewitalizację kwidzyńskiej Starówki wygra koncepcja bezlukowa?

gjez

Kwidzyn odzyska 2,5 miliona złotych!

26 maja Trybunał Konstytucyjny podjął długo oczekiwaną przez kwidzyńskich samorządowców decyzję. Spowoduje ona, że tegoroczny budżet Kwidzyna zwiększy się o 2,5 mln zł.

Zgodnie z decyzją Trybunału Konstytucyjnego nie ma podstawy prawnej, zmieniającej wartość początkową budowl, od której oblicza się podatek od nieruchomości. Wykładnia Trybunału została sformułowana na wniosek prezydenta RP, do którego zwrócił się gminy (w tym samorząd lokalny Kwidzyna) z wnioskiem o zmianę interpretacji zakwestionowanego przepisu. Źródłem sprawy stało się pismo okólnie Ministerstwa Finansów, podpisane przez ówczesnego wiceministra Witolda Modzelewskiego z września ubiegłego roku. W piśmie tym wiceminister nakazywał izobom skarbowym m.in. przyjmowanie za podstawę opo-

datkowania środków trwałych dla obliczenia podatku od nieruchomości budowl, od której oblicza się podatek od nieruchomości. Wykładnia Trybunału została sformułowana na wniosek prezydenta RP, do którego zwrócił się gminy (w tym samorząd lokalny Kwidzyna) z wnioskiem o zmianę interpretacji zakwestionowanego przepisu.

Wzrosły natomiast dochody budżetu państwa z tytułu podatku od osób prawnych. Ponieważ zabiegu dokonano z mocą wsteczną od początku roku 1995

uregulowane, do września na- leżności stanowiły wysokie nadpłaty w podatku od nieruchomości. Wystarczyło nawet na początek zaliczek za 1995 r. W tej sprawie gminy protestowały u prezydenta. Przewodniczący Rady Miejskiej Roman Bera i burmistrz Jerzy Godzik złożyli w kancelarii prezydenta RP oświadczenie, że przeludniący wysłował list otwarty do prezydenta.

Konstytucyjnego dotknęło około 1200 spółek różnych typów, które będą musiały wrócić do wartości brutto swoich nieruchomości od nowa przeliczyć podatek za rok 1995 i 1996 oraz wyrównać różnicę. Jak sugerują urzędnicy Ministerstwa Finansów, koszt tej operacji poniesie budżet państwa, który miał większe wpływy z tytułu podatku od osób prawnych.

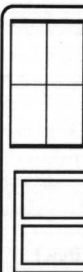
Andrzej Chmielewski

Firma „ZEPTER” Poland

Zatrudni

kobiety i mężczyzn do 55 roku życia, na etacie doradców i menedżerów.

Zgłoszenia tylko osobiście
dnia 12.06. 1996 r.
środa godzina 18.00
w Kwidzynie,
ul. Grudziądzka 23, pok. nr 3

- okna PCV i drewniane (Wolomin)
- drzwi tłoczone
- stolarka aluminiowa
- bramy garażowe
- rolety i rolozasłony
- siding- elewacje
- sufity podwieszane
- panele boazerijne
- podłogi szwedzkie

P.H.U. LUNAR

Kwidzyn- Górki, tel. (055) 79-63-31

- POKRYCIA DACHOWE-

BLACHODACHÓWKĘ I TRAPEZ T18-T20-T35-T55

MOŻESZ KUPIĆ W HURTOWNI STALI

„STAL BUD” sp. z o.o.

KWIDZYN, UL. TORUŃSKA 36, TEL. 21-11 WEW.24

Bank Gdański SA
O/Kwidzyn

sprzeda
nieruchomość

zabudowaną o pow. 25,56 ha,
położoną w Jaromierzu 8,
gm. Gardeja.

Oferty zawierające propozycje ceny i formy płatności prosimy kierować na adres:

Bank Gdański SA O/Kwidzyn
ul. Chopina 22
z dopiskiem „Jaromierz”
w terminie 14 dni
od daty ukazania się ogłoszenia.

Sprzedający zastrzeżenie sobie prawo swobodnego wyboru ofert lub ich odrzucenia.

PPUH „ZATORZE” ZAPRASZA
DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU
SPRZEDAŻY WĘGLA

KOPALNI „PIAST”

- CENY PROMOCYJNE
- SPRZEDAŻ RATALNA

KWIDZYN, ul. Mostowa 2
tel. 26-31 wew. 360

Dawny skład opału na kolei
Czynne w godz. 8.00-16.00

Zapewniamy transport

AS AUTO CZĘŚCI

ZAPRASZAMY
DO NOWO OTWARTEGO SKLEPU
PRZY UL. BRATERSTWA NARODÓW 46
(budynek „GS Sch”)

**DUŻY WYBÓR
NISKIE CENY
FACHOWA OBSŁUGA**

● 126 p
● Cinquecento
● Polonez ● FSO
tel. 22-75

Biskup w liceum

W Liceum Ogólnokształcącym w Kwidzynie przebywał wizytujący parafę p.w. Miłosierdzia Bożego biskup ordynariusz diecezji elbląskiej, Andrzej Śliwiński. Biskup spotkał się w auli szkolnej z nauczycielami i młodzieżą.

Podczas spotkania biskup mówił o szacunku dla siebie i dla drugiego człowieka. A. Śliwiński pochwalił młodzież tej najstarszej z kwidzyńskich szkół, stwierdzając jednocześnie, że żałowałby, że zaszłości prefektowi i LO księdzu Mirosławowi Masztalakowi, że może pracować w takiej szkole.

cia

WYBUCH GAZU W KWIDZYŃSKIEJ SZKOLE

27 maja o godzinie 9 45 w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Kwidzynie, w pracowni chemicznej, nastąpił wybuch

która wezwała na pomoc sekcje ratowniczo-gaśnicze Zawodowej Zakładowej Straży Pożarnej International Paper Kwidzyn S.A.

W celu udzielenia pomocy rannym niemalże natychmiast przybyły oddziały pierwszej pomocy medycznej ZZOZ Kwidzyn oraz wezwane przez radio sekcje ratownictwa medycznego PCK kwidzyńskich szkół ponadpodstawowych

W kilkadziesiąt minut sytuacja została opanowana... Spokojnie, bez paniki - tak wyglądał scenariusz dorocznych ćwiczeń obrony cywilnej i sił ratowniczych Kwidzyna, nazwanych GAZ '96. Celem ćwiczeń, którymi

zostały ocenione przez pozostałych obserwatorów, wśród których byli prawie wszyscy dyrektorzy szkół ponadpodstawowych. Ci, którzy nie byli, pewnie są przekonani, że w ich szkołach nic takiego nie może się przydarzyć.

Równoległe z ćwiczeniami GAZ '96 odbyły się zawody szkolnych sekcji ratownictwa medycznego, w których wzięło udział 15 drużyn. Najlepszą okazała się drużyna I Liceum

Evakuacja młodzieży z budynków

gaz, w wyniku czego kilkanaście osób zostało rannych. Wybuch spowodował pożar na parterze oraz znaczne pęknięcie muru, co groziło zawaleniem się jednego ze skrzydeł budynku.

Strażacy uwalniali uwięzionych przez pożar uczniów na piętrze szkoły za pomocą drabiny.

Komunikaty o katastrofie nadawało także miejscowe Radio PM.

Obserwatorzy ćwiczeń, a wśród nich (pierwszy od prawej) szef kwidzyńskiej OC, burmistrz JERZY GODZIK

Rannych odnoszą do wyznaczonych punktów

dowodził szef obrony cywilnej miasta, burmistrz Jerzy Godzik oraz szef sztabu obrony cywilnej Andrzej Szpala. Było sprawdzenie sił ratowniczych Kwidzyna w sytuacji realnego zagrożenia oraz doskonalenie ich współdziałania. Zdaniem J. Godzika ćwiczenia wypadły bardzo dobrze - podobnie

Opatrywanie rannych

Zejście po strażackiej drabinie nie jest łatwe

Celem ćwiczeń miało być sprawdzenie sił ratowniczych w sytuacji realnego zagrożenia

Fot. J. K.

Wybuch gazu spowodował pożar

Niemalże natychmiast po katastrofie ewakuowano ze szkoły młodzież, część w maskach przeciwgazowych, znajdujących się w wyposażeniu każdej kwidzyńskiej placówki oświatowej.

Niestety pożar uniemożliwił ewakuację młodzieży odciętej i uwięzionej na górnych piętrach tej największej z kwidzyńskich szkół ponadpodstawowych, liczącej ponad 1200 uczniów.

Po 10-20 minutach na miejsce katastrofy dotarło pogotowie gazowe i pogotowie energetyczne, a także Straż Pożarna.

Uczniów z ZSZ nr 2 trzeba było ewakuować po strażackiej drabinie

Strażacy próbują opanować sytuację

Ogólnokształcącego, która wyprzedziła ekipę Zespołu Szkół Rolniczych w Kisielicach, ekipę Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Kwidzynie i drugą drużynę ILO Zwycką drużynę do konkursu przygotował Mieczysław Dzikowski.

Pierwsze cztery drużyny będą reprezentowały Kwidzyn na zawodach wojewódzkich, które odbędą się w połowie czerwca w Elblągu.

Andrzej Chmielewski

Sprawni jak ZSZ nr 2

Drużyna Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Kwidzynie, reprezentująca województwo elbląskie w zawodach strzeleckich konkursu "Sprawni jak żołnierze", rozgrywanych w Słupsku, zajęła czwarte miejsce.

Indywidualnie trzecie miejsce zdobył Robert ZWIDRYN, a czwarte - Paweł RADOMSKI. Obaj są uczniami ZSZ nr 2.

Zdaniem Zbigniewa Miotki, który przygotował ekipę ZSZ nr 2, poziom konkursu był niezwykle wysoki i wyrównany, a kwidzyńskom do zwycięstwa zabrakło dosłownie kilku punktów.

pm

LOK HONORUJE

Zarząd Główny Ligi Obrony Kraju uhonorował laureatów ostatniego rozegranego konkursu "Sprawni jak żołnierze" medalami.

Dyplomy i srebrne medale "Za zasługi dla obronności kraju" otrzymały kwidzyńskie szkoły ponadpodstawowe: II Liceum Ogólnokształcące i Zespół Szkół Zawodowych nr 2.

Indywidualnie srebrny medal "Za zasługi dla obronności kraju" otrzymał wieloletni nauczyciel przysposobienia obronnego w ZSZ nr 2 Zbigniew Miotka.

cia

Prawo humanitarne bez tajemnic

W Elblągu odbyły się finały wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o Międzynarodowym Prawie Humanitarnym. Uczestniczyła w nich reprezentacja Kwidzyna - uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego, których do konkursu przygotowywał Mieczysław Dzikowski.

Uczniowie I LO odnieśli w finałowej rywalizacji duży sukces. Pierwsze miejsce zajęła Anna SZYMAŃSKA, a trzecie - Katarzyna KRAWCZYK.

Organizatorem imprezy był Zarząd Oddziału Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Elblągu.

cia

Zakład Kamieniarski

82-500 Kwidzyn, ul. Owcza 4

tel. (055) 79-45-23

poleca:

- ◆ grobowce
  - ◆ nagrobki granitowe w cenach nagrobków lastrykowych już od 800,00 zł
  - ◆ płyty surowe i polerowane (krajowe i zachodnie)
  - ◆ parapety
  - ◆ okładziny schodowe
  - ◆ docinanie glazury i terakoty
- Zanim zamówisz usługę w innym zakładzie, przyjdź, zobacz jak to się robi u nas.

Zapraszamy

SERWIS I SPRZEDAŻ NOWYCH SAMOCHODÓW FIRMY

- ◆ Przeglądy gwarancyjne
- ◆ Naprawy - wszystkie marki
- ◆ MONTAŻ autoalarmów do wszystkich typów pojazdów
- ◆ Sprzedaż radiododtworaczy samochodowych "PHILIPS" oraz głośników - MONTAŻ GRATIS
- ◆ Przy kupnie oleju wymiana gratis

RENAULT

• AUTO KOMIS • GOTÓWKĄ LUB NA RATY •

FIRMA: Roman Rybicki, ul. Małborska 112, tel. (055) 79-31-06

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

Jeśli chcesz kupić bardzo dobry

WĘGIEL

po konkurencyjnych cenach

RATY! przyjeżdż lub zadzwoni do depozytowego

składu kopalni

RATY!

„PIAST”

SADLINKI RYJEWO - wyładowne PKP

Zapewniamy transport i załadunek. TEL. (055) 79-75-61

Mazanie po ścianie

Graffiti - sztuka czy wandalizm, a może zupełnie coś innego? Malowanie ścian stało się plagą pojawiającą się na elewacjach budynków, murach i praktycznie w każdym wolnym miejscu, które przyciąga uwagę. Od nieuczestnych napisów po artystyczne wizje - stało się graffiti elementem współczesnej kultury miast.

Również mieszkańcom Kwidzyna owo mazanie po ścianach często wkłada w usta pytanie: kto jest autorem napisów i rysunków? Czasami okupacji czy stanu wojennego to również okres napisów i

pozbawione walorów artystycznych. Zapytaliśmy psychologów, co sądzą na temat graffiti, a w szczególności kim są ich autorzy. Pokusił się o krótką charakterystykę jednego z autorów, który od pewnego czasu maluje na kwidzyńskich murach.

Zdaniem psychologów różne mogą być przyczyny malowania ścian i murów. Może to być wyraz frustracji, gdy np. reakcja ukierunkowana na dany cel zostaje zablokowana. Wtedy to zostanie ona przeniesiona na mniej zagra-

Wandalizm czy sztuka

Graffiti na ścianie budynku przy ul. Tęczowej

malowideł, które jednak miały zupełnie inną wymowę "Precz z komuna", "KPN - Walczy" miały wtedy zupełnie inny wydźwięk. Jednak ostatnio i nie da się ukryć, że moda ta przywędrowała z Zachodu, nasiliły się różne formy malowania na ścianach. Niektóre formy graffiti są nawet nie

zajęty obiekt czyli ścianę. Upraszcza sprawę amator graffiti "wyżywa się" po prostu na murze, gdyż ten niewiele może mu zrobić. Co najwyżej można wyładować przed kolegami z wykrecon. Psychologowie uważają, że taka groźba może być również elementem składającym się na

chęć zajęcia się graffiti. Ta forma wandalizmu skierowanego przeciw własności pozwala bowiem przekształcić nudę w podniecenie oraz uzyskać przyjemność z pogwałcenia społecznego tabu, jakim jest także malowanie po ścianach. Każdy bowiem uważa, że jest to niszczenie mienia. Parado-

ksalnie brzmi natomiast twierdzenie psychologów, że graffiti jest środkiem uzyskiwania pewnego szacunku dla samego siebie. Nie bez znaczenia będzie twierdzenie, że graffiti mogą uprawiać osoby pozbawione poczucia tożsamości, wykazujące skłonność do antyspołecznych zachowań. Graffiti może być również wyrazem buntu ze strony bezsilnych ludzi próbujących w ten właśnie sposób uzyskać jakiś wpływ na bieg rzeczy.

Sprawa nie jest więc tak prosta jakby to się wydawało na pierwszy rzut oka. Według opinii psychologów graffiti często może stanowić wyraz przypadkowej inwencji plastycznej nie pozbawionej walorów artystycznych.

Okazuje się, że graffiti traktowane jest bardzo poważnie. Administratorzy budynków i właściciele murów uznają pewnie, że graffiti jest wyłącznie wandalizmem narazającym ich na duże straty. Wszyscy się zgodzą, że zwykle pryskane

farbą i tworzenie dziwacznych form często szpeci miasto. Bywają jednak bardzo pomysłowe rysunki, zdradzające prawdziwy talent twórcy. W Kwidzynie jak na razie prym wiedezi zwykły wandalizm, chociaż zdarzają się wyjątki. Graffiti przedstawione na zdjęciach zdaniem psychologa stworzył jeden autor. Owe malunki, znajdujące się na budynku dawnego kina "Tęcza" oraz na murze byłych obiektów koszarowych przy ul. Grudziądzkiej, wykonała osoba nie pozbawiona wrażliwości estetycznej, ale w sposób typowy dla współczesnego społeczeństwa, uznając za zakończony system wartości.

No cóż, graffiti jeszcze długo będzie przedmiotem dyskusji, a my mimo wszystko wolimy już autorów, wykazujących się talentem niż zwykłych wandalów, którzy nawet nie zastanowili się co chcieli przekazać przechodniom oprócz błędów ortograficznych i dziwnych symboli. J.K.

Z Baru do Kwidzyna

W dniach 31 maja - 2 czerwca w Kwidzynie przebywała z oficjalną wizytą delegacja władz samorządowych ukraińskiego miasta Bar. W składzie delegacji znaleźli się przewodniczący Rady Miejskiej, dyrektor miejscowej organizacji CARITAS oraz prezes jednego z banków w tym mieście.

Goście z Ukrainy przybyli do stolicy Dolnego Powiśla na zaproszenie samorządu kwidzyńskiego. Celem wizyty było

przeprowadzenie rozmów, a w przyszłości podpisanie układu partnerskiego o wzajemnej współpracy, na podobnych zasadach do tych, które Kwidzyna ma podpisanie ze szwedzkim Olofstrom i dońosańskim Celler. Bar to obecnie 15-16 tysięczne miasto na Ukrainie, w którym żyje 5-6 tysięcy mieszkańców pochodzenia polskiego.

Do roku 1793 czyli do II rozbioru było miastem na kresach Rzeczypospolitej. Pierwotnie

nazywał się Rów - od przepływającej przez miasto rzeki. W 1540 r. został przemianowany przez królową Bonę, żonę Zygmunta I Starożytnego na Bar, na pamiątkę jej dziedzicznego księstwa Bari we Włoszech. Staraniem królowej Bony został ufortyfikowany i rozbudowany, dzięki czemu stał się silną i znaczącą twierdzą na pograniczu polsko-turecko-tatarskim oraz

ważnym ośrodkiem polonizacji, osadnictwa i handlu. Kilkakrotnie w swej historii zajmowany był przez Tatarów i Kozaków. Podczas powstania Kozaków pod wodzą Bohdana Chmielnickiego

w 1648 r. został zdobyty przez wojska kozackie i zniszczony. W 1671 r. po haniebrnym dla Polaków traktacie z Turkami w Buczaczu znalazł się do 1699 r. w granicach imperium tureckiego. W 1699 r., kiedy Rzeczpospolita zawarła Wzajemny pakt z Turcją, ponownie znalazł się w granicach państwa polskiego.

29 lutego 1768 r. zawarta w Barze konfederacja szlachty pod hasłami obrony wiary i wolności, przeciwko kuracji Rosji - celem zrzućcia wszystkich ustaw narzuconych przez Rosję oraz na celu obalenia popiecznika carycy Katarzyny II - Stanisława Augusta

Poniatowskiego. W 1793 r. po drugim rozbiore Polski Bar znalazł się w granicach Rosji i stracił na znaczeniu, pol wojsko - w Ukrainie SSR, od 1991 r. - w niepodległej Ukrainie.

Obecnie Bar znajduje się w obwodzie winnickim, jest miasteczkiem przemysłowo-rolniczym z przemysłem oprócz błędów ortograficznych i dziwnych symboli. J.K.

Wieżniem do Kwidzyna przyjeżdża kolejna delegacja z Ukrainy, tym razem z miasta Sumy, które jest miastem partnerskim Celler. ajc

Zarząd Miejski w Kwidzynie

ogłasza

pisemny przetarg nieograniczony na nieruchomości położoną w Gminie Kwidzyn w obrębie Kamionka, stanowiącą młyn PIEKARNIAK, na działce nr 143/5 o pow. 2824 m²

Grunt jest przeznaczony do oddania w użytkownikowi wieczyste na 99 lat. Wartość działki wynosi 7 992 zł, pierwsza opłata za użytkownika wieczyste stanowić będzie 25 % ceny zaofiarowanej przez nabywcę. Wartość budynków, budowli, maszyn i urządzeń wynosi 700 057 zł. Do ceny zaofiarowanej zostanie doliczony 22 % podatek VAT. Nieruchomość przeznaczona jest pod działalność gospodarczą, tj. prowadzenie przetwórstwa zbożowo-młynarskiego.

Zapraszamy osoby prawne i fizyczne zainteresowane nabyciem tej nieruchomości do składania pisemnych ofert w terminie do dnia 13 czerwca 1996 r. do godz. 14.00 w kopertach zamkniętych w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Kwidzynie.

Część jawna przetargu odbędzie się dnia 14.06.1996 r. o godz. 9.00 w siedzibie urzędu, sala nr 6. Zakończenie przetargu i ogłoszenie jego wyników nastąpi tego samego dnia o godz. 10.00.

Szczegółowe ogłoszenie jest wywieszona na tablicy ogłoszeń tuż przy urzędzie, a bliższych informacji udzielają pracownicy - pokój nr 50. Komisji przysługuje prawo swobodnego wyboru ofert lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

HURTOWNIA

MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH I OPALU

KWIDZYN, UL. ŻWIROWA 4

Polęca po atrakcyjnych cenach

z możliwością dostawy:

1. STAL ZBROJENIOWA - rury, pręty zbrojeniowe, kształtowniki, pokrycia dachowe w cenach CENTROSTALU - GDAŃSK
2. CEMENT; WAPNO - z Kombinatu "KUJAWY" w Plechcinie
3. PREFABRYKOWANE ELEMENTY BETONOWE:
  - płyty stropowe, nadproża, blocki betonowe, rury betonowe, kregi produkcji Przedsiębiorstwa Budowlanego PREFBUD DZIERŻON
4. MATERIAŁY IZOLACYJNE - styropian, wełna mineralna, eternit, gazobeton.
5. CERAMIKĘ BUDOWLANĄ
  - cegły licowe, kształtki ceramiczne, płytki, - parapety, ogrodzenia, kominki, polbruk.
6. OPAL - węgiel
  - koks
  - miał

Serdecznie zapraszamy

Kwidzyn, ul. Żwirowa 4

Godz. otwarcia 7.00-15.00; w soboty: 8.00-14.00

tel. (055) 79-26-08 lub 79-41-41

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

PKP ODJAZDY

ZDUŃSKA WOLA KARSZNICE
10 00
TORUŃ
6.37; 10.00; 14.36; 16.09; 18.54
GRUDZIĄDZ
6.37; 10.00; 12.15 (A); 14.36; 15.25 (A); 16.09; 18.54; 20.11; 22.05; 22.23
MALBORK
5.32; 6.42
8.29; 14.03; 15.30(D); 17.13; 17.52; 19.42
PRABUTY
5.22; 6.43; 14.15; 16.54; 19.00

PKP PRZYJAZDY

ZDUŃSKA WOLA KARSZNICE
17.12
TORUŃ
8.28; 14.02; 17.12; 17.51; 19.41
GRUDZIĄDZ
4.50; 5.31; 6.31; 7.26 (A); 8.28; 14.02; 15.08 (A); 17.12; 17.51; 19.41
MALBORK
6.36; 7.46 (D); 9.59; 14.34; 16.06; 18.53; 20.11; 22.04; 22.22
PRABUTY
6.30; 7.52; 16.35; 18.47; 22.04

(A) - w dni robocze oprócz wolnych sobót
(D) - w dni robocze oprócz sobót

PKS ODJAZDY

GDAŃSK
6.00; 12.45
MALBORK
10.50
ELBLĄG
7.45; 9.35; 17.35
(kurs przyspieszony)
PRABUTY
4.15; 4.40 (dni rob.); 6.30; 7.20; 10.10; 11.40; 12.20 (dni rob.); 13.45 (dni rob.); 14.00; 14.30; 15.30 (dni rob.); 19.30; 22.30
GRUDZIĄDZ
7.30 (dni rob.); 8.30; 10.30

DYŻURY APTEK

Od 3.06. do 9.06.
dyżuruje apteka "Św. Damiana i Kosmy" przy ul. Braterstwa Narodów.

Od 10.06. do 16.06.
dyżuruje apteka "Medica" przy ul. Staszica.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn ul. Warszawska 112, telefon 31-62

Lecznice dla zwierząt: ul. Warszawska 112, tel. 38-61, czynna codziennie w godz. 8.00-22.00, w niedziele 10.00-22.00

dyżur domowy 22.00 - 8.00 (również wizyty domowe): ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.00-20.00, w soboty 9.00-12.00 (również wizyty domowe)

ul. 15 Sierpnia 5 C - czynna: poniedziałek-piątek 10.00-18.00, sobota 10.00-14.00.

BIBLIOTEKI W KWIDZYNIE

Wypożyczalnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00.

środa - 11.00 - 15.00
Czytelnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 12.00 - 18.00

środa - 11.00 - 15.00
Wypożyczalnia dla dzieci: poniedziałek, wtorek, piątek - 12.00 - 17.00; środa 11.00 - 15.00; czwartek 12.00 - 16.00

Czytelnia dla dzieci: poniedziałek, wtorek, piątek - 13.00 - 17.00; środa 11.00 - 15.00.
Płacówka w budynku pływalni przy ul. Słowackiego 19:

poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 18.00
środa 11.00 - 15.00

pierwsza sobota każdego miesiąca 11.00 - 15.00

Wypożyczalnia dla dzieci, Czytelnia dla dzieci: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 17.00

środa 11.00 - 15.00
pierwsza sobota miesiąca 11.00 - 15.00

Biblioteka Pedagogiczna ul. Grudziądzka wypożyczalnia i czytelnia: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 10.00 - 17.00.

środa 10.00 - 15.00
Pierwsza sobota miesiąca 9.00 - 13.00
Gminna Biblioteka Publiczna Mareza, ul. Długa 25:

wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00.
sobota - 10.00 - 15.00.

w poniedziałki i środy nieczynna.

Dyżury radnych

5.06.96
Środa godz. 15.00 - 16.00

Wiesław Wosiak - okręg wyborczy nr 21
Paweł Porębnny - okręg wyborczy nr 7

PROGRAM KINA

6-9 czerwca
"Czekając na miłość" USA, od 1.15, godz. 17.30
"Koniec niewinności" USA, od 1.15, godz. 20.00

7 czerwca
"Malice" USA, od 1.15, godz. 22.00
13, 14, 16 czerwca
"Rozważna i romantyczna" USA, od 1.15, godz. 18.00

"Nienawistny" Francja, od 1.18, godz. 20.30

PROM

Zarząd Dróg informuje, że od 3.06.96 uruchomiono przepływ promową w Korzeniewie - prom czynny w godz. 6.00 - 20.00.
Prom w Janowie kursuje w godz. 6.00 - 19.30.

KWIDYNY '96 ROZDANE

Laureaci podziękowali Czytelnikom i redakcji „KK”

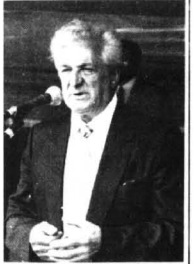
Kwidyn '96 w dziedzinie „polityka” odbiera JOZEF ŁUKASIAK - kwidzyński radny

MACIEJ CZAJKA - Nagroda Specjalna Redakcji „Kuriera Kwidzyńskiego”

MACIEJ CZAJKA

JOZEF ŁUKASIAK

ADAM KARAS

Kwidyn '96 w kategorii „business” - odbiera prezes Philipsa ANDRZEJ GOŁYGA

Zwycięzca w kategorii „sport” - BOGDAN ZAMOSNY

ANDRZEJ GOŁYGA

Kultura - ADAM KARAS

Statuetki dla zwycięzców - nagrody dla Czytelników Trzecia edycja Plebiscytu na Człowieka Roku KWIDYNY '96 zakończona.

Znamy już nazwiska tych, którzy zdobyli statuetki w poszczególnych dziedzinach. Wybrali ich Czytelnicy „KK”, przysyłając przeszło dwa i pół tysiąca kuponów konkursowych!

W zaciełej rywalizacji w kategorii „polityka” wygrał Józef ŁUKASIAK - kwidzyński radny. Statuetka KWIDYNY '96 w dziedzinie biznesu przypadła prezesowi

Philipsa Andrzejowi GOŁYDZE. Zwycięcą w kategorii „kultura” jest Adam KARAS, a „sportowego” KWIDYNY '96 odebrał Bogdan ZAMOSNY.

Specjalną nagrodę redakcji „Kuriera Kwidzyńskiego” przyznaliśmy Maciejowi CZAJCE.

Uroczystość wręczenia statuetek miała miejsce podczas DNI KWIDZYNY 2 czerwca przed gmachem teatru.

Wśród Czytelników biorących udział w głosowaniu rozlosowaliśmy atrakcyjne nagrody. Nagrody główne przypadły tym, którzy trafnie

wypowoli nazwiska tego- rocznych zdobywców KWIDYNY.

Wszystkie nagrody ufundowała redakcja „Kuriera Kwidzyńskiego”.

Oto lista nagrodzonych: Krzysztof Dziedzic z Kwidzyna - radiomagnetofon Philips z kompaktem i pilotem Władysław Chrościcki z Kwidzyna - radiomagnetofon Philips

Bogdan Partyka z Kwidzyna - radio

Pozostałe nagrody otrzymali w trakcie uroczystości wręczenia statuetek:

Józef Łukasiak wręczył nagrodę główną najmłodszemu zwycięzcy spośród Czytelników - Krzysztofowi Dziedzic

Teresa Grzelak, Tadeusz Wójcik,

Bernadeta Graczkowska, Wśród Czytelników rozlo-

sowaliśmy także nagrody: cieszenia. cd. str. 7

BOGDAN ZAMOSNY

STACJA DIAGNOSTYCZNA

P.P.H. TOR-PAL
Spółka z o.o.

PRZEGLĄDY REJESTRACYJNE POJAZDÓW

- OSOBOWYCH I CIĘŻAROWYCH
- CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH
- PRZYCZEP
- POJAZDÓW DO PRZEWOZU MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH

DIAGNOSTYKA I NAPRAWA POJAZDÓW

PEŁNA GAMA OLEI SHELL

82-500 Kwidzyn, ul. Łończa 1, tel. 81-13

**Sprzedż
węglu i koku**
**KONKURENCYJNE
CENY
KAŻDĄ ILOŚĆ**
**Gwarantujemy
bezpłatny dowóz
SPRZEDAŻ RATALNA**

ul. Plantowa 1
tel. (055) 79-30-49, 79-79-23
tel. kom. (090) 50-33-20

Jakość,
na którą cię stać -

**MICHELIN
CLASSIC**

SPRZEDAŻ OPON
STOMIL - OLSZTYN TC DEBICA
MICHELIN - GOODYEAR - SEMPERIT

- MONTAŻ zakupionych opon za darmo
- wulkanizacja, pogłębianie bieżnika
- komputerowe wyważanie kół

Skład ogumienia, Kwidzyn, ul. Żwirowa 4
☎ (055) 79-26-08

MICHELIN

Statuetki dla zwycięzców - nagrody dla Czytelników

Laureaci Kwidzynów '96 wręczają nagrody Czytelnikom

Zestawy kaset otrzymują:
- Kazimiera Bodurka z Kwidzyna,
- Jan Koban z Marezy,
- Barbara Lach z Prabut,
- Jadwiga Koszczyńska z Kwidzyna,
- Aleksander Śliwiński z Sadlinek,
- Michał Ciepliński z Kwidzyna,
- Krystyna Kolińska z Gardej,
- Małgorzata Radtke z Kwidzyna,
- Dorota Moron z Kwidzyna,
- Marcin Mazur z Kwidzyna.
Roczneprenumeraty "Ku-

riera Kwidzyńskiego" otrzymują:
- Edmund Kopyczyński z Kwidzyna,
- Ferdynand Szczygielski z Kwidzyna,
- Henryk Beldycki z Nowej Wioski,
- Franciszek Gardian z Kwidzyna,
- Grażyna Wojtaś z Kwidzyna.

Zapraszamy do redakcji po odbiór nagród. Gazety przesyłane będą pocztą. Podczas uroczystości wręczenia statuetek KWIDZYŃSKIEGO '96 wszyscy zwycięzcy z poszczególnych kategoriach

wręczyli w imieniu "KK" nagrody tym, którzy na nich głosowali i serdecznie podziękowali za udział w Plebiscycie.

Po krótkich przemówieniach i zakończeniu uroczystości zwycięzcy spotkali się z naszą redakcją przy symbolicznej lampce szampa w kawiarni "Mila".

Dziękujemy serdecznie wszystkim tym z Państwa, którzy zechcieli wziąć udział w przyznawaniu nagród w Plebiscycie na Człowieka Roku. Zapraszamy do wspólnej zabawy za rok.

Toast za zwycięzców

Fot. J. K

Dobre DNI KWIDZYŃSKIE Porządnie i radośnie

To były udane obchody Dni Kwidzyna, czy jak kto woli - JARMARKU POWIŚLAŃSKIEGO. W dodatku zbiegły się z mi-

niemal Polski Imprez było tak dużo, że nie wystarczyło czasu, aby być wszędzie i wszystko zobaczyć.

Różnie bywało z organizacją Dni Kwidzyna. Każdy starał się jak mógł, ale czasami atmosfera była drewna lub pogoda nie dopisywała.

Tym razem jednak niebiosy sprzyjały organizatorom i należał im się duże brawa. Widzieliśmy, jak dosłownie padali na tebi szyję, gdyż imprezy kończyły się nad ra-

Wyjątkowe uznanie należało się organizatorom, służbom porządkowym i policji. Nie było burd, a nietrzeźwi próbujący wnieść porządek szybko i dyskretnie byli usuwani przez policję poza teren organizowanych imprez.

Miała swój dzień młodzież, która otrzymała od burmistrza miasta Jerzego Godzika i przewodniczącego Rady Miejskiej klucze do miasta. Było to dzień bez alkoholu na terenie organizowanych imprez. Nie przeszkodziło to jednak ów alkohol kupować tuż za "bezaalkoholowym terenem". Jednak, jak już wspomnie-

liśmy, nie było incydentów i porządek był utrzymany.

Jakby w cieniu Dni Kwidzyna i mistrzostw Polski w koszykówce organizowane były imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym. Jednak w imprezach brano liczny udział kibiców, również tutaj nie zabrakło.

Było również i nasze, "Kurierowe" pięć minut. Wręczyliśmy w imieniu Czytelników i swoim statuetki KWIDZYŃSKIEGO '96 (o szczegółach w tym samym numerze "KK").

cd. na str. 12

Klucz do grodu z rąk władz miasta trafił do młodzieży, która 31 maja przejęła władzę w mieście

strzostwami Polski kadetów w koszykówce. Gościła więc na wszystkich imprezach organizowanych na terenie miasta rzesza gości z całej

nie zgrupowaną widownie. Były imprezy dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Nie zabrakło gwiazd i oczywiście fajerwerków.

82-200 Malbork
al. Wojska Polskiego 91
tel. centrala 72-33-47
tel./fax 72-38-22
tel. magazyn 72-80-82

INTERTOP

OFERUJE:

- blachy, pręty, kształtowniki i rury
- włoskie rury złączki do instalacji wodociągowych i CO systemu COPRAX (możliwość montażu u klienta)
- drut spawalniczy, elektrody i artykuły śrubowe od M4 do M20
- pustaki, styropian, rynnny z blach ocynkowanych i francuskie rynnny z PCV firmy NICOLL
- wętnę mineralną i materiały izolacyjne firmy ROCKWOOL
- silikon, makroflex i pinotex
- gazy techniczne firmy LINDE (możliwość dowozu do klienta)
- usługi ślusarsko-spawalnicze
- nogi do pojemników i pojemniki metalowe UIC wg DIN 15-155
- zaginarki ślusarskie do blach
- obrabiarki wielonarzędziowe stołowe do obróbki drewna z przystawkami: strugarską, frezerską i tokarską nagrodzone SREBRNYM MEDALEM na Światowej Wystawie w Brukseli.

PHUP, "PETRA"
GDAŃSK

Kochańczyk + żona

STACJA PALIW RAKOWIEC
CAŁODOBOWA

Polecamy najniższe ceny
i rabaty
dla stałych odbiorców

ZAPRASZAMY

"Boglass"

82-500 Kwidzyn, ul. Owcza 4

tel. (055) 79-45-23

oferuje:

- okna, drzwi z PCV i aluminium w cenach fabrycznych,
- demontaż, montaż stolarki,
- rolety antywłamaniowe, okna dachowe.

Jeśli zamówisz powyżej 5 okien wraz z montażem, parapet granitowy lub marmurowy gratis. Na wykonanie usługi 5-letnia gwarancja.

Dyrekcja Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa 82-500 Kwidzyn, ul. Staszica 25 ogłasza przetarg nieograniczony

na wymianę posadzki w sali gimnastycznej na wykładzinę PULA-STIC - 2000

na ruszcie drewnianym lub w innej formie (deska ewentualnie parkiet) Oferty wraz z kosztorysem prosimy przelać pod adresem szkoły w terminie do dnia 14.06.1996 r.

Termin realizacji od dnia podpisania umowy - 1 miesiąc.

Dyrekcja Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa ogłasza przetarg nieograniczony

na malowanie dwóch gabinetów lekcyjnych. Oferty wraz z kosztorysem prosimy przelać pod adresem szkoły w terminie do dnia 14.06.1996 r.

Termin realizacji - do dnia 28.06.1996 r.

Kto doceni strażaka?

Brak pieniędzy i brak lokalu - podstawowe problemy Państwowej Straży Pożarnej w Kwidzynie

Od początku roku już 209 razy strażacy z Państwowej Straży Pożarnej w Kwidzynie wyjeżdżali do różnego rodzaju zdarzeń, z tego 157 razy do pożarów. Mimo szczególnych zagrożeń w rejonie kwidzyńskim, strażacy nie są rozpieszczani i brakuje im pieniędzy zarówno na utrzymanie pojazdów jak i środki gaśnicze. Miesięcznie z Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej otrzymują ok. 20 mln st. zł na paliwo, oleje drobne naprawy, podczas gdy powinno być suma w granicach 50-60 mln zł. Tylko drobna naprawa zawieszania jednego z pojazdów kosztowała ostatnio 10 mln st. zł. W dodatku siedziba Komendy Rejonowej PSP w Kwidzynie powinna być już dawno zamknięta, gdyż budynek jest mocno wyeksploatowany i praktycznie nadaje się do rozbiórki lub gruntownego remontu.

Nie ma czym gasić

Kondycja Państwowej Straży Pożarnej od lat jest po prostu kiepska. Brakuje

dosłownie wszystkiego, chociaż dzięki staraniom i operatywności samych zainteresowanych udaje się czasami sprowadzić nowy sprzęt. Komendant Rejonowy Państwowej Straży Pożarnej w Kwidzynie kpt. Leszek Szczepański nie ukrywa, że stan kwidzyńskiej jednostki czuwającej nad bezpieczeństwem 8 gmin i miasta Kwidzyna wymaga gruntownej poprawy. To już nie tylko lokal i środki gaśnicze, ale zwykły sprzęt jak linki, toporki, a nawet mundury, które w czasie akcji gaśniczej nie są oszczędzane. Brakuje na naprawę słufuszonej lampy czujnikowej.

Niekiedy dawnemu wycofanemu dwa pojazdy. Zaden z nich nie nadawał się już do gaszenia pożarów. Najdotkliwiejsza strata to tzw. samochód wezwozy, szczególnie przydatny do gaszenia plonących lasów. Złą sytuację trochę zmienił pojazd z dużym zbiornikiem wody.

Niewesoło przedstawia się również sytuacja ze środkami gaśniczymi. Obecnie KR SP w Kwidzynie dysponuje jedynie 30% potrzebnych środków.

Środki gaśnicze nie są tanie. Najdroższe jest prozekant. Kilogram kosztuje

60 tys. st. zł. Na szczęście jest on rzadziej używany niż środek pianotwórczy, którego cena wynosi ok. 20 tys. st. zł za 1 kg.

Potrzeby jednak są stosunkowo duże, gdyż zwłaszcza prozekantotwórczy używany jest często przy gaszeniu budynków i samochodów.

Lokalowe dylematy

Siedziba KR PSP w Kwidzynie przy ul. Sportowej to wysłużony budynek, który dosłownie rozpada się w oczach. Podczas deszczu w korytarzu, którym w razie alarmu trzeba przebiec do pojazdów, zwykle jest woda. Nie lepiej wyglądają pokoje, świetlica i umywalki. W tych pomieszczeniach strażacy przebywają wiele godzin, pełniąc służbę.

Kpt. Leszek Szczepański mówi, że jest pewna szansa na nową siedzibę straży, chociaż nie ukrywa, że będzie to poważny problem. Miejsce praktycznie jest i to w dogodnym punkcie miasta. Zdaniem komendanta nowa siedziba powinna zostać wybudowana na wolnym placu u zbiegu ul. Grunwaldzkiej i ul. Słowackiej. Komendant Rejonowy PSP wraz z Komendantem Wojewódzkim PSP w Elblągu podjęli już działania, aby

pozyskać ten teren pod budowę nowej siedziby. Rozmawiano już wstępnie na ten temat z władzami miasta. Straż Pożarna chce nieodpłatnie otrzymać ten plac i rozpocząć budowę. Budowa jednak musiałaby rozpocząć się natychmiast i zakończyć w ciągu dwóch lat. Pieniądze musiałaby przekazać Komendant Główny PSP w Warszawie. Narazicieco się jedynemu rozmowy i przez zainteresowane strony wysyłane są stosowne pisma.

Nie ulega wątpliwości, że obecna siedziba powinna być zamknięta nawet ze względu na bezpieczeństwo. Komendant L. Szczepański uważa, że jeżeli nie uda się rozpocząć budowy nowego obiektu powinna zostać podjęta decyzja o remoncie i rozbudowie obecnego. Jeżeli rozpocznie się budowę nowej siedziby, to obecne budynki mogłyby zostać przekazane miastu nieodpłatnie. Bliskość stadionu i wszystkich obiektów Kwidzyńskiego Centrum Sportu i Rekreacji stworzyłaby bazę sportowo-rekreacyjną - twierdzi komendant L. Szczepański. Jego zdaniem lokalizacja przy ul. Słowackiej i Grunwaldzkiej jest ostatnią szansą na dogodną lokalizację siedziby PSP. W przypadku podjęcia, gdy cenna jest każda sekunda, lokalizacja tu wydaje się wręcz niezbedna.

Kwidzyn - trudny rejon

Rejon kwidzyński nie należy do łatwych i bezpiecznych terenów dla Państwowej Straży Pożarnej w Kwidzynie. Ostatnio pojawiło się dużo firm zajmujących się dystrybuacją gazu. Woda i rozwój motoryzacji przyczyniły się do tego, że kierowcy parkują w każdym wolnym miejscu, blokując często dostęp do hydrantów. Do tego wszystkiego doszła sprawa zagrożenia w obiektach użyteczności publicznej (szkoły, sale gimnastyczne). Mimo szczególnych zagrożeń występujących w rejonie Kwidzyna, strażacy nie są traktowani w szczególny sposób, a środki - jak twierdzi komendant - trafiają do Kwidzyna są więc nie skromne. Mimo tego udaje się realizować wiele zadań związanych np. z włączeniem się do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Kpt. L. Szczepański podkreśla duży udział w gaszeniu pożarów jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie 8 gmin działa ich ok. 50, z tego 7 włączonych jest do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Kwidzyńscy strażacy pomagają ochotnikom w miarę możliwości, przekładając im często sprzęt. Przykładowo: przekazano sprzęt gaśniczy typu GBA jednostce w Prabutach. Oczywiście sprzęt nie jest nowy,

ale na potrzeby OSP okazuje się przydatny.

Państwowa Straż Pożarna pomaga utrzymać ochotnicze jednostki w pełnej gotowości. Prowadzone są szkolenia, ćwiczenia, a także zawody, które przyczyniają się do większej skuteczności OSP na terenie rejonu kwidzyńskiego.

Komendant Leszek Szczepański podkreśla duże zaangażowanie OSP i mówi, że strażacy zawodowi sami nie daliby sobię rady z tak dużym rejonem. Dla porównania można dodać, że 204 żołnierzy PSP wyjeżdżające do różnych zdarzeń i pożarów byłoby wspierane przez 191 załóg OSP.

Kpt. L. Szczepański podkreśla też dobrą współpracę z zakładową strażą pożarną International Paper Kwidzyn S.A. IP często pomaga w naprawach sprzętu, a także gaszeniu pożarów.

Wymagania rosną

Państwowa Straż Pożarna musiała w ciągu kilku lat zmienić swoją strukturę. Strażacy już nie tylko gaszą pożary, ale biorą udział w wielu innych akcjach, wśród których można wymienić walkę z zagrożeniami ekologicznymi (np. wywiezieniu niebezpiecznych substancji). Od kilku lat nieodwracalnie widać stąły się działania strażaków polegające na uwalnianiu i ratowaniu ludzi z rozbitych pojazdów.

Warto wspomnieć, że zarobki strażaków nie należą do najwyższych. Średnia pensja wynosi ok. 5 mln st. zł. Byłby to jednak za mało. Problemem na tym, że zawod jest nietypowy i niebezpieczny. J.K.

Do Straży Pożarnej dźwoni się praktycznie w różnych sprawach, jak np. przy zamknięciu łabędzi, którymi nierzadko zimy nie brakowało, zatrzaśnięciu drzwi, kotów na drzewach i zalanych piwnic. Można więc śmiało powiedzieć, że bez Straży Pożarnej nie można sobie wyobrazić bezpiecznego życia. Komendant Rejonowy Państwowej Straży Pożarnej kpt. Leszek Szczepański mówi, że wymagania i zakres działania PSP stale rosną w przeciwieństwie do środków. Jednak niewiele w tej sprawie komendy rejonowe mogą zrobić. W przeciwieństwie do innych zawodów, o strażakach mówi się stosunkowo mało, a jak w szczególności o tym, jakie niebezpieczeństwa czają na nich podczas pracy. Od kilku lat w rejonie Kwidzyna nie wydarzył się ani jeden groźny wypadek, w wyniku którego ocielby strażak. Jak podkreśla komendant KRSP w Kwidzynie jest to zasługa szkoleń i szczególnych nacisków na sprawy bezpieczeństwa.

Warto wspomnieć, że zarobki strażaków nie należą do najwyższych. Średnia pensja wynosi ok. 5 mln st. zł. Byłby to jednak za mało. Problemem na tym, że zawod jest nietypowy i niebezpieczny. J.K.

Sondowanie trzecioklasisty

„KAŻDY UCZEŃ MA PRAWO DO SUKCESU”

27 maja rozpoczęły się w Kwidzynie badania ok. 1000 uczniów klas trzecich szkół podstawowych przez zespół specjalistów z Uniwersytetu Warszawskiego. Zespołem kieruje prof. Elżbieta Putkiewicz, która prowadziła już podobne badania w województwie warszawskim.

Badaniem zostaną poddane m.in. umiejętności, od których zależy sukces w nauce, takie jak czytanie ze zrozumieniem, pisanie bez błędów ortograficznych czy wypowiadanie się w formie pisemnej. Badania obejmują również zadania matematyczne, wśród których jest wykonanie czterech działań arytmetycznych i rozwiązywanie zadań tekstowych.

Jak zapewnia przedstawicielka Fundacji "Oświata", która jest inicjatorem przeprowadzenia tych badań, ich wyniki poznają tylko zainteresowani nauczyciele oraz rodzice. Nie zostaną one udostępnione osobom postronnym. Dyrekcje szkół i samorząd otrzymają jedynie wyniki ogólne, po ich opracowaniu przez pracowników Uniwersytetu Warszawskiego.

Badania będą kosztowały 240 mln st. zł. Zostaną sfinansowane przez Fundację "Oświata" oraz kwidzyński samorząd.

Jak zapewnia Małgorzata Plocharska kwota przeznaczona na badania może wydawać się duża, ale nie są to pieniądze wydane niepotrzebnie, gdyż badania te pozwolą określić, jaki jest prawdziwy poziom wiedzy uczniów klas trzecich. Wyniki testów nie wpłyną w żadnym stopniu na końcowe oceny w kończącym się roku szkolnym. Na pytanie, dlaczego

badania będą odbywały się akurat pod koniec roku szkolnego, gdy uczniowie i tak przeżywają dostateczny stres, spowodowany staraniami uzyskania jak najlepszych ocen końcowych M. Plocharska odpowiedziała, że ponieważ testy nie wpływają na końcową ocenę i ich wyniki są poufne, to nie powinny one dodatkowo stresować uczniów, a poza tym koniec roku pozwoli określić poziom wiedzy z całego roku.

Zdaniem pedagogów przejście z klasy trzeciej do czwartej stanowi bardzo często duży stres dla ucznia. Wzrasta ilość przedmiotów, a także zwiększa się liczba nauczycieli, poszczególne przedmioty, mających czasami diametralnie różne wymagania względem ucznia. M. Plocharska uważa, że badania pozwolą odpowiedzieć również na pytanie, jak uczeń nauki zastosować, aby zmniejszyć stres ucznia, a jednocześnie zachęcić go do pracy. Badania pozwolą również odpowiedzieć na pytanie, jak uczeń przygotowany jest do przekroczenia owego trudnego progu, czyli czwartej klasy.

Badania, o których mowa, niesianych nowymi świeciami, gdyż prowadzone są w wielu krajach i pozwalają wypracować jak najlepszy model oświatowy, który akceptowany byłby zarówno przez naukowców, jak również dzieci i rodziców. Jak sądzi M. Plocharska, szczególnie ważna jest współpraca rodziców, od których - zdaniem naukowców - często zależy osiągnięcia dziecka w szkole.

M. Plocharska podkreśliła, że badania mają na celu ocenianie jakiejś konkretnej szkoły, nauczyciela czy dziecka. Rodzice zainteresowani wynikami będą mogli osobiście spotkać się z prof. Elżbietą Putkiewicz, aby uzyskać ocenę stanu wiedzy dziecka. Badania pozwolą także na wykrycie ewentualnych luk i braków, które wcześniej ujawnione przyczyniają się do szybkiego ich wyeliminowania. "Postępujemy zgodnie z zasadą, że każdy uczeń ma prawo do sukcesu i badania te również się do tego przyczynia" - stwierdziła Małgorzata Plocharska. J.K.

Philips go wizycie

W ubiegłym tygodniu informowaliśmy o wizycie posel Małgorzaty Winiarczyk-Kossakowskiej w zakładach Philips Consumer Electronics Industries Poland Ltd w Kwidzynie. Wspomnieliśmy o rozmowach prowadzonych z prezesem Andrzejem Gólgą. Nie zrealizowano jednak szczegółów.

Jak poinformował nas szef Biura Poleskiego Henryk Mak, prezes Philipsa Andrzej Gólgą przedstawił problemy, z jakimi boryka się zakład, a dotyczące przede wszystkim spraw celnych związanych ze sprawozdaniem urzędów elektroinżynierów do produkcji telewizorów. Dynamiczny rozwój planuje wzrost produkcji przeznaczony na eksport może - zdaniem prezesa A. Gółgi - doprowadzić do znacznych zakłóceń w ruchu drogowym. Zdaniem prezesa firmy Philips w Kwidzynie należy podjąć szybkie działania związane z modernizacją drogi.

Posel Małgorzata Winiarczyk-Kossakowska zobowiązała się w sprawach celnych podjąć interwencję w Głównym Urzędzie Cel, natomiast w sprawie modernizacji drogi - z ministrem transportu i gospodarki morskiej. Poza tym w sprawie dróg obiecała doprowadzić do spotkania w Warszawie z grupą posłów zajmującą się sprawami dróg i autostrad.

Należy dodać, że Philips Consumer Electronics Industries Poland Ltd w Kwidzynie zatrudnia obecnie 1 067 pracowników, a do końca roku planuje zwiększenie zatrudnienia do 1 300 - 1 400 osób. Około 80% zatrudnionych stanowią kobiety. J.K.

Uduśli własną żonę

TRAGEDIA W PRABUTACH

Lekarz pogotowia ratunkowego zgłosił policji o popełnieniu zbrodni w jednym z prabuckich mieszkań.

Do zdarzenia doszło 28 maja ok. godziny 18.00. Policjanci z Komendy Rejonowej w Kwidzynie, którzy przybyli na miejsce, wstępnie ustalili, że 39-letnia kobieta została udusiona. Wcześniej w mieszkaniu odbywało się przyjęcie, w którym oprócz męża zamordowanej uczestniczyli dwie inne osoby.

Kobieta ościociła dwoje dzieci w wieku ok. 16-17 lat.

Ze względu na prowadzone

czynności dochodzeniowe policja nie ujawniła szczegółów tej sprawy. J.K.

P.S. Jak poinformował nas prokurator rejonowy Mirosław Andrykowski, w związku z zabójstwem w Prabutach zatrzymano podejrzanego mężczyznę, wobec którego zastosowano areszt tymczasowy.

Uduszenia dokonano przy pomocy skrawka materiału. Zatrzymana osoba była nietrzeźwa. Podejrzany grozi karą więzienia od 8 lat do kary śmierci.

Loteria

u św. Wojciecha

W sobotę, 8 czerwca o godz. 18.30 na placu budowy najmłodziej w kwidzyńskiej parafii - św. Wojciecha przy ul. Sportowej, rozpocznie się parafialne ognisko z pieczonym prosiakiem i wielką loterią fantową.

Organizatorem tego niecodziennego w Kwidzynie przedsięwzięcia jest proboszcz parafii św. Wojciecha Janusz Kilian.

Podczas loterii będą sprzedawane losy w cenie 1 zł każdy, a pieniądze zebrane w ten sposób zostaną przeznaczone na u-

czynności dochodzeniowe policja nie ujawniła szczegółów tej sprawy. J.K.

P.S. Jak poinformował nas prokurator rejonowy Mirosław Andrykowski, w związku z zabójstwem w Prabutach zatrzymano podejrzanego mężczyznę, wobec którego zastosowano areszt tymczasowy.

Uduszenia dokonano przy pomocy skrawka materiału. Zatrzymana osoba była nietrzeźwa. Podejrzany grozi karą więzienia od 8 lat do kary śmierci.

Ksiądz proboszcz zapewnia, że każdy los wygrywa, a do wygrania jest bardzo dużo atrakcyjnych rzeczy - nawet obiad dla pięciu osób w restauracji "Cy-ma".

Główną atrakcją wydarzenia będzie pieczenie na ognisku prosiaka!

Ksiądz Janusz Kilian za naszym pośrednictwem zaprasza do udziału w imprezie nie tylko swoich parafian, ale wszystkich mieszkańców Kwidzyna! ac

Wyjaśnienia

z magistratu

Główny inżynier miasta Wojciech Wierk wyjaśnił sprawę ewentualnej budowy kwidzyńskich supermarketów.

Po pierwsze sprawa ta nie była rozpatrywana podczas posiedzenia Zarządu Miasta. Owszem, kilka miesięcy temu władze miasta niekiedy z Bernina złożyły propozycję dotyczącą ewentualnego powstania w Kwidzynie supermarketów. Urząd Miasta zgodnie z procedurą przedstawił Niemcom ofertę inwestycyjną określone warunki. Firmy berlińskie odpowiedziały już później na te oferty.

Wiceburmistrz Piotr Wilk odpowiadając na zarzut skierowany pod jego adresem w artykule "Lampy za słowa", dotyczące ul. Podjazdowej: konferencja prasowa, na której omawiano te sprawy, odbyła się w połowie listopada ub. i wtedy rzeczywiście była mowa, że w planowanym na rok 1996 budżecie znajdą się być może pieniądze na remont ul. Podjazdowej. Niestety, pismo odczytanie wiceministra finansów Witolda Motzlewskiego, w wyniku którego samorząd został pozbawiony ok. 2,5 mln zł, przekreśliło te plany. ac

PPH "PRODOM"
KWIDZYŃ-MAREZA
UL. DUBIA 5
tel./fax (058) 79-40-63

SPRZEDAŻ I MONTAŻ

- OKNA PCV
- DRZWI Z DREWNA
- BRAMY GARAZOWE
- "HÖRMANN"
- SCODY
- SZAFY WNEKOWE "KOMANDOR"
- ŻALUZJE I ROLETY

SPRZEDAŻ RATALNA ZAPRASZAMY OD 8.00 DO 17.00

AGA s.c.

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO - USŁUGOWE - HANDLOWE

WYBUDOWANIE WIELBRANDOWSKIEJ Gmina Skórcz
tel. (069) 82-43-66

producent:
ŻALUZJI PIONOWYCH ŻALUZJI POZIOMYCH ROLET ZEWNETRZNYCH

Poleca swoje usługi w zakresie wykonawstwa i instalacji

oraz prowadzi sprzedaż:
ROLET TEKSTYLNÝCH MARKIZ Okien PCV

Biuro handlowe:
Gdańsk, ul. Kąprów 17A, tel./fax (058) 52-45-22
Maibork, os. XX-lecia 18011, tel. (056) 55-55-55
Bydgoszcz, al. Olsztyńskich 21, tel. (052) 45-40-37

Zarząd Miejski w Kwidzynie

informuje, że posiada do sprzedaży poza przetargiem budynek trzykondygnacyjny o pow. 3 147,70 m² położony w Kwidzynie przy ul. Kopernika (po jednostce wojskowej)

Budynek jest przeznaczony do adaptacji na funkcje handlowo - usługowe zopuszczeniem działalności gospodarczej nieuciążliwej. **Calkowita wartość nieruchomości po drugim przetargu wynosiła 352 540 zł.**

Oferty z ceną należy składać do dnia 19.06.1996 r. do godz. 14.00 w kopertach zamkniętych w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Kwidzynie. **Zawiadamiamy też, że istnieje możliwość rozłożenia ceny na raty do czerwca 1998 roku.**

Szczegółowe informacje można uzyskać pod tel. 42-31 wej. 317.

NAPISALI DO NAS

"W Kurierze Kwidzyńskim" z dnia 23 maja ukazał się artykuł "Panta me!" W związku z tym, że zawarto w nim wiele nieścisłości, atakę pisał do PWIK, proszę o wydrukowanie mojej odpowiedzi.

1. Pan redaktor zadaje pytania i sam sobie udziela "krótkiej odpowiedzi" i wszystko byłoby w porządku, gdyby były to odpowiedzi prawidłowe, a tak nie jest.

Nieprawdą jest, iż mieszkańcy placą za "czystą wodę" płynącą kanałem deszczowym w ulicy Korczaka.

Woda ta nie pochodzi z miejskiej sieci wodociągowej, jak sugeruje się w artykule, lecz z naturalnego źródła.

2. Kanalizacja deszczowa nie wchodzi w skład majątku PWIK, jest jedynie w zarządzie przedsiębiorstwa, co polega w uproszczeniu na czyszczeniu i konserwacji oraz wskazywaniu właścicielom nieruchomości niebezpieczeństwa od wykonania inwestycji - w tym otworzeniowych, a takie są wymagania, aby doprowadzić ujścia kanalizacji do stanu prawidłowego.

3. W ulicach Szerokiej, Zuchów, Junaków, Wodnej nie ma kanalizacji sanitarnej - ścieki z gospodarstw domowych winny być gromadzone w tzw. zbiornikach bezodpływowych. Obecnie wykonywana jest sieć kanalizacji sanitarnej i burzowej w

ul. Szerokiej, a w najbliższym czasie zostaną skanalizowane pozostałe ulice. Winno to rozwiązać problem nielegalnego odprowadzania ścieków do instalacji burzowej.

4. Pokrywy na studzienkach kanalizacyjnych są nagminnie kradzione, w tej chwili PWIK w miejsce zwinionych montuje pokrywy żelbetowe, ale i te giną lub są dewastowane.

5. Naprawy po awariach sieci wodociągowej tzw. zabruki wykonywane są na bieżąco i nie ma mowy o rocznych opóźnieniach. Chciałem dodać, że nie tylko my wykonujemy tego typu prace.

Natomiast prawdą jest, że nie od razu układana jest nawierzchnia asfaltowa, ponieważ taka jest technologia.

Prezes Zarządu mgr inż. Jacek Wilke

Od autorów:
Odpowiadając na zarzuty prezesa Zarządu spółki PWIK Jacka Wilke, chcieliśmy przedstawić kilka uwag:

1. Możemy zgodzić się, że kanałem deszczowym na przedłużeniu ul. Korczaka płynie "czysta woda" z naturalnego źródła. Płynie ona owszem kanałem deszczowym, ale na przedłużeniu ul. Kaszowicza!

2. Dewastowanym kanałem deszczowym na przedłużeniu ul. Korczaka, panie prezesie, płyną przed dłuższy czas "czysta woda".

ale nie z naturalnego źródła, lecz najprawdopodobniej z sieci wodociągowej, która - jak dowiedzieliśmy się - uległa awarii w okolicach skłupu "Haro". Obecnie tym kanałem płyną ścieki i nie wiadomo jakiego pochodzenia! Potrafimy jeszcze odróżnić czystą wodę od cuchnących ścieków.

2. Czy PWIK zwracało się do właściciela kanalizacji deszczowej o jej naprawę m.in. na przedłużeniu ul. Korczaka? Dewastowana w tym miejscu kanalizacja pamięta jeszcze lata osiemdziesiąte!

3. Ścieki i wszelkie nieczystości na ul. Szerokiej, Wodnej, Zuchów i Junaków winny być - jak sam pan pisze - gromadzone w tzw. zbiornikach bezodpływowych, czyli po prostu w szambach. Z naszych informacji wynika, że część mieszkańców tych ulic takich zbiorników nie posiada. Informacje, kto ma szambo, a kto nie, powinna chyba też mieć prowadzona przez pana spółka. To nie trudno sprawdzić! Efekt jest taki, że kanałem burzowym na przedłużeniu ul. Szerokiej płyną ścieki!

5. Zabruki "milenijne" to m.in. na ul. Sztumskiej, Chopina - na wysokości słupa ogłoszeniowego, kilkumiesięczne, ale już historycznie warfościowe - m.in. na ul. Chopina czy ul. Orlej.

mm

KUPCY OTRZYMALI ZNIŻKI - TWIERDZI ZARZĄD MIASTA UL. PIŁSUDSKIEGO POD OBSERWACJĄ

W ubiegłym tygodniu opublikowaliśmy list 23 kupców oraz właścicieli firm ul. Piłsudskiego i Tęczowej, którzy zaprotestowali przeciwko - ich zdaniem - złej polityce Zarządu Miasta w związku z przedłużającą się

czynszem w granicach 50-60%. Wiceburmistrz Piotr Wilk pokazał nawet kserokopie stosownych umów. Pozostali kupcy i właściciele firm - zdaniem burmistrza J. Godzika i wiceburmistrza P. Wilka - dzierżawia swoje lokale i

obniżeniem czynszu pewnie nie są. J. Godzik dodał, że nie rozumie natomiast dlaczego dzierżawcy z ul. Tęczowej również podpisali list otwarty, gdyż dojazd do budynku przy ul. Tęczowej jest i zawsze był od ul. Słowiańskiej

finansowych P. Wilk uważają za protest kupców jest bezpodstawny, a obroty w sklepach przy ul. Piłsudskiego wznoszą wraz z otwarciem tej ulicy, która - jego zdaniem - będzie należała do najładniejszych w mieście.

Co do zarzutów związanych z technologią prowadzonych prac na tej ulicy, burmistrz J. Godzik powiedział, że nad przebiegiem prac czuwać fachowcy oraz inspektorzy nadzoru. Poza tym, gdyby firma nie wywiązała się, zostaną zastosowane wysokie kary za opóźnienie robót, potwierdzone umową. Burmistrz dodał, że poza tym nikt nie mógł przewidzieć tak długiej i mroźnej zimy.

Tyle władze miasta, które nie zgodziły się z zarzutami kupców z ul. Piłsudskiego i Tęczowej. Pomijając cały ten spór, trzeba obiektywnie przyznać, że na czas przemy w prowadzonych pracach modernizacyjnych na tej ulicy, nie pomysłono o tak blądej rzeczy jak przewidywanie chłodnicy, który umożliwiłby dotarcie do wszystkich sklepów. Nawet w

Kupcy z ul. Piłsudskiego zaprotestowali

modernizacją ul. Piłsudskiego. Zdaniem kupców władze Kwidzyna powinny zastosować zniżki podatkowe na czas prowadzenia robót na tej ulicy, jak również nie powinny rozpocząć modernizacji w okresie jesiennym. Z ulicy Piłsudskiego - zdaniem kupców - całkowicie zerwano nawierzchnię oraz chodnik, nie zabezpieczając nawet prowizorycznym prześcianką. Poza tym kupcy i właściciele zarzucają władzom samorządowym - jak to określili - zupełnie nie przemyślane i ich problemami.

Burmistrz Jerzy Godzik w pierwszym komentarzu po otrzymaniu listów od kupców powiedział, że zarzuty są nieprawdziwe, gdyż nie tylko zastosowano 50-60% zniżki dla właścicieli lokali, jak również byli oni dużo wcześniej poinformowani o planach prac modernizacyjnych na ul. Piłsudskiego.

Podczas spotkania w gabinecie burmistrza J. Godzika, w którym uczestniczyli również wiceburmistrz Piotr Wilk i odpowiedziali za sprawę finansową miasta, poinformowano nas, że właściciele sklepów jest tylko trzech i obniżono im

Zdaniem Zarządu Miasta nikt nie mógł przewidzieć tak długiej zimy

prezysje mogą kierować jedynie do właścicieli lokali. Podkreślił jednak, że w przeciwnym razie Zarząd Miasta, właściciele lokali, w których dzierżawia pomieszczenia kupcy, zainteresowani

P. Wilk pokazał ponadto uchwałę miasta z ubiegłego roku, w której obniżono czynsz na czas prowadzenia modernizacji ul. Piłsudskiego. Zarówno burmistrz J. Godzik, jak i jego zastępca ds.

szczęśliwych, a w tym wypadku w chłodnicy, którego nie było przez długie miesiące na ul. Piłsudskiego.

J.K.

SKANDALE R.I.P.

Niektórzy jeszcze za życia mają pomysł na oprawę własnego pogrzebu. Papież Paweł VI zażądał zwykłej, prostej, skromnej trumny zblej z nieheblowanych desek. Wyglądało to rzeczywiście imponująco - potężne tłumy, chóry, orkiestry, kwiaty, delegacje, kompanie honorowe i surowa skrzynia kryjąca ciało głowy Kościoła. Amerykanie lubią dla odmiany trumny wymyślne, często kosztujące tyle co samochód dobrej marki. Bywa, że nagrobek jest dziełem sztuki, a na pewno każdy chciałby jak najkniejniejszym miejscu spoczynku swych bliskich. Co prawda zmarłym jest chyba obojętne, ale ci, którzy pozostają przy życiu, pragną mieć ciałnie posłuszeństwo od danego zmarłego wszelkie cechy godnego pochówku, okazać szacunek i zachować tradycję.

Ostatnio pojawiło się wiele prywatnych firm pogrzebowych, oferujących oprócz zwykłych usług także specjalne - na

żądanie klienta. Wydawałoby się, że po przełamaniu monopolu w tej dziedzinie problemy znikną. Skończy się żenująca i bardzo nieprzyjemna praktyka małych i dużych skandali pogrzebowych, które tak wrosły w nasz krajozobraz cmentarny. A to grób nie wykonany, to znów grabież, „załani w peskę”, a bywają, że i ciało gdzieś „się zgubiło” i zalobnicy czekali aż zmarły się znajdzie.

Wydawałoby się, że za czasów zakłócenia powagi uczystości pogrzebowych zwykłym niechęciwstwem, chamstwem, brakiem wyobraźni i uczuć ludzkich są już przestarzałe. Przecież płaci się za te usługi słońce. No i konkurencja robi swoje.

A jednak zdarzają się i takie przypadki karygodnych zaniedbań przedsiębiorców pogrzebowych. Mimo konkurencji i wysokich opłat nie wszystkie firmy potrafią uszanować bóg po stracie kogoś bliskiego. Tym bardziej jest to przykre, że osoby pogrzebane w żalu reagują na wszystko inaczej,

stają się bardziej wrażliwe i odczuwają mocniej każdą sytuację. Trzeba być rzeczywiście pozbawionym serca, aby w takiej chwili dokładać ludziom trosk, pozabawić ich jedynego szansy okazania swej pamięci i przywiązania zmarłemu.

Na nagrobku często kiedyś widniał napis łacińskiego zyczenia REQUIESCANT IN PACE - niech spoczną w pokoju. W naszej kulturze zakorzeniony jest od wieków zwyczaj chowania zmarłych z zachowaniem powagi i szacunku ich ciałom spokoju i ciszy. Są tacy, którzy idą na cmentarz, poróżniając, zniszczyć coś, ukrzążać, znieважаć to szczególne miejsce. O nich nie warto mówić. Ale od tych, którzy sami podjęli się pomocy w trudnych chwilach - i to nie za darmo - można chyba oczekiwać przynajmniej fachowości, jeśli już nie zrozumienia i współczucia.

JAD

Zaległości rosną. Jedynym wyjściem eksmisja

Może to drastyczne środki zmuszą pozostałych dłużników do spłacenia długów wobec spółdzielni?

Mieszkańca po eksmisji będąc zasiadanie przez procentowego udziału członków "Pomezania", kandydatów tej spółdzielni lub nawet przez ludzi z zewnątrz.

Z podobnymi problemami, ale w znacznie mniejszej skali, jeśli chodzi o kwoty, natomiast podobnie w odniesieniu do procentowego udziału członków, borykają się dwie pozostałe kwidzyńskie spółdzielnie mieszkaniowe: "Renawa" i "Nad Liwą".

W SM "Renawa" która dysponuje obecnie 579 mieszkańami, regulamie unika opłat za czynsz 202 lokatorów, czyli prawie 35%. Zaległości członków wynoszą ponad 123 tys. zł.

Również w tej spółdzielni sprawy z tytułu nie zapłaconych czynszów trafiają do sądu, a następnie do komornika. Obecnie w sądzie znajdują się 23 sprawy, a 18 jest u komornika. Także ta spółdzielnia zapowiada w najbliższym czasie sequestrację po jedyny mobilizację pozostałych, a jednocześnie najbar-

dziej drastyczny sposób - eksmisji - na bruk.

Prezes SM "Renawa" Jerzy Śnieg uważa, że niezapłacenie czynszów jest jak grypa - nie tylko zaraża. Nie płać głównie ci, którzy mogliby to zrobić. Jeden z lokatorów "Renawy" powiedział wprost: "Dla czego ja mam płacić, skoro w całym bloku nie płaci kilka osób i nie sobie z tego nie robią? Za zaośćniętą w ten sposób pieniądze mogę kupić sobie komputer..."

W najdłuższej i jednocześnie najmniejszej z kwidzyńskich spółdzielni - "Nad Liwą", która liczy 111 członków, placenia czynszu unika 40 lokatorów, czyli aż 36%! Zaległości lokatorów wobec spółdzielni wynoszą ponad 28 tys. zł. Również w tej spółdzielni 7 u komornika.

"Najprawdopodobniej, gdy zaległości poszczególnych członków wobec spółdzielni będą rosły w dotychczasowym tempie, to będziemy zmuszeni do eksmisji" - twierdzi prezes SM "Nad Liwą" Bolesław Winnicki.

Podobnie sytuacja z placemieniem czynszów wygląda w Zakładzie Gospodarki Mieszka-

niowej, który administruje 4700 mieszkańami. Zaległości najemców wobec ZGM wynoszą ponad 545 tys. zł. Notorycznie zalega lub opóźnia się z opłatami czynszu około 500 lokatorów, czyli nieco więcej niż 10% najemców. W tym roku wydano już 5 postanowień o eksmisji, a kilkadziesiąt następnych spraw jest w sądzie - informuje prezes Michał Leszczyński.

Eksmisja na bruk, znana nam dotychczas z socjalistycznych propagandówek, w których pokazywano metody postępowania wobec klasy robotniczej, elementu klasowo obcego burżuazyjno-kapitałistycznego w okresie międzywojennym, stanie się wkrótce dla społeczeństwa niemalże codziennością.

Ale z drugiej strony, jakimi sankcjami może spółdzielnia zmusić, którzy mogą płacić, a nie chcą? Eksmisja to drastyczna, smutna konieczność, ale jak na razie to chyba jedyny skuteczny środek w "leczeniu" tej niezwykle zaradliwej epidemii, jaka jest niezapłacenie czynszów.

Andrzej Chmielewski

Festiwal Piosenki Zuchowej

22 maj w teatrze miejskim odbył się V Festiwal Piosenki Zuchowej TRELOLANDIA.

W tym roku po raz piąty spolkali się solisci, gromady zuchowe oraz zespoły muzyczne, aby wspólnie pośpiewać. Przede wszystkim jednak, aby świętować się bawic, bo przecież główne motto festiwalu brzmiało: PIOSENKA I PRZYJAŹŃ.

Organizatorem imprezy była 12 GZ "Słoneczne Promyki" działająca przy Szkole Podstawowej nr 5 w Kwidzynie, prowadzona przez dh Dorotę Łok, przy współpracy Komendy Hufca, Rady Rodziców przy SP 5 i teatru.

W tym roku świętowane były dwa jubileuszy. Po pierwsze było to już piąte urodziny TRELOLANDII, a po drugie - dokładnie 85 lat temu powstanie harcerstwa na ziemiach polskich.

Laureatami z czterech kategorii zostali:

solisci - Grand Prix zdobył Radek KUREK z Sadlinek, a I miejsce zajęła Anna KARPINSKA,

duety - I miejsce Beata KUZMAI i Agata DYBOWSKA z SP 5,

zespoły szkolne - nagrodę specjalną otrzymał zespół „AURA” z Sadlinek, II miejsce - klasa I z SP 2, III miejsce - „Kolorowe Nutki”;

gromady zuchowe - Grand Prix otrzymała gromada zuchowa z "Piątki" - "SŁONECZNE PROMYKI", I miejsce - 7 GZ "Pozyteczne Owady" z 12 GZ "Leśne Pozorniki" z SP 8, wyróżnienie - 22 GZ "Pomarancze" z SP 6. Tym razem, oprócz wspaniale przygotowanych wykonawców, dopisała publiczność, która potrafiła świetnie się bawić. Dziękujemy za udział i zapraszamy za rok! op.

POLFOOD '96 WZPÓW i OSM wśród wystawców

W ostatnim czasie odbył się w Gdańsku V Międzynarodowe Targi Przetwórstwa i Produktów Żywnościowych oraz Targi Napojów POLFOOD '96.

Wśród kilkuset wystawców z całego kraju i zagranicy swoje wyroby prezentowały dwie firmy z Kwidzyna: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska oraz Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego.

Na targach można było zobaczyć najróżniejsze kategorie wyrobów spożywczych, od mięsa i mleka do używek, alkoholi i przetworów zbożowych a także maszyny i urządzenia stosowane w przemyśle spożywczym.

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska wystawiała produkty od niedawna ser oraz inne produkowane w Kwidzynie artykuły. Jak stwierdził prezes

kwidzyńskiej OSM Andrzej Fortuna, pawilon z wyrobami z Kwidzyna wzbudzał wśród wszystkich wystawców i zwiedzających duże zainteresowanie. Kwidzyńska OSM brała udział w targach POLFOOD po raz czwarty.

Podobnie bardzo duże zainteresowanie wzbudzały z dzianiem E. Ryszewskiej, dyrektora zamrażalni WZPÓW - wyroby "Warmińskich", szczególnym zainteresowaniem cieszyły się przed letnim sezonem lody. "Warmińskie" w ostatnim czasie poszerzyły do 10 gatunków asortyment produkowanych lodów, a na rynku pojawiły się dwa nowe gatunki: "Panda" w czekoladzie oraz lody o nazwie "Majka" (czekoladowe z orzechami). Dziennie natrzeczmianach WZPÓW produkuje 120 tys. sztuk lodów. cia

J.K.

BKT Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe KRZYŚTÓF TUPAJ HURTOWNIA

- ARTYKUŁY SZKOLNE I BIUROWE
- WORKI I REKLAMÓWKI FOLIOWE
- PAPIER W SZEROKIM ASORTYMENCIE
- PROGRAMY KOMPUTEROWE I INNE ...

82-300 Elbląg, ul. Kopernika 16, tel./fax (050) 34 40 27, NIP 578-001-08-72

HURTOWNIA PATRONACKA „Magda”

oferujemy: folie termolacujące, opakowania stretch, ogrodzenia, bidonowane - taśmy samoprzylepne - wycie ogrodowe, techniczne, ciemieniowe, patlowane

WSZYSTKO PO ATRAKCYJNYCH CENACH HURTOWNI I DETALICZNYCH

82 - 300 Elbląg, ul. Browarna 36, tel. 31-69-80

Kupujcie mieszkania! To jest super okazja

Wiceburmistrz Piotr Wilk jest bardzo niemiłe zaskoczony. Odezw na uchwałę Rady Miejskiej o sprzedaży po preferencyjnych cenach mieszkań komunalnych jest prawie żaden. Dotychczas zainteresowanie kupnem wyraziło tylko kilka osób.

Przypominamy, że od 1 maja do 30 listopada tego roku, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej, można nabywać mieszkania komunalne po niezwykle korzystnych cenach. W niektórych wypadkach obniżka cen w stosunku do zaproponowanej przez biurolego może wynieść nawet 80%.

W przypadku, kiedy przedmiotem sprzedaży jest mieszkanie znajdujące się w budynku wpisanym do rejestru zabytków, cena pojedynczego lokalu ulega obniżeniu o 65%, a w przypadku, kiedy wszyscy właściciele danego budynku wyrażą chęć nabycia dotychczas wynajmowanego do ZGM mieszkań, to cena legnie obniżona o 80%.

W przypadku sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach nie wpisanych do rejestru zabytków cena pojedynczego mieszkania może być obniżona

o 50%, a gdy zainteresowanie kupnem wykażą wszyscy dotychczasowi najemcy, obniżka wynosi 65%.

Dotychczasowi najemcy, a przyszli właściciele mieszkań muszą jednak w tych obu przypadkach spełnić jeden podstawowy warunek. Muszą kupić dotychczas zajmowane mieszkanie za gotówkę.

Mieszkańcy lokali komunalnych mogą je także nabywać na raty, ale pod kilkoma warunkami. Okres spłaty rat nie może przekroczyć 10 lat, a pierwsza rata nie może być niższa od 20% ceny lokalu ustalonej przez biurolego. Przy sprzedaży raty są oprocentowane. Gdy zobowiązemy się spłacić raty w całości, raty oprocentowanie wynosi 1,4%, w okresie 3-5 lat - 2%, a w okresie 5-10 lat - 3%.

Zdaniem wiceburmistrza Piotra Wilka uchwałę o sprzedaży mieszkań nie była - jak niektórzy przypuszczają - chęć pozbycia się mieszkań komunalnych, lecz zachęcenie do zainwestowania zaoszczędzonych dzięki preferencyjnym cenom pieniędzy w remont budowni i mieszkań, stąd też różnica w cenie mieszkań znajdujących się w budynkach

wpisanych do rejestru zabytków i budynków, które w tym rejestrze nie znajdują się. Remont i wszelkie prace w budynkach zabytkowych wymagają zgody konserwatora, muszą też być wykonane zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi. Chociaż kiedy oglądamy plastikowe okna w zabytkowym obiekcie po byłej jednostce wojskowej, widzimy, że z tymi zaleceniami konserwatorskimi bywa różnie.

O tym, że władze samorządowe pamiętają o budynkach, które były kiedyś komunalnymi, a teraz na przykład znalazły się w rękach prywatnych świadczą fakt, że w tym roku z kasy miejskiej przeznaczono 500 tys. zł na prace modernizacyjno-remontowe przy 10 kamienicach, które uzyskują nowe elewacje. W tym roku wyremontowane zostaną kamienice przy ul. Warszawskiej, Braterstwa Narodów, Targowej i Batalionów Chłopskich. W roku przyszłym planuje się przeznaczyć na remont następnych 10 kamienic podobną kwotę.

DLATEGO KUPUJMY MIESZKANIA. TAKA OKAZJA MOŻE SIĘ DRUKI RAZ NIE POWTÓRZYĆ!

Andrzej Chmielewski

Puls Niezależnego Forum Prawicy Burza poglądów w Rock'n' Roll Club

PULS to nowy miesięcznik społeczno-polityczny, którego pierwszy numer zaprezentowali

pismo, ale również co do form działalności samego NFP. Marek Sidor podkreślił, że właśnie owe

Jak podkreślono, samorząd już dwukrotnie próbował stworzyć pismo, które "nie wypało", a do przygotowania którego wydano

pożyła wielu członków i sympotów, a nawet zachęcało oponentów do przyjsia na spotkanie.

Podczas spotkania padły również słowa krytyczne pod adresem mediów, które sprawiają - jak to określono - wrazenie, iż stosują bariery i nie pozwalają przedstawić prac takiego jak NFP ruchu.

Na spotkaniu NFP obecni byli osoby o różnym rodowodzie politycznym. Jak podkreślili liderzy ruchu - o to właśnie chodziło, aby ugrupowanie skupiało ludzi o odmiennych poglądach.

Niezależne Forum Prawicy zamierza włączyć się bardziej intensywnie w społeczno-polityczną działalność w Kwidzynie. Inicjatorzy NFP niejednokrotnie podkreślali, że swoją działalność ograniczyć chcą tylko do Kwidzyna lub przyległego powiatu kwidzyńskiego.

Marek Sidor - jeden z inicjatorów powołania do życia NFP

29 maja liderzy Niezależnego Forum Prawicy w Kwidzynie.

NFP zostało założone w marcu br. Członkowie tego ugrupowania niemają legitymacji i nie płać składek. Wszystkie decyzje podejmowane są w wyniku bezpośredniego głosowania. Obecnie liczy ok. 60 członków.

Niezależne Forum Prawicy zamierza przygotować kandydatów na radnych, którzy wystartują w przyszłych wyborach samorządowych. W nowym piśmie, które będzie wydawane regularnie od czerwca publikowane będą opinie, komentarze i artykuły na temat pracy obecnego samorządu.

Prezentacja pierwszego numeru pisma odbyła się w Rock and Roll Club przy ul. Podgórznej w Kwidzynie. Cele pisma omówił jeden z inicjatorów powołania do życia Niezależnego Forum Prawicy Marek Sidor. Zachęcał również do wzięcia udziału w jego redagowaniu. Stwierdził, że będą przygotowane do niego publikacje nie tylko zgodnie z kierunkami działalności NFP, ale również krytykujące proponowane przez ten ruch sposoby zaistnienia na scenie politycznej Kwidzyna.

Zebrań wyrażali różne opinie na temat pierwszego wydania pisma. Interesowali się nie tylko jego treścią, ale również kolportażem. Dalo się zauważyć różnice poglądów nie tylko co do treści, które ma przekazywać

poglądach mają stanowić o sobie NFP, które obrabio sobie ambity cel, jakim jest połączenie wszystkich ugrupowań centroprawicowych Kwidzyna. Padaly głosy, aby przedstawiciele NFP wywierali naciski na obecny

Samorząd swoją obecnością na sesjach Rady Miasta. Marek Sidor powiedział, że dlatego właśnie członkowie NFP będą spotykali się na dzień przed sesją, aby omówić problemy, które mogą być na niej poruszone.

Niezależne Forum Prawicy skrytykowało politykę finansową miasta, szczególnie w zakresie uchwalania maksymalnych stawek w podatkach lokalnych. Tłumaczenie przez samorząd tego faktu obciążaniem subwencji NFP uznało za nieuzasadnione. Poruszone została sprawa mieszalnika, którego wydanie miało dojść do skutku na Dni Kwidzyna.

PULS ma ukazywać się co miesiąc, od czerwca, na terenie miasta i będzie to produkty bezpłatny NFP zamierza skupiać pewnie zwiększać nakład pisma, jak również ilość stron zdaniami w bardzo krótkim czasie

Jacek Kluczkowski

NFP liczy ok. 60 członków

Foto: JK

Tylem do klienta

Zdawałoby się, że w obecnych czasach różnego rodzaju instytucje użyteczności publicznej, w tym banki, powinny jak najbardziej zabiegać o klientów. W Kwidzynie politykę "frontem do klienta" z pełnym powodzeniem realizują chyba tylko Bank Spółdzielczy, w mniejszym stopniu Powszechna Kasa Oszczędności Bank Powszechny, chociaż i w tym wypadku nie możemy zbytnio uskarżać się na jakość i ilość oferowanych usług. Klientów PKO BP drażnią tylko niemalże ciągle kolejki przed okienkami, pobieranie o niektórych usług prowizji oraz chyba najbardziej uciążliwe i wciąż niestety powiększające się nakłady: hordy "nieokreślonych" stojących przed budynkiem banku i często nachalnie nagabywających klientów w celu odkupienia udziałów Narodowych Funduszy Inwestycyjnych. Ten nowy kolor przy PKO BP prosi się od dawna o interwencję policjantów lub Straży Miejskiej.

Zupełnie tyłem do klienta wypina się trzech z kwidzyńskich banków - Bank Gdański SA. Samo wstąpienie tego banku, pamiętając jeszcze czasy Gomułki, a już na pewno słynne laminowanie Gierka, w jakimś stopniu deprymuje klientów. Szczególnie tych przybyłych z Kwidzyna i klientów dewizowych.

Wiele zastrzeżeń można też mieć co do niektórych usług, począwszy od kolejek przed poszczególnymi stanowiskami oraz przed okienkami kasowymi. Ale jak w tym banku może nie być kolejek, skoro niezależnie od wielkości wpłacanej sumy

urzędniczki wypisują na specjalnych blankietach ilość poszczególnych nominatów... Ile trwa spisywanie garsci bilonu, tylko ten wie, kto stał w kolejce za takim pentetem-dusigrzesem! Zupełnie niezrozumiałe jest, nie stosowane w innych bankach, pobieranie od opłat od niektórych usług i to wcale nie tak małych, np. za odszukanie numeru konta osobistego opłata w Banku Gdańskim wynosi bagatela 5 zł. (Taka sama opłata dotyczy natychmiastowego potwierdzenia przelewu). W tym banku konta osobiste ma w znacznej części kwidzyńska "budzówka" - pracownicy ZOZ i szkolniczek. Moze dla pracowników Banku Gdańskiego kwota 5 zł jest sumą niewielką, ale już dla mieszkańców powiatu (nie przelewu). W tym banku konta osobiste ma w znacznej części kwidzyńska "budzówka" - pracownicy ZOZ i szkolniczek. Moze dla pracowników Banku Gdańskiego kwota 5 zł jest sumą niewielką, ale już dla mieszkańców powiatu (nie przelewu).

W tym banku razi też i niekiedy denerwuje niespytylika na w innych kwidzyńskich bankach skrupulatność, a nawet drobiazgowość przy obsłudze klientów. Brak jednej kreszki, zbyt duże zawijasy przy podpisie, jedna kropka za mało, a już wypisany cztery razy ten sam znak.

Zmora są także kilkunastogodnie oczekiwania na nowe książki czekowe. W Banku Spółdzielczym na nową książkę czeka się jeden dzień, w PKO BP - około tygodnia, a w Banku Gdańskim SA - ponad trzy tygodnie, jak dobrze pamięta

Uczniowie „dziewiątki” jak ryby

Zdecydowanie najlepszych pływaków wśród kwidzyńskich podstawówek ma Szkoła Podstawowa nr 9. Uczniowie tej szkoły oraz w znacznej mierze szkoły Podstawowej nr 6 w konkurencyjnych pływackich XXI Igrzyskach Młodzieży Szkolnej, rozgrywanych na basenie Elbląga i Kwidzyna, zdobyli niemalże wszystkie złote i srebrne medale.

Reprezentanci SP 9 w konkurencji sztafet pływackich będą reprezentować województwo elbląskie w zawodach makroregionalnych, gdzie zapewne także odniosą znaczący sukces. Równie bardzo dobrze spisali się młodzi sportowcy SP 9 w dwuboju nożaczym. Konkurencja ta składa się z pływania i biegania. Uczestnicy mieli za zadanie przepłynąć 100 m oraz przebiec 1000 m. W składzie reprezentacji znaleźli się Paulina Duda, Monika Pajpa i samotny Klejzowski. Piąte miejsce w tej konkurencji zajęła ekipa Szkoły Podstawowej w Suszu, szóste - drużyna kwidzyńskiej "dwójki" - osiem - SP Bw Kwidzynie. Reprezentacja "dziewiątki" wywalczyła w XXI IMS zdecydowanie pierwsze miejsce.

pm

UWAGA! DZIURY

Nasiliły się ostatnio prace prowadzone na kwidzyńskich ulicach. Drogowcy pracują w poacie czoła naprawiając dziury, których w mieście nie brakuje. Dlatego też apelujemy o ostrożność i rozwagę podczas jazdy samochodem. Nie zapomnijmy również o tym, że prowadzący

prace na drogach to nie roboty ani maszyny, ale ludzie. Zajęci pracą często nie zwracają uwagi na otoczenie i mimo widocznych z daleka pomarańczowych kamizelek narażeni są na niebezpieczeństwo.

LCZ.

Drgnęło na słupie

Wreszcie doczekaliśmy się zmian na słupie przy ul. Braterstwa Narodów, który onegdaj został odbudowany wskutek interwencji naszej redakcji.

zamontowaniu na słupie zegara, ale coś się zaczęło wokół słupa dziać. Nie jest to już zwykły słup, który stoi jak słup...

W ostatnim czasie pojawił się na nim napis o... zakazie naklejania ogłoszeń i plakatów. Wreszcie coś!

glaz

Plan - bubel

Na Placu Plebiscytowym pojawił się wykonany nie wiadomo przez kogo Plan Miasta Kwidzyna. Inicjatywa cenna, ale niestety nawet przy pobieżnym przyglądaniu się planowi możemy dostrzec kilka błędów, dziwostwo i niedokładności.

Na planie zaznaczono zmianą kilka lat temu nazwę ulicy. Nie ma już w Kwidzynie ulicy Na Skarpie, lecz jest ul. Błogosławnej Doroty, nie ma też ul. Zamkowej, jest ul. Zamkowa Górna! Dalej przyglądając się planowi miasta Kwidzyna widzimy, że Liwa wypływa i kończy swój bieg w lesie lub w szarym polu. Podobnie wygląda sytuacja z liniami kolejowymi z i do lasu. Należy też zadać pytanie, czy tereny zaznaczone na planie kolorem zielonym dotyczą lasów? Jaką nazwę nosi ulica łącząca Słowackiego z Kasprowicza? Dlaczego zaznaczono tylko jeden klasztor - klasztor Benedyktynki, a pominięto dwa pozostałe: sióstr elzbietanek i ojców franciszkańców konwentualnych? Dlaczego pominięto parafię św. Wojciecha przy znanym zabytku sakralnym - kościele kościółka metodystów? Dlaczego zaznaczono

tylko muzeum zamkowe, a pominięto muzeum szkolne dawnego Gimnazjum Polskiego, obecnie i Liceum Ogólnokształcące, i Liceum Ogólnokształcące, a pominięto drugi kwidzyński pensjonat "Milsna", a pominięto drugi kwidzyński pensjonat "Maksim"? Dlaczego na planie zabrakło obiektów zabytkowych, chociaż tych najcenniejszych i najważniejszych? W Kwidzynie mamy ponad 60 obiektów zabytkowych, a nie tylko zamek i katedrę.

Na planie brakuje oznakowanych szlaków turystycznych, miejsc, gdzie turysta może zasięgnąć informacji, pomników przyrody, miejsc godnych zobaczenia i niektórych lokali gastronomicznych, aptek. Zastosowano też niezgodnie z polską gramatyką skróty, np. PLEBIS w stosunku do Placu Plebiscytowego. Jest za to ul. Miłodowa. Kto wie, gdzie jest ta ulica i znajduje na niej tabliczkę z jej nazwą, temu konia z rżędem, pół królestwa i córke (niebrzydka) do lożnicy... Jednym słowem - kolejny plan - bubel.

glaz

Ruchy tektoniczne?

Na ul. Polnej, w niektórych miejscach, możemy zaobserwować ruchy tektoniczne. W ich wyniku chodnik na wysockich bloków mieszkalnych nr 12-14, tuż przy studzience kanalizacyjnej, zapada się pod ziemię!

Podobnie pod ziemię zapada się ul. Podjazdowa, skrzyżowanie ul. Chłodej z ul. Staszica czy ul. Orlej z ul. Staszica. Te miejsca mają zapadliska w pobliżu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Ruchy tektoniczne na kwidzyńskich ulicach to wynik działalności speców spółki PWIK, którzy w pewnym okresie wykonali w tych miejscach fuszerkę.

glaz

Spółdzielnia Kółek Rolniczych Sadlinki
Z/Sw 82-526 Nebrowo, ul. Szkolna 17
oglasza
przetarg w dniu 12 czerwca 1996 r. godz. 10.00 na sprzet używany:

1. przycępa D-45 (wyrotka) - cena wywoławcza 2 200 zł
2. kopaćka elewatorowa - cena wywoławcza 1 800 zł

Zarząd Spółdzielni

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-HANDLOWE

ELWIT

83-110 Tczew, ul. Za Dworcem 7
tel./fax (0-69) 31 05 78, tel. 31 39 59

PEŁEN ZAKRES USŁUG ELEKTROENERGETYCZNYCH

- < linie energetyczne
- < stacje TRAFKO
- < instalacje elektryczne
- < pomiary ochronne

HURTOWNIA MATERIAŁÓW ELEKTRYCZNYCH

- < oświetlenie instalacyjne i sieciowe
- < przepływowo ogranicznice mocy
- < oprawy oświetleniowe
- < przewody i kable
- < baterie Philips
- < grzejniki
- < narzędzia
- < słupy

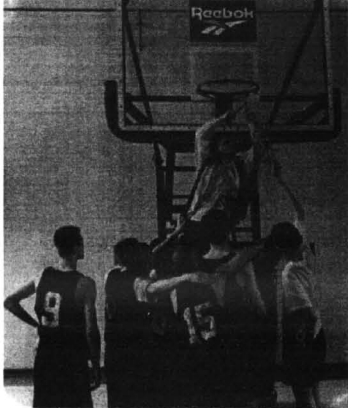
PRODUKCJA

- < rozdzielnie elektryczne
- < urządzenia elektryczne
- < podnośniki < koparki < dźwigi

„Złoto” dla organizatorów STAL BOBREK BYTOM MISTRZEM!

Zmęczeni, ale szczęśliwi - STAL BOBREK BYTOM (puchar trzyma PAWEŁ MACHYŃIA)

„Złota” siatka dla STALI BOBREK

PAWEŁ MACHYŃIA w objęciach swojego trenera HENRYKA ZIELIŃSKIEGO

Szczęśliwi trenerzy: ALEKSANDER SĘDZIK (pierwszy od lewej) oraz HENRYK ZIELIŃSKI

Wielka radość STALI BOBREK

chylić szale na swoją korzyść. Brawo, święty początek! Trener B. Zamożny stracił jednak sporo nerwów.

AZS Lublin - KORONA Kraków 87:75. Pewna wygrana AZS-u, który udowodnił, że będzie się liczył w walce o medale. Bardzo dobry występ zdobywcy 39 punktów Michała Ignerskiego.

II DZIEŃ - 30.05.96 CZWARTEK

INSTAL Białystok - STAL BOBREK Bytom 83:82. Rozbity, po porażce z MTS-em, Instal nie stawiał oporu. Stal potwierdziła klasę.

AZS Lublin - POLONIA Warszawa 82:86. Po zwycięstwie Polonia sytuacja w grupie A bardzo się skomplikowała. Kto awansuje do półfinału z trójki AZS, POLONIA i SPOJNIA rozstrzygnie się dopiero w piątek.

SPOJNIA Stargard - KORONA Kraków 78:60. Mecz ostatnie szansa KORONY. Krakowianie dzielnie walczyli, prowadząc nawet do przerwy. Ostatecznie nie dali jednak rady i przegrywając drugie spotkanie przestali się liczyć.

MTS Kwidzyn - ASPRO Wrocław 59:78. Duże nadzieje związane z występem MTS-u. Wygrana w tym meczu gwarantowała kwidzyńskiemu walce o jeden z medali. Już na godzinę przed meczem widownia pekała w szwach. Na trybunach pojawiła

Niepocieszona drużyna ASPRO WROCLAW

się orkiestra w składzie dwa bębny, cztery trąby i kilka niezidentyfikowanych instrumentów, która miała poprowadzić MTS do wygranej. Mecz przebiegał podobnie jak spotkanie z Instal-em. Na początku prowadzenie miejscowych, potem serie błędów i coraz wyraźniejsza przewaga wrocławian. W czwartek ASPRO było wyraźnie lepsze i zasłużenie wygrało. Gósciom dotrzymany krok! Jedynie Bartek Potulski, ale JEDEN BARTEK TO ZA MAŁO. Szczęśliwie zawiódł, pozycjonując na szkodliwej, Wojtek Pukarowski. Do gwiazdorstwa droga jednak jeszcze daleka. Po meczu trener B. Zamożny narzekał, że zawodnicy nie realizowali przedmeczowych założeń. Nie zapomi-

Brazowa drużyna AZS LUBLIN

niały jednak, że ASPRO to zespół o znacznie lepszych warunkach fizycznych (trzech zawodników o wzroście około dwóch metrów, w składzie pięciu kadrowców), starannie wyszelekcjonowany.

III DZIEŃ - 31.05.96 PIĄTEK

SPOJNIA STARGARD - AZS LUBLIN 59:82. Mecz zdecydujący o kolejności w grupie A. AZS wygrał tyle, ile potrzeba, to jest trzema punktami i razem z Sponią awansował do półfinału.

ASPRO Wrocław - INSTAL Białystok 70:65. Spotkanie, które

STOJĄ OD LEWEJ:

C. Samulewicz, D. Przybylski, trener B. Zamożny, H. Mielnik, Ł. Król, W. Pukarowski, D. Punczewicz, T. Synakiewicz.

KŁĘCZA:

B. Potulski (kapitan zespołu)
P. Zieliński, A. Kulik, W. Majewski

elektryzowało kwidzyńskich kibiców. W przypadku wygranej Instalu MTS mógł jeszcze awansować do strefy medalowej. Białostoczanie dzielnie podjęli rękawicę i przez długie momenty prowadzili. Niestety w końcówce opuścili boisko i za pięć przedwio ich najwyższy Marcin Monach i z powodu kontuzji

POLONIA Warszawa - INSTAL Białystok 89:86. Mecz o siódme miejsce. Nie spodziewanie dwa zaprzyjaźnione zespoły walczyły o końcówkę lokaty, a planowały zagrać o któryś z medali! Minimalnie lepsza Polonia.

MTS Kwidzyn - KORONA Kraków 71:68. Mecz o piąte miejsce. Było to wyrównane spotkanie. Na obu zespołach znaczący zmęczenie turniejem. Prowadzenie zmieniali się kilkakrotnie. W końcówce nasi wykręcili więcej energii i po ostatnim gwizdku mogli się cieszyć wraz z kibicami, działaczami i trenerami, z doskonałego piątego miejsca w POLSCE! Myśle, że nie zawiedliśmy oczekiwań kibiców - mówił po meczu trener B. Zamożny - daliśmy z siebie tyle, na ile było nas stać, a może nawet więcej. Przecież przegraliśmy tylko z mistrzem z drugim zespołem w kraju. Skończył się jakiś etap. Od nowego sezonu zaczynamy występ w kategorii juniorów, a czas pokaze jak będą procentować dzisiejsze doświadczenia. Kibic szczególnie podziękować chcę. To byli nasi dodatkowi zawodnicy!

POŁFINAŁY: STAL BOBREK Bytom - SPOJNIA Stargard 89:62; ASPRO Wrocław - AZS Lublin 95:59. Oba mecze półfinałowe miały podobny przebieg. Zwyciężył STAL (ASPRO (oba z grupy B) zdecydowanie górowali nad rywalami. Gry bez historii.

VDZIEŃ - 2.06.96 NIEDZIELA

AZS Lublin - SPOJNIA Stargard 74:68. Brązowy medal zasłużenie pojechał do Lublina. AZS dwukrotnie pokonał Sponię. Nie grał mecz efektywne, ale za to skutecznie i miał w składzie Michała Ignerskiego, który potrafił odwrócić losy spotkania.

STAL BOBREK Bytom - ASPRO Wrocław 60:58. Mecz gośny finału - święty poziom i dramaturgia. Skazane na porażkę ASPRO ani myślało o przegranej. Ich trener, bardzo przeżywający spotkania, Adam Chłopek wyciągnął wnioski z porażki w sekundach. Ograniczył pole działania Pawła Machyńia, przydzielając mu specjalnego opiekuna i ASPRO aż do 30 minut gry prowadziło - dopiero wtedy zanotowaliśmy remis 42:42. Dwie minuty później było już 49:42 dla Stali! ASPRO nie reagowało. Na 37 sekund przed końcem wrocławianie prowadzili 58:56. Stal jednak potrafiła wygrać. Po wyrównaniu 58:58 przejęła piłkę i niezrównany PAWEŁ MACHYŃIA dosłownie w ostatniej sekundzie celnie trafił z półdystansu 60:58... ułonął w ramionach kolegów. Później sympatyczny bytomianin długo dziękował kwidzyńskim kibicom za doping, który był może zdecydował, że złote medale pojechały do Bytomia! "Szczęść! Ład budowania zespołu nie poszło na marne - mówił tuż po meczu wyraźnie wzruszony trener STAL ALEKSANDER SĘDZIK. Dobrze

się stało, że finał odbył się w Kwidzynie. Od wielu lat zajmując się koszykówką młodzieżową, ale dosłownie pierwszy raz spotkaliśmy się z tak świetną organizacją turnieju i postawą kibiców. Czuliśmy się tutaj, jak u siebie w domu. Dziękujemy! Smutną minę miał po finale trener ASPRO Adam Chłopek: "Nie ukrywam, że jechaliśmy tutaj, aby wygrać. Pierwsza porażka zverifikowała nasze aspiracje. Myśleliśmy tylko o tym, aby awansować do czwórki. W miarę jednak trwania turnieju formazespołurosła. Tworzyliśmy dzisiaj trudne warunki Stali. Gratuluję im wygranej. Mam miły zespół i myślę, że za rok my odberzemy złote medale. W sumie bardzo udana impreza."

OSTATECZNA KLASYFIKACJA MP KADETÓW W KOSZYKÓWKĘ

1. MOSM STA BOBREK Bytom
2. KS ASPRO Wrocław
3. AZS Lublin
4. LKS SPOJNIA Stargard Szczeciński
5. MTS KWIDZYŃ
6. KS KORONA Kraków
7. KKS POLONIA Warszawa
8. ZKS INSTAL Białystok

ZDANIEM EKSPERTÓW: Ryszard PIETRUSZAK (trener koordynator PZKOSZ): "Chciałbym podkreślić bardzo dobry poziom sportowy turnieju. Był on wyższy niż na rozegranym przed miesiącem finałem w kategorii juniorów. Pogawia się cała grupa utalentowanych graczy, a co szczególnie cieszy rozgrywających Paweł Machyńia, Bartek Potulski czy młodzieńki Łukasz Zytko mają papiera na granie. Nie ukrywam, że jestem pod wrażeniem organizacji turnieju. W przyszłym roku Polska będzie organizatorem finałów młodzieżowych mistrzostw Europy Kwidzyn ma poważne szanse, aby impreza ta odbyła się właśnie w Kwidzynie. Być może zorganizujemy również tutaj zgromadzenie kibiców z kadry."

Adam Ziemiński (trener TRE-FLA Sopot): "Po rozegranym przed miesiącem półfinałem MP dotarły do mnie informacje o wspaniałej organizacji turnieju. Muszę powiedzieć jednak, że rzeczywistość przeszła oczekiwania. Nie ukrywam, że przyjechałem do Kwidzyna spodziewając się, że to będzie najlepszy turniej w historii. Wszystko wskazuje na to, że Bartek znajdzie się w naszym składzie."

Andrzej Demidowicz (trener, wychowawca całej plaży idących się z koszykówką): "Uważam poziom turnieju za dobry. Stal Bobrek i ASPO Wrocław po konkurencji jeżeli chodzi o występ nasza ekipa, biorąc pod uwagę kwidzyńskie realia (brak zaplecza, rezerw i wysokich kibiców), gra praktycznie tylko "osamk", że piąte miejsce to ogromny sukces MTS. Turniej zakończył się również wielkim sukcesem organizacyjnym i propagandowym. Jestem pewien, że zapewniamy kwidzyńskie plaże i boiska, a trenerzy będą mieli pełne ręce roboty."

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 23 (164) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 5.06.1996 r.

Dziś 4 strony
ogłoszeń drobnych!

Z nami kupisz
każdy samochód
nowy - używany

Szeroka oferta kredytów samochodowych
szczegóły na str. 10

BYCHÓW & ACEL SIEĆ HURTOWNI
BYCHÓW

80-871 Gdańsk
ul. Twarda 6c
tel./fax (058) 31-78-23
39-66-39
39-76-64

84-230 Rumia
ul. Zakopiańska 19
tel./fax (059) 71-00-10
71-19-61

- kable i przewody-kable skrętowe
- sprzęt kablowy-RAYCHEM, EMSTO
- sprzęt instalacyjny - ELDA SZCZECINEK
- źródła światła - OSRAM, PABIANICE
- oprawy oświetleniowe
- wyłączniki instalacyjne

PIĘKNE AUTA I DZIEWCZYNY

V międzynarodowe targi motoryzacyjne Auto Tour Market Poland '96 odbyły się pod patronatem „Rzeczpospolitej” i RMF FM. ATM zainaugurowała 6.03 wystawa w Hali Ludowej we Wrocławiu. Potem impreza przeniosła się do Kielc, Zabrza i Katowic, gdzie na obiek-

tach „Międzynarodowych Targów Katowice” 31 marca zakończono jej pierwszy etap. Etap drugi to wystawy w Szczecinie (15 - 19.05) i Gdańsku (22-26.05). Z Gdańska ATM wyrusza do Warszawy, gdzie 2.06 w hali Tor.

cd. na str. 8

ELBLĄG POWRÓCIŁ NAD MORZE...

- Elbląg, niegdyś znane portowe miasto Rzeczypospolitej ponownie powróci nad morze i staje przed szansą bogactwa i rozwoju - stwierdził prezydent miasta, Witold Gintowt-Dziewałkowski. - Dzisiaj otwieramy przejście graniczne i oddajemy do użytku strażnicę wybudowaną za pieniądze elblązan.

- Ciesze się, że udało się wspólnym wysiłkiem, za pieniądze elbląskich podatników odbudować obiekt Straży Granicznej i stwierdził 171 przejście graniczne Rzeczypospolitej, które czyni znowu Elbląg miastem portowym, miastem morskim - podkreślił wicepremier Grzegorz Kołodko. - Im więcej przejść granicznych, tym lepiej, bo- wiem obecnie granice przybliżają społeczeństwa, narody, gospodarki, państwa. Patrząc na elbląskie przejście jako fragment szerszego planu aktywizacji gospodarczej regionu.

TCZEW NA SZLAKU PRZEMYTNICZYM?

Od początku roku, na tczewskim dworcu PKP zatrzymano już około trzydziestu osób przewożących papierosy i alkohol bez wymaganych znaków skarbowych akcyzy. W całym 1995 r. zanotowano zaledwie dwadzieścia takich przypadków. Co prawda policja zaprzecza jakoby przez Tczew przebiegał szlak przemysłowy, jednak co tydzień kilku nielegalnych przewoźników wpada w ręce stróżów prawa.

W tym roku funkcjonariusze Komendy Kolejowej Policji w Tczewie skonfiskowali już 347 litrów spirytusu o łącznej wartości 17350 zł, 99 litrów wódki, koniaków i innych trunków za 22810 zł oraz 1245 paczek papierosów szacowanych na 2490 zł.

ZASNAŁ NA TORACH

W Rakowcu (gm. Kwidzyn) w pobliżu dworca PKP znaleziono zwłoki 18-letniego Krzysztofa M. Ciało młodego mężczyzny leżało na torach. Po oględzinach zwłok stwierdzono, że Krzysztof M. nie miał żadnych innych obrażeń ciała, oprócz odciętej nasady czaszki, co pozwala przypuszczać, że zasnął na torach opierając głowę na szynach. Podczas snu prawdopodobnie przejechał go pociąg relacji Prabuty - Kwidzyn.

Policja prowadzi śledztwo w tej sprawie.

HURTOWNIA PALIW

„PETROL-SERWIS”

Tczew-Górki, ul. 30 Stycznia 36
tel./fax (069) 31-05-69
Filia: Starogard Gd., ul. Nagórskiego 4
tel. (067) 249-48 (były CPN)

NAJTAŃSZE PALIWA-SMARY-OLEJE

np. etylina 94 - 1,46 zł/l
ON - 1,17 zł/l
Ekoterm - 0,78 zł/l

Dowóz paliw do Klienta!

FIRMA HANDLOWA HURTOWNIA ELEKTRYCZNO-TECHNICZNA

83-110 Tczew, ul. Jagiellońska 55*
tel. (069) 31-18-04 - dział zbytu
tel./fax (069) 31-18-96 - sekretariat

Polecamy w CENACH PRODUCENTA

- Art. chemii budowlanej - pianki, silikony
- Art. ściernie - ściernice, płótna
- Art. metalowe - gwoździe, blachowkręty, szpadle, taczki, trzonki, tańcuchy, liny

* wjazd główną bramą byłego UNIMORU

Podróż sentymalna

W Malborku odwiedzamy Zbigniewa Sasa, by porozmawiać m.in. o tworzeniu nowego regionu, nowych tradycji. Trudno bowiem żądać od ludzi, którzy przybyli tu w latach 40., by przejęli np. tradycje mennonitów. Dlaczego pytamy o to Zbigniewa Sasa?

Juz wyjaśniamy. Zagmatwane są losy "północnych" Polaków. Rodzice pana Zbigniewa pochodzą z Kełna na Kaszubach, pan Zbigniew urodził się w Gąsiorkach koło Barłowa, na Kociewiu. Jego ojciec Anastazy, nauczyciel - jak wielu Pomorzanie - walczył w niemieckiej armii. Wtedy miał do wyboru dwie możliwości: albo do wojska, albo do obozu. Wojnę przeżył i wrócił do Gdańska. Rosjanie uważali go za Niemca i przez pół roku tłumaczyli im na wschodzie, że jest Polakiem. Miał szczęście, wrócił. Wielu nie wróciło. Jego kolega z pracy w Barłowie, Grochowski, zmarł w pociągu z wycieńczenia. Anastazy Sas zakładał w 1945 roku szkołę rolniczą w Dzierzgoniu. Gimnazjum.

Syn Zbigniew przyjechał do Dzierzgonia w 1946 roku, gdy miał 20 lat. Obserwował, co działo się na tym terenie. Dużo jeździł. Uczył się jeszcze w Liceum Pedagogicznym w Tczewie, ale nie skończył, bo nie miał w sobie "ojcowskiego przesłania". Na stałe zamieszkał w Dzierzgoniu 1948 roku. Teraz od wielu lat mieszka w Malborku.

Ze Zbigniewem SASEM rozmawiają Jacek LEGAWSKI i Tadeusz MAJEWSKI.

Zaczynamy od Dzierzgonia w 1945 roku.

- W Dzierzgoniu nie padł ani jeden strzał, ale miasto zostało zniszczone w 70%. To powiedział mi ojciec. "Koledzy" [Rosjanie] spalili, robili sobie fajerkwerki. Żołnierze mieli w zwyczajcu "podpalać miejscowości z osiemu regionów". W wielu miastach regionu, by na przykład podpalić kwadratowy rynek, trzeba było wzniecić 8 pożarów. Oni lubili ogień.

cd. na str. 2

KOLANA HAMBURSKIE KOŁNIERZE

RURY STALOWE RURY POWLEKANE DO GAZU
Grzejniki - PURMO

INSBUD - WYBRZEŻE

Gdynia, ul. Hutnicza 16, tel./fax (058) 23-35-61 wew. 12, 32
Wejherowo, ul. Graniczna 1, tel. (058) 72-15-58

BYDGOSKA FABRYKA KABLI

OFERUJE
KABLE I PRZEWODY
W CENACH FABRYCZNYCH

W AUTORYZOWANEJ HURTOWNI ELEKTROTECHNICZNEJ

Gdańsk, ul. Żalągowa 17
tel. 46-41-91, 46-41-92

Gdynia, ul. Hutnicza 24
tel. 23-02-23, 23-50-23

ESCORT

elegancja, ekonomia, ekologia, komfort = klasa i styl

Radioodtwarzacz GRATIS!

Super-oferta ubezpieczeniowa!

Szczegóły w salonie.

Fota

Autoryzowany Dealer: Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55

lüksowy samochód po przystępnej cenie - dla Ciebie i Twojej rodziny!

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

IPP w czołówce

Wartość kapitału zagranicznego, ulokowanego w naszym kraju w 1995 roku wyniosła 2,5 mld dolarów, 1,2 mld więcej niż rok wcześniej. Sporo z tych pieniędzy zostało przeznaczonych na inwestycje. Najwięcej, 140 mln dolarów, w Hutę Szkła w Sandomerzu zainwestował Piklinton z Wielkiej Brytanii. Na 3 pozycji znalazł się właściciel kwińdzynskiej Celulozy, amerykański koncern IPC, który zainwestował 93 mln dolarów.

Można kupić

Ostatnio Ministerstwo Przekształceń Własnościowych ogłosiło przetarg, dotyczący sprzedaży akcji lub udziałów w 8 firmach. Na tej liście znalazł się również Rolbet-Kolbudy spółka z o.o.

Zaproszenie do konkursu

20-23 czerwca w Rzeszowie organizowane są, m.in. pod patronatem wicepremiera Romana Jaglińskiego, II Międzynarodowe Targi Rolne i Spożywcze AGROPOL '96, Targi Opakowań GAL-OPAK '96 i Targi Piwa i Wina. Weźmie w nich udział ponad 300 firm polskich (także z naszego regionu) i zagranicznych.

Z inicjatywy Międzynarodowych Targów InterRES organizowany jest ogólnopolski konkurs promocyjny AGROPOLSKA (na wzór Teraz Polska), którego celem jest np. promocja w kraju i poza jego granicami polskich produktów spożywczych, polskich maszyn, urządzeń i technologii do produkcji rolnej i spożywczej.

Piszemy o tym dlatego, że firmy same nie mogą zgłosić udziału, a do konkursu mają prawo nominować: wydziały gospodarcze UW, samorządy terytorialne i stowarzyszenie gospodarcze.

Można łowić

23 maja podpisano protokół regulujący w latach 1997-1998 polskie i rosyjskie rybołówstwo na Zalewie Wiślany. Współpraca przewiduje wspólne badania akwenu, szkolenia i zarybianie oraz limituje połowy sandacza i leszczy. 266 naszych rybaków będzie mogło w najbliższych 2 latach złowić na zalewie 270 ton leszczy (Rosjanie - 300) i 120 ton sandacza (Rosjanie - 200).

Są to niewielkie limity, skoro np. w kwietniu polscy rybacy wylowili z Bałtyku prawie 50 tys. ton ryb.

III Pomorskie Forum Gospodarcze

Zaledwie trzy tygodnie dzieli nas od otwarcia III Pomorskiego Forum Gospodarczego, największej imprezy wystawienniczo-targowej Tczewa i Kociewia. Tegoroczne targi odbędą się w dniach od 20 do 21 czerwca br. na terenach jednostki saperów. Dla wystawców przygotowano ponad 1200 m² powierzchni w halach i ponad 5000 m² otwartej przestrzeni. Zbudowane hali wystawowej zagwarantowały Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.

Przypominamy, iż patronat nad Forum objeli: Maciej Płażyński - wojewoda gdański i Zbigniew Canowiczki - prezydent Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej. Głównym sponsorem III PFG jest Bank Własności Pracowniczej S.A. Podobnie jak poprzednio, tegoroczne targi przygotowywane są wspólnie przez lokalny samorząd terytorialny (Zarząd Miasta Tczewa) oraz gospodarzów (Regionalną Izbę Gospodarczą w Tczewie).

Zadaniem organizatorów tegorocznego Forum jest zwiększenie ilości wystawców i prezentowanych branż. Świadczy o tym fakt, iż już teraz swój udział w Forum potwierdziło 60 wystawców. Tytuł samo wystąpiło w ubiegłorocznych targach, przy czym organizatorzy czekają jeszcze na potwierdzenie swojego udziału zgłoszonych już wcześniej firm.

Po raz pierwszy w imprezie uczestniczyć będą firmy samochodowe, takie jak Renault (potwierdził udział), Mercedes i Fiat. Podczas targów dealerzy poszczególnych firm prezentować będą samochody testowe.

Atrakcją otwarcia targów będą... pokazy walk rycerskich w wykonaniu Bractwa Rycerskiego z Gniewa oraz wystawa sprzętu wojskowego. Na otwarciu wystąpi również działający przy Miejsko Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Pelplinie zespół "Celeg Band". Ukazę się też okolicznościowa gazетка, poświęcona tegorocznym targom. W trakcie Forum przewidziane jest spotkanie integracyjne uczestników w murach zamku gniewskiego oraz liczne imprezy towarzyszące.

U.N.

Kalendarz Polaka i Pomorzana

6 VI 1530 r. - urodził się Jan Kochanowski (+1584), najwybitniejszy poeta polski do czasów Mickiewicza.

"Wszystko się dzwini plecie
Na tym tu biednym świecie,
A kto by chciał rozumem wszystkie dochodzić,
I zginić, a nie będzie umiał w to ugodzić."
(z pieśni IX, ks. I.)

11 VI 1987 r. - Jan Paweł II w Gdyni: "Nie mogę nie zwrócić się dziś do potomków lechickich Pomorzán, do drogiej nam wszystkim Kaszubów [...], którzy zachowali swoją etniczną tożsamość i swoją mowę o słowiańskim rdzeniu. Strzeżcie tych wartości i tego dziedzictwa, które stanowią o naszej tożsamości..."

6 VI 1963 r. - w Instytucie Fizyki PAN uruchomiono pierwszy polski laser.

10 VI 1984 r. - Marian Woronin przebiegł 100 m w czasie 10,0 sek, ustanawiając rekord Europy. (opr. P42)

cd. ze str. 1

Traktowali nasze miasta jako niemieckie, spaliłi chęcy Lubawę, Nowe Miasto. Zresztą była mroźna zima, to "trudno się dziwić", że rozpalali ogniska na środku pokoju.

Zostawmy Rosjan, na nich władzę w miastach przejęli Polacy. Porozmawiajmy o czasach pokazanych w filmie "Południk zero", gdy ziemiami odzyskanymi rządziło bezprawie.

- Muszę ponownie powołać się na ojca. Władza przyszła w czerwcu. Mnóstwo pustych domów, gospodarstw, niewielu Niemców i Polaków, mieszkających tu przed wojną. Jako pierwsi osiedlili się żołnierze wojska polskiego, które przyszło ze wschodu. Zasiadali nawet całe wsie, jak Tralewo.

Było więc trochę jak w "Rzeczpospolitej Babskiej"?

- Tak. Następnie prezesiendy byli z Pomorza, głównie z Kaszub i Kociewia. W Dzierzgoniu osiedliło się wielu Kaszubów. Pochodzili z wielodzietnych rodzin, przyjechali tu z biedą, ale to był lud pracowity - utrzymywali gospodarstwa w dobrym stanie. Trzecią grupę stanowili prezesiendy z Polski. Tak mówili o sobie. Z Polski, zza Buga, z dawnego Lubelskiego też.

Na początku miasta były puste, to trudno się dziwić, że rządili nimi szabrownicy. W Dzierzgoniu był taki "Dzidzius" - nigdy nie pracował, tylko handlował, skupował, sprzedawał. Dla szabrowników było tu eldorado. Fala w 1948 roku minęła, bo co było do ukradzenia, zostało ukradzione. Jednego dnia miasto najechała nawet banda Łupaszki. Burmistrz, Żyd, tak się przestraszył, że przez okno w gaciach wyskakiwał. Tygiel się zrobił.

Zapomniał pan o Akcji Wista i przymusowym przesiedleniu Ukraińców z Rzeszowskiego.

- Rzeczywiście. Polisy koło Dzierzgonia, Grobelno. Tam mieszka ich wielu.

Musimy coś sprostować. Dzisiaj inaczej ocenia się Łupaszkę. Był dowódcą regularnego oddziału AK, walczą w Wilenszczyźnie, dotarł aż za Wisłę, uciekając przed Rosjanami. Nie chciał się pogodzić z przejęciem władzy przez komunistów i to w nich uderzał. Powróćmy do tematu. Osiedlili się więc ludzie z bardzo różnych stron i z różnych powodów. Musiało dochodzić do konfliktów?

- Nie, do otwartych konfliktów nie dochodziło. Z Ukraińcami się tłuściły, ale - jak to chłopaki - na zabawie. Konfliktów narodowościowych nie dostrzegaliśmy.

Wielkim minusem było traktowanie pobytu na tych ziemiach jako tymczasowego, a była to bogata kraina. Niemcy nazywali ją swinischlerzem, teren był dobrze zagospodarowany, zelektryfikowany. Władza identycznie podchodziła do sprawy. Miasta zburzone - hasło: "Cały naród swoją stolicę odbudowuje". Domy, które niewielkim kosztem można było wyremontować, rozbierano, a cegła wędrowała na odbudowę stolicy. Inny problem. Mieszkańcy, którzy za czasów niemieckich byli szczykownikami za polskość, potem znowu byli szczykownikami - uważani za Niemców. Te procesy przebiegały wszędzie, a to byli bardzo porządni ludzie. 150 lat zaborów wywarło pozytywny wpływ na ludność, która przejęła parę

dobrych cech: dyscyplinę, poszanowanie prawa, pracowitość. Pozytywny - oczywiście, gdy odwołamy wszystkie krzywdy wyrządzone Polakom przez Niemców. Sztum - ładne miasto, Stary Targ, Ryjewo, Pieklo, gdzie przed wojną mieszkało wielu Polaków. Zostali, im było łatwiej. Tradycja, kontynuacja. Pamiętamy, że gdy w 1920 roku odbyło się referendum, tylko 5% ludności przyznało się do obywatelstwa polskiego.

Tutejszym Polakom najbardziej szkodziło UB. Kartoteki prowadził porządnie, mieli dane o każdym. A jak to Polacy, przy chlebie, buśka, buśka, cztery setki. Władziu, Władziu, a następnego dnia zamykali.

Dopiero po 1956 roku zaczęto

wytworzyło?

- Coś się wytworzyło. W Nowym Stawie działa zespół pieśni i tańca "Żuławy". Aktywny jest Nowy Dwór. Jakaś kultura przed 1939 rokiem była. Choćby stworzona przez mennonitów.

Nie mówię o tak odległych czasach. Przewyższę przedśledźcy nie mogli jej przejąć. Czy te narody, różne przecież, stworzyły już coś wspólnego? Odrzwanie tradycji przez tworzenie zespołów pieśni i tańca trąci "cepelię".

- Wytworzył się charakterystyczny język. Z biegiem czasu wytworzył się wspólny obyczaj. Na to potrzeba kilku pokoleń, inaczej powstanie właśnie kultura sztuczna.

nim duże wrazenie. Był zdziwiony, mówił, że tych kredytów za Gierka nie zmarnował.

To "niemieckie" złudzenie. Gierek w Olsztynie zorganizował dożynki i podobno "poszły" na to całe nadwładzi szwedzkiej farby. W darze.

- Jedno jest pewne. W większości na stałe nie chcieli wrócić. Wracając z sentymentu. To jest ich podrozsentymentalna. Młode pokolenie nie myśla o powrocie na stałe, bo u siebie ma znacznie lepiej. Młodzi Polakami i Niemcami nie ma już rewansizmu. Przeciwnie ma tylko dwa alternatywy. Dobrą pogodzić się z Niemcami i Rosjanami, współpracować, lub zła...

Pochodzę z "zasraných" Gąsiorów i też we wspomnieniach pięknie to wygląda, ale gdy pojedzie, popatrzy, łączka inaczej, domteż... Czasami lepiej nie wracać do wspomnień.

No tak, ale pan tam możejechać kiedy chce. Niemcy tańczyli nie mogli tu przyjeżdżać. Dostrzeżę pan w nich nostalgia?

- Tyłko u starszych osób, które tu mieszkały. Młodzi przyjeżdżają z ciekawości, zobaczą, jak i gdzie mieszkali ich rodzice lub bez konkretnego powodu.

Wielu autochtonów zaczęło się ostatnio przynawać do "niemieckości". W Malborku jest Towarzystwo Mniejszości Narodowej, liczące około 200 członków. Z tego co wiemy, tylko starsi mówią po niemiecku, młodzież chodzi dopiero na kursy. Był pan nawet ich tłumaczem. Co to za mniejszość?

- Mniejszość niemiecka jest i działa bardzo prężnie; działa dla dobra środowiska. Mnie przy-pomnięć - różnice się zatęrzy, także w wyniku polityki prowadzonej przez komunistyczne państwo. Dla moich dzieci już nie ma różnicy, on jest malborkczykiem, ona - dzierzgonianką. Nie ma podziałów na Polaków, Ukraińców, Niemców wśród młodego pokolenia. To chyba normalne. Polacy mają uzasadnione uprzedzenie do Niemców, za krzywdy. Ale gdy Brandt kłękł przed pomnikiem żydowskim, uznałem, że traktują pojednania na poważnie. Przekonałem się, że trzeba zrezygnować z wzajemnych urazów. Naszych dzieci to absolutnie nie obchodzi. No wiecie, ale to zależy od ludzi, jak reagują.

Przyszłość? Ktoś tam mówi o rozwoju turystyki. Nam się wydaje to dziwne, chyba że się myśli o ogrodeniu Żuław i stworzeniu skansenu.

- Przyszłością może być wyłącznie rolnictwo. Na to trzeba postawić. Tyłko, że się nie stawia. Postawiono pomnik krowie w Starym Polu, bo dawała 4000 litrów mleka. Niemcy się śmieją, u nich żaden sukces 8-10 tys. W Polsce to było wydarzenie.

Pobronilibyśmy pomnika krowy. W Polsce to rzeczywiście dziwny pomnik. Jesteśmy przyzwyczajeni do stawiania pompatycznych pomników "czasowym" bohaterom, a tu taki dowcip. Ponadto krowa jest symbolem Żuław, trochę jak w Indiach. Jest kuli dla niej, ludzie żyli i żyją z hodowli krow. A pomnik jest ładny.

- Może...

Dziękujemy za rozmowę.

PODRÓŻ SENTYMENTALNA

traktować powrót na Żuławy jako coś stałego.

Gdyjeżdżymy po Żuławach, aż serce boli. Większość gospodarstw wygładza gorzej niż przed wojną. Nie ma co ukrywać, zostały zdevastowane przez przesiedleńców. Nie wszystko można tłumaczyć poczuciem tymczasowości. Mamy 50 lat po wojnie.

- Zgadza się, mówiło się nawet: Antek za Buga - pindelek na plechach. Dla nich my natomiast byliśmy Niemcami. W swoisty sposób konkurowaliśmy. Jedna rzecz trzeba brać pod uwagę. Oni nie byli przyzwyczajeni do takiej kultury rolnej, do murowanych domów, do porządku i nagle coś dostali. Nie wszyscy sobie z tym poradzi.

Wiele złego zrobiła polityka kolektywizacji. W latach 1949-1951 w kadym POM-iemieszkał specjalny instruktor rolny i przykonywał do PGR-ów. To pogłębiało poczucie tymczasowości. Ważne, że żyjemy w zgodzie. U nas nie będzie tak, jak w Jugosławii, żeby się wzajemnie poniżać i powiększać różnice zdań. U nas się one zaciera. Nie tylko politycznie. To pozytywne doświadczenia. Już się nie zdarzają złośliwe wypowiedzi typu: "W dupie byłeś, gówno widziałeś".

Zmieńmy temat. Współczesność, kultura, bardzo różna, coś się już wspólnego

Ale jeżeli tej kultury nie ma, czy nie powinno się jej sztucznie inspirować, np. wadząc - próbując wykorzystać najlepsze tradycje regionów, gdzie społeczność jest bardzo zakorzeniona?

- Stworzono pewną kulturę, ale nie regionalną. Jest dużo niemieckich elementów. Pojawiają się już wieńceki na drzwiach, jak w Niemczech. Na Kaszubach, Kociewiu jest kultura, ale została wytworzona przez wieki. Tu większość ludzi żyje dopiero 50 lat. Nie ma więc i patriotyzmu wśród młodzieży.

Ale można było "przenieść" pewne elementy z sobą? Upijemy się przy tym.

- Na razie nie ma się "ogólnie" widoczne. Jedyny, który mi się rzucił w oczy, to że na Kociewiu obchodzą się urodziny, a tu imienniny. To wpływ kultury ze wschodu.

Jest pan "dołmeczernem", tłumaczem dla Niemców przyjeżdżających w te strony. Urzędzie Miasta dowiedzieli się, że Malbork co roku odwiedza ok. 400 000 osób, a większość stanowią Niemcy pochodzący stąd i ich potomkowie. W jaki sposób postrzegają Żuławy dzisiaj?

- Oni są bardzo pozytywnie zaskoczeni zmianami ostatnich lat. Wrażenia? Niemiec Saworski zobaczył Malbork, potem Olsztyn, który zrobił na

ODWAGA ZAWSZE W CENIE

Rozmowa ze Zbigniewem Zwolińskim, socjologiem

Odwaga zawsze była i jest jedną z najwyższych cenionych i pożądaných cech człowieka. Jest wiele dowodów na to, iż wbrew temu co twierdzą pesymiści, nie tanieje ona nawet w cynicznych czasach współczesnej cywilizacji, którą ponoć charakteryzuje spadek zainteresowania zaletami ducha gatunku homo sapiens. Rozmawiamy na ten temat z socjologiem, Zbigniewem Zwolińskim.

- Powiada się, że klasyczne ideały męstwa przeszły już do historii wraz z triumfem mieszczaństwa nad średniowieczną kulturą rycerską, a zatem już bardzo dawno temu...

- Tak, to prawda. Ostatni wyrok na te legendarne już dziś ideały podpisała Rewolucja Francuska, od której można mówić o współczesnym pojęciu męstwa i odwagi. Faktycznie zwyciężyły - mieszczańskie czuli instynktowną, być może podświadomą, niechęć do wszystkich cnót gloryfikowanych przez rycerstwo. Zresztą w nowej sytuacji społecznej były one już zupełnie nieprzystające. Kupcy i przemysłowcy cenili sobie zgoda i nie wartości ni marząc o ożrenej sławie feudalowej. Męstwo zastąpiło wyroczaniem i sztuką osiągnięcia kompromisu, powodowało więc do lamusa wraz z wojną, mieczem i pancernem. Był to jeden z rezultatów ogromnego procesu przewartościowania starożytnego pojęcia i zasad moralnych, jaki dokonywał się właśnie na przełomie dwóch wielkich epok historycznych. Nowe czasy wymały nowych cnót.

- Pomiędzy którymi zabrakło miejsca dla odwagi?

- Odwagi rozumianej w dawnym znaczeniu tego słowa, zbrojnej, wymagającej hartu nie tylko ducha, ale również ciała, ale nie odwagi w ogóle. Okazuje się bowiem, że bez ludzi mężnych społeczeństwo jest skazane na skostnienie, obumarcie. Odwaga została, zmieniło się tylko pole jej ożywczej oddziaływania. Nie był to już plac boju, lecz sfery życia cywilnego: polityka, ekonomia, nauka. Bohaterowie przenieśli się na katedry uniwersyteckie i ławy parlamentów, do laboratoriów i redakcji gazet.

- Jednym słowem, zmienił się sposób bycia odważnym. Istota męstwa pozostała taka sama. Na czym właściwie ona polega?

- Sądzę, że na umiejętności przewycięzania oporu i zagrożenia. O moralnej jakości człowieka decyduje właśnie ilość i

jakość zagrożeń pokonanych w imię moralnie czystych celów. Naturalnie dochodzi jeszcze do tego sprawa świadomości, wyobraźni.

- Czy jesteście odważni wtedy, gdy zdajemy sobie z tego sprawę.

- Bez uświadomienia sobie niebezpieczeństwa nie ma w ogóle mowy o odwadze. Dlatego też jest ona cechą wyłączenia ludzką i przypisywanie jej, na przykład, zwierzętom ma sens wyłącznie metaforyczny. Męstwo polega na dostrzeżeniu zagrożenia, ocenianiu jego rozmiarów i podjęciu adekwatnych środków w celu jego przewycięzania. Ten ostatni element, który można by nazwać ekonomią odwagi, ma szczególnie ważne, choć nie zawsze doceniane znaczenie. Profesor Tadeusz Kotarbiński ujął jego istotny sens w zwężonej maksymie: "Ani jednego ciosu nad bójką konieczność".

- Co decyduje o tym, że jedni ludzie są odważni, a inni nie?

- Bardzo wiele okoliczności. Ważną rolę odgrywają tu chociażby właściwości wrodzone, niejako genetycznie odziedziczone po przodkach. A także czynniki natury kulturowej; matu tu na myśli narody wychowane od wielu pokoleń w pogardzie śmierci lub kulcie honoru, jako wartości nadrzędnej. Odwaga może być rezultatem akceptowanej ideologii lub etyki, możliwości fizycznych, psychicznych lub ekonomicznych. Często o naszym męstwie decyduje także audytorium, w którego obecności mamy je przejawiać. A także zasób wiedzy i inteligencji.

- Zasób wiedzy?

- Pozwala nam on lepiej ocenić niebezpieczeństwo, a więc pewniej i skuteczniej wybrać metody jego zwalczania. Tu znówu kłania się nam wspomniana już uprzednio ekonomia odwagi.

- Odwaga zaplanowana, przemyślana. Jakoś dziwnie to brzmi.

- Ja użyłbym określenia mądra odwaga. A mądralatego ze skuteczniej osiagająca swój cel. Zresztą działania przemysłowe nie stanowi samo w sobie gwarancji sukcesu. Męstwo zawsze towarzyszy ryzyko, niepewność rezultatu. Co więcej, człowiek prawdziwie odważny nawet w sytuacji bezdziejnej przeprowadza coś w rodzaju kalkulacji: "no co, ja zgine, ale mimo to muszę postarać się tak osłabić przeciwnika, aby nie mógł on szkodzić innym". Zwycię planowanie. [cd. na str. 4](#)

Uczą o nim już za jego życia studenci w Oficerskiej Szkole Pożarnictwa. Jako o jednym z najodważniejszych strażaków i ratowników w powojennej historii polskich służb specjalnych.

I pomyśleć, że wszystko zaczęło się od chłopczej przekory, która spowodowała, że Janek Ucho nie poszedł do wojska. W zamian założył mundur strażaka specjalnej jednostki ratowniczej przy Węzle PKP w Tczewie, stworzonej z myślą o najpoważniejszych zagrożeniach, jakie zawsze towarzyszą działalności człowieka w tak uprzemysłowionym i zurbanizowanym ośrodku, jakim jest Trójmiasto i jego okolice.

Licząc na niezwykle emocje i męską przygodę, uczestniczył już na początku swojej służby w tak niebezpiecznych i wymagających swojego hartu ducha akcjach, jak ratowanie kilkunastu osób zakleszczonych w stalowym rumowisku wagonów pod toruńską Brozową, gaszenie na Zatoce Gdńskiej największego dotychczas pożaru na polskich wodach terytorialnych - statku "Alphilla", czy też walka z tragicznym pożarem domu pomocy społecznej w Górnej Grupie, gdzie za zakratowanymi oknami czekało na pomoc kilkunastu psychicznie chorych pacjentów.

- To wszystko - mówi Jan Ucho - nie tylko radykalnie zmieniło mój "romantyczny" stosunek do życia. To mnie przede wszystkim wciągnęło do zawodu ratownika, kiedy w dodatku przekonaniem się, jak niewiele jest osób, które w sytuacjach skrajnych myślą nie tylko o sobie, ale i o współ-

BOHATEROWIE SĄ BEZINTERESOWNI

towarzyszach niedoli, zachowując zarazem niezbędną trzeźwość myślenia. Wtedy już byłym niemal pewien, że ratowniczego munduru nie zdejmę aż do emerytury, i tak się stało.

Pan Jan, mimo wszystko, najbardziej zapamiętał swoją pierwszą poważniejszą akcję, która - choć typowa - wydała mu się przedsmakiem piekła. Paliła się szkoła w Elblągu. Gdy przyjechał tam ze swoją jednostką pierwszy raz powiało grozą; dym okropny, mrowie, półżycy ze zmeżenia łąki, kilometr węży, płomienie buchające ze środka budynków aż po dachy, huk pękających dachówek i wiszących odłamków spadających z dużej wysokości.

Ledwie człowiek ogarnął wszystko spojrzeniem, padła komenda: Natarcie do środka! Wiadomo, o powodzeniu decyduje odnalezienie źródła ognia, co zawsze oznacza konieczność wejście do wnętrza płonących obiektów. Na plecach aparat oddechowcy ważyący 18 kilogramów, maska na twarzy ograniczająca widoczność, temperatura blisko ognia rzędu 600 do 800 st. C. Na przemian jest się to kompletnie mokrym - to przegrzanym dogrzanym odporności fizycznej.

W płomieniach woda odparowywała zamiast gasić, piana w zetknięciu z ogniem prądko znikła. Jedyna rada: podejść najbliżej ognia i przykryć go jak największą ilością piany. Aparat rozgrzewał się, przewód do maski tękał, wycichało się więc tak gorące powietrze, że zdawało się człowiekowi, iż mu płucza rozewnie. A przerwać gaszenia nie można za nic, każda chwila się liczy, każda może być właśnie tą decydującą.

Był przy ogniu przez kilkanaście minut, może piętnaście, może dziesięć, tego się nie wie dokładnie. Czasu w takim pieku nie liczy się w minutach, odmierzają go paroksyzmy bólu płuc, kroki podejścia do ognia, wysiłek, komendy zwierzchników. Pianą przykrywał źródło ognia do chwili, gdy wycofano go do tyłu.

Są takie momenty, kiedy człowiek pojmuje, jaki zawód sobie wybrał. Właśnie wtedy to zrozumiał, że już nigdy, przy żadnym wyjeździe nie będzie wiedział, co go czeka, że nie ma dwóch takich samych pożarów i że piękne myśli o niesieniu pomocy ludziom i zuchwałych, męskich czynach przyjdzie okupić ciężkim wysiłkiem.

To, co zdawało się być jedynie emocjonujące, okazało się także bardzo ryzykowne; to, co było marzeniem, stało się obowiązkiem. W tym samym dniu zrozumiał wszystko, co tyczyło czekającej go pracy: brudnej, wyczerpującej, wymagającej posłuszeństwa, ale i umiejętności samodzielnego myślenia i działania. Wielu kolegów z praktyki wycofało się do innych zawodów, on został.

Na kilka lat przeniósł się do Warszawy, gdzie był oficerem dyspozycyjnym komendy stołecznej. Tak się złożyło, iż nie było wtedy poważniejszych akcji, w których by nie uczestniczył. Szybko więc awansował do dawnego stopnia kapitana i dosłużył się licznych odznaczeń. Do Medalu za Zasługi dla Transportu za akcję pod Brozową i w katastrofie w tunelu koleiki średniowiecznej "doruczył" Medal za Ofiarności i Odwagę za Dolną Grupę i katastrofę warszawskiej Rotundy PKO, a ponadto odznaczenie od Ministra Kultury za ratowanie od ognia gmachu Teatru Narodowego.

Najbardziej ceni sobie Medal za Ofiarności i Odwagę. Choć woląby go nie mieć, gdyby można było cofnąć to, co stało się w Rotundzie. Kiedyś marzył o bohaterских czynach, teraz marzy, by było mniej pożarów i tak strasznych katastrof, jak tamta. Tyłu ludzi straciło życie, tyle tragedii przyniósł ów wypadek - i inne - że człowiek patrzy na otrzymanym medal i nie może o tym zapomnieć. Nigdy nie zniknie z pamięci okropny widok tyłu zwłok, tego, co zostaje z człowieka po eksplozji gazu. Przez 36 godzin ręcznie przeszukiwali gruzy budynku, ludzi chwilałi dostownie skreślano z rozpaczy na widok makabrycznych szczątków. Co jakiś czas zarządzano absolutną ciszę; nad słuchowano, są skądś nie dochodzący jęki rannych i wezwania pomocy. Słyszało się jakiś głos, rozpoczęto w tym kierunku poszukiwania i znajdowało się już zwłoki lub jeszcze gorzej... Nie, nie będzie mówił, ta tragedia jest jeszcze zbyt żywa w pamięci.

Jeden z najtrudniejszych pożarów przeżył w magazynach chemicznych pod Gdynią. Palił się skład beczek dwustulitrowych ze środkami chemicznymi. Część beczek stała, część leżała; kiedy eksplodowały, płomień albo szedł w górę na sto metrów, albo strzelał poziomem. Wiatr wiał w stronę nacierających strażaków, jednym ratunkiem było schowanie się w porę za pompy, agregaty lub inne zapory. W jednej sekundzie uległy zniszczeniu rękawy z pianą, szeregowiec rzucał na ziemię oficera komenda "padnij!", jeśli pierwszy zobaczył, że wiatr kładzie płomień lub, że wybuch beczka wyolwanowa w ich stronę. [cd. na str. 4](#)

Kiedy przed laty obowiązywała reglamentacja mydła i proszku do prania, mówilo się nieraz, że zaroiemy brudem. Teraz mydła nie brakuje, a mimo to brud bezkarnie buszuje po całym kraju, atakuje ulice, podwórka, domy wypoczynkowe, bary i restauracje, wytwórnie lodów i wędlin, ciastkarnie, piekarnie, nie mówiąc o publicznych szaletach. Dociera do ziółków, przedszkoli, szkół, a nawet szpitali.

Inspektorzy Sanepidu syją z rękawa tego rodzaju przykładami. Zatruc się można lodami, jeśli znajdują się w nich chorobotwórcze bakterie, konserwami, sałatką jarzynową, wędliną, rybami, ciastkami z kremem, a nawet mlekiem. Czasem ofiarami bywają wszyscy uczestnicy wesela, chrzciny i innych uroczystości. Gdy zatruciu ulega większa grupa osób, wówczas wkracza prokurator i specjalne komisje, badające przyczyny wypadku.

Przewodzone jak zwykle przed sezonem letnim specjalistyczne kontrole Sanepidu w naszym kraju wykazują, że stan sanitarny gdańskiej i elbląskiej bazy wypoczynkowej oraz zwinienowej i noclegowej, która wkrótce zapelni się turystami wciąż nie napawa optymizmem.

Dotyczy to przede wszystkim, bazy sezonowej, choć w niczym nie odbiegając od niej zwłaszcza sklepy i jadłodajnie w mniejszych miastach (Pruszcz, Tczew, Nowy Dwór Gdański, Malbork, Hel) oraz wsiach (niestety, ich znakomita większość).

Dość powiedzieć, że na blisko 60 skontrolowanych ostatnio placówkach (nie tylko wytwórni lodów czy napojów, ale także stołówek, barów, restauracji, punktów małej gastronomii, zlewni mleka, magazynów, masarni i piekarni), tylko w 18 było się bez negatywnych uwag i zaleceń pokontrolnych.

Wojewódzcy inspektorzy sanitarni, zapytani przez dziennikarza o to, co chcieliby przekazać mieszkańcom, zgodnie podkreślają, iż czystość przede wszystkim zależy od ludzi, od ich osobistego stosunku do tego co robią, dbałości o odpowiedzialności. Jeden brudas, stroniący od mydła, pracujący w zakładzie zbiorowego żywienia czy przetwórci żywności, może spowodować wiele złego, polożyć do łóżek dziesiątki, a nawet setki osób. I co gorzej trudno od razu zorientować się, kto jest

Salmonella nie odchodzi

nosicielem bakterii. Nikt nie jest w stanie ustawicznie badać pracowników, wynik zresztą ukazywał się zwykle po kilkunastu godzinach i po tym czasie może okazać się, że dana osoba przestała być nosicielem zarazków.

Najsukuteczniejszą metodą walki z salmonellą, gronkowcem, paciorkowcem i innymi bakteriami jest czystość. Do tej pory nic nowego nie wynaleziono na świecie. Jedynie czystość osobista, częste mycie rąk, przestrzeganie higieny w czasie całego procesu technologicznego przygotowywania produktów, odpowiednie ich przechowywanie, zapobieganie wszelkiego rodzaju zatruciom.

Zbliża się lato. W okresie jej trwania salmonella znów może ostro atakować. Jeśli w porę nie powiemy: stop! Konieczna jest przede wszystkim idealna czystość. W zakładach produkujących żywność, zakładach użyteczności publicznej, a także w poszczególnych domach.

A więc higiena osobista wszystkich, którzy stykają się z produktami żywnościowymi.

A w naszych domach? Przede wszystkim jest niezbędna stała, codzienna troska nie tylko o czystość osobistą poszczególnych osób, ale także o higienę pomieszczeń, w których przygotowuje się i spożywa posiłki, przechowuje produkty, o czystość naczyń i narzędzi używanych do pracy.

* Robiąc zakupy pamiętajmy o zabraniu do domu plastikowej torby na pieczywo, by nie wkładać go do siatki razem z mięsem, rybami, warzywami i ziemniakami, a często także gazetami.

* Jeśli jakiś produkt został wyjęty z lodówki i rozmrożony, w żadnym wypadku nie wolno zamrażać go ponownie.

* Mleko pijemy wyłącznie po przegotowaniu, a jaja bezwzględnie mijemy przed gotowaniem czy rozbitciem ciasta.

* Owoce i warzywa spożywamy dopiero po dokładnym wymyciu. Konieczne jest nie tylko ze względu na zabrudzenia, ale również ewentualne pozostałości środków ochrony roślin.

* Potrawy z dnia poprzedniego możemy spożyć w dniu następnym jedynie po przegotowaniu lub przesmażeniu.

* Produkty łatwo psujące się przechowujemy wyłącznie w lodówce, inne natomiast w szafkach czy szpiarni, choćby dlatego, aby nie chodziły po nich muchy.

Powie ktoś, że to wszystko jest oczywiste. Niestety, wciąż nie dla każdego, o czym świadczą co rok powtarzające się epidemie żółtaczk, czyli choroby brudnych rąk. Jedyną pociechą jest fakt, iż jej siedliska coraz rzadziej dają o sobie znać w placówkach przyrzątków, których coraz więcej. Być może znikną na dobre, wraz z pozostałymi relikwiami minionej epoki. Oby...

PZZ Kwidzyn Sp. z o.o.
ul. Południowa 14 a
ZŁECI
usługi transportowe w zakresie
przewozu mąki, otrąb i zboża.
tel. (055) 79 26 71

**USŁUGI
SPRZĘTOWO-TRANSPORTOWE**

- ZIEMNE WYKOPY
- ŁADOWARKA Ł. 34
- WYWROTKI „KAMAZ”

tel. (069) 31-02-97
(069) 36-98-92

BOHATEROWIE SĄ BEZINTERESOWNI

cd. ze str. 3

Na początku ludzie byli ubrani w ubrania zarodoporne, pozwalające na pracę w bezpośrednim sąsiedztwie ognia, ale mieli w nich tak ograniczoną widoczność - oprócz maski na twarzy jeszcze kaptur z następną szybą - że nie zauważali wszystkich wybuchów. Ze względów bezpieczeństwa zrezygnowano z ubrań zarodopornych. W trakcie pożaru płonące chemikalia łączyły się w jakieś nowe związki, niezwykle toksyczne i aktywne, działające szkodliwie nawet przez skórę.

Do tego wszystkiego zapalił się magazyn ze spirytusem przemysłowym. W każdej chwili groziła potężna eksplozja, która rozniósłaby cały budynek i usmierciła wielu ludzi. Wózkami widowymi staranowano stalowe drzwi do magazynu i już wśród płomieni usuwano beczki ze spirytusem. Każdy uczestnik tej akcji zasługuje na miano bohatera.

moment, kiedy nie patrzy na koszty, próbuje ratować kogoś już bez żadnej kalkulacji, po prostu nie może znieść cudzego cierpienia i chce pomóc za każdą cenę.

W Mierzeszynie gaz wybuchł pod podłogą sklepu, w którym było mnóstwo ludzi. Eksplozja uniósł podłogę wraz z ludźmi, lepiej nie mówić, co się tam działo. Wielu rannych, stos gruzów, pożar. Między belką stropową a stropem tkwiła ranna kobieta. Strop ugięty, bez przerwy walał się jego fragmenty, ściana frontowa przechyliła, grożąca zawaleniem w każdej chwili.

Z pomocą rozprężacza hydraulicznego zwanego "szczękami życia", milimetr po milimetrze powiększali przestrzeń między belką a stropem, by móc oswoić słońce sześciennej kobiety. Wycofano strażaków z powodu groźby zawalenia się murów i stropu, zostało ich trzech: on z dwoma ludźmi ścignęli kobietę. Wtedy to już była czysta gra: życie za życie. Na szczęście udało się.

Odwaga. Ładne słowo, ale dla niego oznacza przede wszystkim obowiązek. Czasem wykraczający nawet poza polecenia dowódców, lecz tak wynikający ze złożonego niegdyś ślubowania. Są w nim słowa, których nie wolno zapominać. Przysięgi przecież "...nie szczczędzając zdrowia, ni własnego życia, nieść ludziom pomoc". Ktoś powie, tylko słowa, a w tym zawadzie to sens wszelkiego działania. Nikt nie mówi: nie pójść tam, bo sobie coś przypała, spadnie, starze zdrowie, może i życie. Dopiero po akcji czasami umysłowiawia sobie czlowiek ile ryzykował, rozważa jak było.

Nikt nie rodzi się bohaterem, po prostu w akcji się wie, że trzeba zrobić wszystko co możliwe, a największym dopingiem jest chęć i obowiązek ratowania cudzego życia. Zagrożenie własnego jest nieuchronne w tym zawadzie. Pewnie, bywa tak, że czlowiek, dziala pod wpływem odruchów, w znacznej mierze wyszkolonych podczas wieloletniej służby lecz najczęściej wypełniać trzeba rozkazy zwierzchników, którym ufa

Wprowadzenie tam ludzi do akcji było decyzją trudną, ale konieczną. Nawet, gdy wybiera się mniejsze zło, jest ono zawsze złem. Po tym pożarze wraz z grupą blisko stu ludzi wyładowano w szpitalu.

Kiedy zaś palił się oruński dom kultury jego zadaniem było nie dopuścić do przerwania się ognia na dach sąsiedni. Nagle otrzymał wiadomość, że jakaś kobieta uwieszona na górnym piętrze, wzywa pomocy. Według pracownikom można było dojść do kobiety, opuszczając ratowników na linach w wąską, głęboką szczelinę między ściankami budynków, gdzie niżej miał się znajdować kilkadziesiątcentymetrowy podest, na którym mogłoby się być oprzeć. Tymczasem zadymienie było znaczne, ryzyko operacji zbyt duże.

Wtedy uznał, że bezpieczniejsza będzie próba dotarcia do kobiety z innego odcinka. Zadanie jej ratowania otrzymał inny jednostki, dotarli do niej kolega, oficer i wyniósł z zagrożonego pomieszczenia. Dla niego osobście, był to najszczęśliwszy moment akcji: potwierdzenie słuszności decyzji i radość, że koleże udało się uratować tę kobietę. Samo zaś ugaszenie ognia było znaczącym sukcesem.

Różnie zresztą bywa, czasami nie zwraca się uwagi na ryzyko. Chyba każdy przeżywa w życiu taki

się bez zastrzeżeń. Zresztą oni wiedzą, że nie są w stanie wszystkiego przewidzieć, zostawiają więc podwładnym margines wyboru decydowania. Gdzieś na końcu, w dymie i ogniu, czlowiek sam ocenia co może, a czego nie może.

Kiedy na Politechnice Gdańskiej palilo się laboratorium, wydobylały się silne toksyczne substancje, dowódca nie chciał ryzykować życia, wycofał wszystkich, a jemu rozkazał zrobić rozpoznanie, ocenić stopień zadymienia, rodło pożaru, określić drogi dobiecia dymu. Nie czuł strachu, odczuwał tylko powagę sytuacji. Zadanie wykonał.

Najbardziej chwalebne czyny rodzą się nie z przymusu - uważa pan Jan - lecz z bezinteresownej, ludzkiej potrzeby chronienia cudzego życia i wartościowych dóbr społecznych. Najgłębszy sens tych czynów polega na tym, że bez nich rozmiary tragedii byłyby zawsze znacznie większe. Niech sobie nawet niekiedy ktoś powie, że wariaci, a on uważa, że jak się szansa, to trzeba. I tak uważają jego koleżdy, z którymi tyle lat pracował. Nigdy jeszcze nie widział w nich zwątpienia: im jest trudniej, tym bardziej poświęcają się. Skąd to się bierze on pewnie już nie zdąży się dowiedzieć. Może któryś z jego młodszych kolegów? ...

A.K.

Odwaga zawsze w cenie

cd. ze str. 3

- W naszych rozważaniach historycznych zatrzymaliśmy się na okresie, w którym odwaga fizyczna została wyparta przez cywilną. Jak zdefiniowałby Pan te ostatnią?

- Odwaga cywilna to efektywna zdolność wyrażania lub bronięcia swych przekonań wobec adekwatnego adresata.

- To znaczy kogo?

- Na pewno nie wobec żony, przed którą zamyli się, na przykład, na naszych przelozonych i wygłaszamy przeciwko nim grzmiące tryady. Bo choć mówimy wtedy to, co naprawdę myślimy i występujemy jako rzeczywicy swoich autentycznych przekonań, to okoliczności, w jakich to czynimy, kwalifikują nas nie jako ludzi odważnych, lecz po prostu thórzy.

- Ustalia się obiegowa opinia, że thczórzostwo poplaca.

- Wręcz przeciwnie, nieuchronnie prowadzi do fatalnej katastrofy - życia w złej wierze, w świecie pozorów. Czlowiek reagujący na plucie w twarz uwaga, że to pada deszcz, przyjeżdżają prawdy i uwiery. Strach przed przyjeściem prawdy i koniecznością odważnego zareagowania na nią zmusi go do wyrzeczenia się własnego systemu wartości i prawa życia sobą, czyli najcenniejszych rzeczy, jakie posiadał. Brak odwagi pustoszy, wyjalawia jednostkę.

- Tylko jednostkę?

- Również organizm społeczny, w którym ona funkcjonuje. Thczórzostwo obywateli może ułatwić karierę szumowinowi, doprowadzić do wypierania lepszych jednostek przez gorsze, ale pozabawione skrupułów i hamulców moralnych. W wymiarze społecznym brak odwagi hamuje dynamikę rozwoju, stagnację, obumieranie - zupełnie jak brak tlenu w żywym organizmie.

rozmawiał: T. Orzechowski

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
82-500 Kwidzyn, ul. Hallera 71
tel. (055) 79-34-35, fax (055) 79-48-32

**STAL
KOR**

ALUMINIUM - SZKŁO - STAL

Jesteśmy producentem:

- Drzwi, okien, witryn, fasad, ścianek działowych, ogrodów zimowych z aluminium i stali.
- Szkła zespolonego, bezpiecznego, antywłamaniowego.

Oferujemy:

- Wykonawstwo konstrukcji stalowych, hal, magazynów, kominów, kotłowni olejowych i gazowych.

Polecamy:

- Kompleksowe modernizacje recepcji, biur, sklepów, itp.

Zapewniamy wysoką jakość, konkurencyjne ceny, terminowość. Jesteśmy zainteresowani współpracą z firmami budowlanymi.

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA KLIENTA

doMax-Stal.s.c.

KONSTRUKCJE
ZE STALI
NIERDZEWNEJ

BALUSTRADY
PORĘCZE
POCHWYTY
ITP.

83-110
Tczew
ul. 30 Stycznia 35

Tel./fax
069/31-11-80,
069/31-70-54

6 BIALYSTOK

7 HURTOWNIA SPOŻYWCZA
Trawers
BOYNA, UL. POLNOĆNA 10
TEL. 23-69-35 WWW. 56. 23-68-10 WWW. 33
TEL. FAX 23-67-11

ŁÓWICZ

TARCZYŃ PRZEDSTAWICIEL FIRM:

Dudziński

PINZÓW

Kotlin

Wodzisław

MALMA

MIWE

LUBLIN

Ziemia - „matka” - rodzicielka...

Ziemia - gleba - rola - podłoże - to w języku działkowców synonimy. Jednak, wgłębiając się w znaczenie tych słów, zauważymy, że - „Ziemia” - kojarzy się nam z naturą, podłoże - zaś z działalnością ludzką - jest czymś sztucznym. Omawiany temat st. nieco obszerniejszy, dlatego podzielimy materiał na kilka artykułów. W tym opracowaniu przedstawiamy warunki kształtowania się profilu glebowego - powstawanie gleby. W następnych - dopowiemy, co i jak robić, aby ziemia stała się sprawną rodzicielką piónów.

Wyobraźmy sobie, że przez miliony lat na wierzchnią warstwę Ziemi, na jej różne składy, działy pewne określone czynniki przyrody, które nazywamy glebotwórczymi. Są to klimat, hydrosfera, biosfera i rzeźba terenu. Pod wpływem działania tych czynników, pierwotne składy w swej wierzchniej warstwie, ulegają wietrzeniu i kruszeniu zapoczątkowały siedlisko dla istot żywych - mikroorganizmów, jak: porosy, grzyby, bakterie, pierwotniki, nicienie itp. W ślad za pionierami życia rozwijały się organizmy bardziej zorganizowane - rośliny i zwierzęta.

Reasumując stwierdzamy:

- różne składy, nazywamy je macierzyste
- różne czynniki glebotwórcze
- czlowiecka działalność

- czas-to elementy, które oddziaływały na wykształcenie się różnych typów gleb. W praktyce określamy je jako brunatne, białe, rdziny, mady, gleby błotne (torfy), itp. Z praktyki wiemy, że gleby, w swej przydatności rolniczej, są bardzo różnicowane. Od ledwo dostatecznych, po zbyt piaszczyste i za suche, czy (druga skrajność) nader ciężkie i za wilgotne - aż po bardzo dobre - gliniasto-pyłowe. Jakość rolniczą gleb, czyli bonitację, określa się w ośmiu klasach, przy czym pierwsza klasa to gleby najlepsze.

Zalóżymy, że kupujemy kawałek ziemi w celu nie przemysłowym, a do przyrodniczego wykorzystania. Stoimy na gruncie, przed sobą mamy rolę, a może ugor... Co o tej ziemi możemy powiedzieć? Oczywiście, stawiamy sobie pytania:

- jaka jest natura naszej gleby (organiczna czy torfowa, czy mineralna, a więc biała, może mada... Bierzymy przy tym pod uwagę miąższość tej gleby do głębokości 200 cm, bo tak trzeba pojmować termin „gleba”). W profilu gleby wyróżnimy warstwę próchniczą, podglebie, i skałę macierzystą, z której gleba wykształciła się. Następne pytanie to
- jaka jest zwięzłość tej gleby, czyli jaki rodzaj cząstek dominuje: - piasek, pył czy najdrobniejsze cząsteczki tzw. koloidy lub części ziemiste (synonimy).

Wielkość (średnica) cząstek gleby informuje użytkownika o rodzaju gleby. Tabela przedstawia, z grubszą charakterystykę rodzajów.

Polowe określenie rodzajów gleb wg następującego porządku

Rodzaj	wrażenie przy rozcieraniu gleby na dłoni	zachowanie się gleby w stanie: suchym	wilgotnym
1. ilasty;	nie czuje się piasku	twarda	zwięzła plastyczna-lepka
2. glistasty;	wrażenie suchej mąki	łatwo rozgnieść	plastyczna
3. glistasty;	czuje się piasek	trudniej rozgnieść	zwięzła plastyczna - chuda
4. piaszczysty;	malo ziemistych cząstek	rozpyluje się	nieplastyczna

Typ i rodzaj gleby, głębokość warstwy próchniczej, ukształtowanie terenu oraz stosunki wodne wpływają na klasę bonitacyjną gleby. Klasa wyraża naturalną właściwość gruntu, a tym samym jego potencjalną urodzajność. Np. do I klasy - najlepszej - należą gleby z natury zasobne w składniki odżywcze (słodką próchnicą). Są łatwe do uprawy, ciepłe, o łagodnych spadkach z południową wystawą, przepuszczalne lub dobrze uwilgotnione, przewiewne i nie zaskorupiające się. Melioracji nie wymagają. Dają w warunkach średniej kultury rolnej wysokie plony najszlachetniejszych roślin, wymagających głębokich zakorzeniania się. Urodzajność gleby można łatwo i szybko poprawić stosując produkt firmy HOST.

(HOST)

P.P.W. „LAKMA” S.A. CIESZYN

**SKŁAD FABRYCZNY
W GDYNI
OFERUJE PAŃSTWU:**

- * FARBY: emulsyjne, akrylowe, do malow. dachów
- * FARBY I EMALIE: akrylowe, olejne, nitro, chlorokauczukowe, epoksydowe
- * FARBY, LAKIERY, IMPREGNATY do drewna i mebli
- * LAKIERY samochodowe
- * SZPACHLE: „NOVOL”, „MIPOL”
- * FARBY PROSZKOWE: „Faprosydy”
- * FARBY DO ZNAKOWANIA JEZDNI
- * SILIKONY, PIANKI MONTAŻOWE, SZPACHLE
- * KLEJE DO PARKIETU, TAPET I STYROPIANU: wikal, osakryl, lateks, styrokol-eko
- * KOMPLEKSOWY SYSTEM OCIEPLEN BUDYNKÓW
- * ZAPRAWY KLEJOWE: Ceresit, Atlas+spoiny
- * GLĄDZIE TYNKOWE: CekoI, Megaron
- * AKCESORIA MALARSKIE, ROZCIĘCZALNIKI

SPRZEDAŻ HURTOWA

**GDYNIA, UL. POLSKA 13
TEL./FAX 274-696**

**ZAWORY TERMOSTATYCZNE
WODOMIERZE ● POMPY
GRZEJNIKI PŁYTOWE C.O.**

**CIEPŁOMIERZE
AUTOMATYKA
ZAWORY KULOWE**

**GDYŃSK-PRZYMRZORZE
UL. ŚLĄSKA 66
TEL./FAX (058) 57-06-54
TEL./FAX (058) 53-47-15**

**GDYNIA, UL. ŚLĄSKA 22/26
TEL. (058) 20-31-29**

**ELBLĄG, UL. OGÓLNA 17A
TEL./FAX (055) 32-14-49**

**ŚLĄPSK, UL. ORZEZSKOWEJ 2 17A
TEL. (059) 286-59**

OPOMIAROWANIE WODY I CIEPŁA

KOMPLETACJA DOSTAW, SPRZEDAŻ I MONTAŻ

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

Gdańsk - Grunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/37-57-60, 37-08-09

pełna gama
kolorów

Studio Rustika

* Panele podłogowe w cenie
detałicznej już od 50 zł za m² !!

Wkrótce powszechny spis rolny

80 PYTAŃ

Trwającą intensywnie pracę przygotowawczą do największego badania statystycznego ostatnich lat - powszechnego spisu rolnego w 1996 r. Spis będzie prowadzony w całym kraju od 13 do 25 czerwca. we wszystkich indywidualnych gospodarstwach rolnych, u właścicieli zwierząt gospodarskich nie posiadających użytków rolnych oraz u osób prawnych w jednostkach nie posiadających osobowości prawnej, a prowadzących działalność rolniczą.

Głównym celem spisu jest zebranie kompleksowych danych o wszystkich jednostkach funkcjonujących i prowadzących działalność w rolnictwie polskim, rozpoznanie sytuacji społeczno-demograficznej i ekonomicznej rolników, a także ich zamierzeń do 2000 roku.

Od 1988 roku, kiedy przeprowadzono Narodowy Spis Powszechny, spisy rolne prowadzone były - ze względów oszczędnościowych - wyłącznie metodą reprezentacyjną na niewielkich próbach, co umożliwiałoby uzyskiwanie wyników jedynie dla całego kraju i w przekroju województw. Ostatnie lata, jak wiadomo, charakteryzowały się dużymi zmianami w różnych dziedzinach, w tym także w rolnictwie. Brak jest jednak wiarygodnych i pełnych informacji, np. o strukturze władania ziemią, o strukturze użytków rolnych, o stanie i strukturze pogłowia zwierząt gospodarskich, wyposażeniu gospodarstw rolnych w maszyny rolnicze, ciągniki i inne elementy infrastruktury produkcji rolnej. Zadawane są często pytania o stan i potrzeby w zakresie melioracji i

zaopatrzenia wsi w wodę, o telefonizację itp. Brak rzetelnej odpowiedzi na nie i inne procesy (zmniejszanie się liczby spółdzielni produkcyjnych, likwidacja państwowych gospodarstw rolnych, powstanie dużej lokalnej bezrobocia), przesądziły o konieczności przeprowadzenia spisu.

Z tych i innych względów zakres przedmiotowy tegorocznego spisu jest szczególnie szeroki, przewyższający nawet tematykę rolniczą Narodowego Spisu Powszechnego. Obejmuje informacje między innymi o: "osobach będących właścicielami gospodarstw rolnych oraz o osobach w ich gospodarstwie domowym" "źródłach utrzymania gospodarstwa domowego, w skład którego wchodzi użytkownik gospodarstwa rolnego" "użytkowaniu gruntów, w tym o powierzchni zasiewów głównych upraw" "pogłowiu zwierząt gospodarskich" "budynkach, infrastrukturze i wyposażeniu technicznym gospodarstwa" "działalności gospodarczej prowadzonej przez użytkownika gospodarstwa i osoby z tego gospodarstwa domowego" "ważniejszych wydatkach poniesionych w okresie roku przed spisem i planowanych do 2000 roku na inwestycje związane z prowadzeniem gospodarstwa".

Każdy z rolników będzie musiał odpowiedzieć na ponad 80 pytań, przy czym szereg z nich ma charakter wieloalternatywny. Tyłko w województwie gdzińskim spisem objętych będzie 31 tys. indywidualnych gospodarstw rolnych i ponad 16 tys. działek rolnych, a przeprowadzi go 1200 rachmistrzów.

Wszyscy rachmistrze spisowi, a także pracownicy urzędów, zatrudnieni przy pracach spisowych, zostali zobowiązani (podpisali stosowne pisma) do zachowania tzw. tajemnicy statystycznej, gwarantującej nieujawnienie nikomu jednostkowych danych, uzyskanych w spisie. Rachmistrzowie dostali zadanie do wykonania. W imieniu GUS-u prosimy, by wszyscy rolnicy potraktowali ich zyczliwie i wypełnili przedstawione ankiety.

Taki pies, jaki pan

Psia dyscyplina

Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem tylko kodeks wykroczeń określa obowiązki właścicieli lub opiekunów psów lecz - zdaniem naczelniczki Wydziału Inżynierii Miasta Elbląga Anny Kulik - robi to w sposób zbyt ogólny i przez to mało skuteczny. Stwierdzone ostatnio coraz częstsze przypadki braku należytego nadzoru nad psami przez właścicieli lub opiekunów stwarzają sytuacje niebezpieczne dla ludzi.

Na terenie Elbląga obserwuje się wzrost liczby okaleczeń ludzi przez psy i koty (1993 - 491 przypadków, 1995 - 690 zgłoszonych przypadków). Co prawda nie stwierdzono przypadków zarażenia ludzi wścieklizną, lecz nie zmniejsza to wagi problemu. Potwierdza to Rejonowy Oddział Weterynarii w Elblągu.

Elbląscy radni zdecydowali, że od czerwca elblążanie mają obowiązek rejestrować psy. Akt rejestracji odbywać się będzie bezpłatnie, a jego dowodem będzie znaczek rejestracyjny, który każdy pies winien zawsze mieć przy sobie.

Właściciele lub opiekunowie psów mają obowiązek zachowywać należyte środki ostrożności, które polegają na "prowadzeniu psa wyłącznie na smyczy, a psa agresywnego również w kagańcu". Zwolnic zwierzę ze smyczy można tylko w miejscach mało uczęszczanych i przy zachowaniu pełnej kontroli nad zachowaniem psa.

Na terenie nieruchomości czworonóg musi być "należyście zabezpieczony" przed wydostaniem się na zewnątrz.

Ponadto, w trzecim punkcie czytamy, że właściciele czworonogów nie mogą dopuszczać do "zanieczyszczenia przez psy pomieszczeń służących do wspólnego użytku, wejść do budynków, placów zabaw oraz terenów rekreacyjnych. W przypadku spowodowania przez psa tych zanieczyszczeń należy niezwłocznie je usunąć".

Karabin Palmera

Karabin Palmera, to broń, która miała specjalnymi, usypiającymi pociskami razić agresywne psy i sprawić, że zwierzę bez wielogodzinnych podchodów czynionych przez Straż Miejską oraz lekarza weterynarii, tra-

fialoby pod obserwacją i jednocześnie przestało być zagrożeniem dla otoczenia.

Gmina Kwidzyn oraz miasto Kwidzyn złożyły się i postanowiły kupić ów karabin, ale sprawa utknęła. Mimo 50 mln s. zł przeznaczonych na ten cel od dzisiaj nie ma karabinu, chociaż zamówiono go na przełomie listopada i grudnia. Pilotująca całą sprawę Straż Miejska twierdzi, że firma Tele-Iniekt z Szczecina, która jest jedynym importerem tego typu broni do Polski, obiecuje sfinalizowanie sprawy w niedługim czasie. Problem jednak w tym, że obietnice ciągną się zbyt długo. Jedną z przyczyn jest ponoć tragiczna śmierć jednego z szefów szczeecińskiej firmy.

Straż Miejska nie zasypuje jednak gruszek w popiele, a próbuje - jak poinformował nas komendant SM Zbigniew Talarczyk - dostać karabin Palmera "kuchennymi" drzwiami. Na razie próby są bezowocne, a szkoda, bo jak twierdzą strażnicy, nie dalej jak w ubiegłym tygodniu "walczyli" z agresywnym psem, który wprawdzie był tylko głodny (dłatego żył), ale i tak trzeba było kilku godzin, by podstępem zabrać go do lecznicy. W tym czasie strażnicy mogliby patrolować ulice - mówi szef Straży Zbigniew Talarczyk.

Ceresit Henkel

- KLEJE DO GLAZURY I TERAKOTY
- LISTWY DO GLAZURY I TERAKOTY
- SPOINY BIAŁE I KOLOROWE
- MASY SAMOPOZIOMUJĄCE
- ZAPRAWY WODOSZCZELNE I SZYBKOWIĄZĄCE
- DOMIESZKI DO USZCZELNIENIA BETONU
- FARBY MINERALNE, STRUKTURALNE, ELEWACYJNE
- SZPACHŁÓWKI, GIPSY DO TYNKÓW
- IMPREGNATY GRUNTUJĄCE
- PREPARATY GRZYBOBÓJCZE

SYSTEMY OCIEPLENIA METODĄ WVS

- SIATKA Z WŁÓKNA SZKLANEGO
- KLEJE DO STYROPIANU
- TYNKI DEKORACYJNE

CERTYFIKAT JAKOŚCI ISO 9001

BUDUJ Z NAMI!

HURTOWNIA PRZEDSTAWICIEL PRODUCENTA:
Gdańsk, ul. Struga 16 (wjazd przez stację CPN)
tel. kom. 090-50-31-19

tel. 32-48-18 wew. 35, 36 fax 32-48-18 wew. 36,
32-04-23 wew. 35, 36 (058) 81-87-81

**PARKIET
DĘBOWY I BUKOWY**

**OKLEJNY SOSNOWE
I LIŚCIASTE**

**TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ
OFERUJE**

**PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEK” Sp. z o.o.**
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY BONIFIKATY

DARMOWE CZEKI HOTELOWE

BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI

HURTOWNIA

>> CAL <<

hurt - detal
Gdańsk
ul. Stągiewna 12
tel. (058) 31-49-14
tel./fax (058) 35-87-23

- GRZEJNIKI
- ZAWORY
- WODOMIERZE
- ZLEWODZIWIKI
- PCV KANALIZACYJNE I WODOCIĄGOWE
- ŻELIWO KANALIZACYJNE
- FALJANS SANITARNY
- KSZTAŁTKI STALOWE
- RURY I KSZTAŁTKI PCV, PVC
- OGRZEWACZE WODY
- KUCHNIE GAZOWE I ELEKTRYCZNE
- WANNY I BATERIE

ALUMINIUM

- drzwi, okna, ścianki
- wyrób własny
- kolory do wyboru
- projektowanie, produkcja, montaż

FOLIE DEKORACYJNE FOLIE NA SZYBY

- przeciwświatłocenne
- antywłamaniowe
- lustrzane
- kolory do wyboru

ORAZ OSUŻANIE BUDYNKÓW ZAWILGOCONYCH OD GRUNTU

- ROBOTY PODWODNE

ARBUD Elbląg, ul. Króliewicka 95A, tel./fax 34-63-95

BOAZERIE PCV
wewnętrzne i elewacyjne
ceny netto od 15,30 zł/m²

PODŁOGI PANELOWE

sklep ABC Tczew, ul. 1 Maja 26
tel. (069) 31-20-03 (055) 71-21-83

MALWINA ADAM

GRESY - Import z Włoch oraz 350 innych artykułów budowlanych, w tym:

- glazura, terakota
- JASIENICA** wlna mineralna
- ROCKWOOL-POLSKA** wlna mineralna
- URSA-NIEMCY** zaprawy ATLAS, styropian, papa, cement, wapno

Drzwi wewnętrzne okleinowane forniturem naturalnym: debowym, jesionowym, orzechowym, bukowym.

Na indywidualne zamówienia **STOLARKA OKIENNA** jednoramowa typu EURO dwu- lub trzyszybową z zastosowaniem trójwarstwowego klejenia

Usługi koparkospycharką - wykopy do 3,5 m
UPUSTY dla odbiorców hurtowych oraz dogodne warunki płatności

80-209 Chwaszczyno, ul. Prusa 1
tel./fax 52 83 39, 52 84 51, 52 80 65

filia: Gdynia, ul. Morska 39 tel. 20 84 33

DROZD CENTRUM TECHNIKI

Informujemy, że zmieniliśmy siedzibę z ul. Fabrycznej 3 na **ul. Dolna 12** w Elblągu (wjazd do ABB od ul. Browarnej), tel. (055) 32-66-58, 32-54-68

Oferujemy:

- Wyroby hutnicze
- Armature przemysłowa
- Armature instalacji domowej
- Narzędzia, łożyska, grzejniki
- Materiały elektryczne i inne
- Urządzenia techniczne co gaz, woda i inne
- Usługi transportowe
- Produkcję siatki
- Komisy ww. materiałów

Ponadto rozszerzyliśmy ofertę o:

- systemy instalacji wodnej, ciepłej wody i co - GENOVA z PCV na klej
- wkłady kominowe, kominy z chromoniklu, kominki, piece i ogrzewanie gazowe prod. angielskiej
- urządzenia do pomiaru gazu i wykrywacz gazowy - typ szczególnie przez nas polecany
- mieszacze, zawory trój- i czterodrożne stosowane przy centralnym ogrzewaniu

OTULINY IZOLACYJNE RUR

poliuretan

steinonorm® 300

polietylen

steinoflex 400

PRODUKT POLSKI - CENY PRODUCENTA

Producent: **MPIS S.A. Warszawa**

Dystrybutor regionalny: **F.B.H. INBUD**

Gdynia, ul. Hutnicza 42
tel./fax 23 37 90, 23 50 77, fax 29 73 83

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA PRODUKCJI POLSKIEJ

ATA-TECH s.c.

manometry

- K.F.M. Wrocławek
- termometry
- K.F.M. Wrocławek
- zawory regulacyjne
- POLNA Przemysł
- rejestratory
- KFAP, LUMEL
- przetworniki
- KFAP, Falenica
- wodomierze
- METRON, POWOGAZ
- cieplomierze
- METRON, POWOGAZ

przełączniki, styczniki

repol s.a.

- złącza, listwy
- POKOJ Łódź
- końcówki kablowe
- Olsztyn
- oznaczniki
- POKOJ Łódź
- lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
- przełączniki
- PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka)
tel./fax (058) 51-54-32

SZAFY, GARDEROBY, WNĘKI Z DRZWIAMI PRZESUWANYMI

KOMANDOR

Zabudowa wewnątrz na dowolny wymiar

LUSTRA DRZWI PRZEJŚCIOWE

SPRZEDAŻ RATALNA - ODPISZESZ OD PODATKU

Gdańsk, ul. Prusa 2, tel. 41-80-86
ul. Grunwaldzka 586, tel. 0-90 50 84 63

Wielki Młyn, box 54, tel. 31-10-34 wew. 332
Głdka, box 102, tel. 31-24-01

Pruszcz Gdański, ul. Chopina 36, tel. 82-48-93
Tczew, ul. Waska 2, tel. 31-37-64
Starogard Gdański, ul. Łecia 1, tel. 25-29-96
Gdynia, ul. 10 Lutego 23, tel. 20-56-58
ul. Świętojańska 126, Skwer Kosciuszki 13 b

Wępiorowo, ul. Sobieskiego 227, tel. 72-23-51 wew. 38

B-complex

KOSTKA BRUKOWA

i inne wyroby z betonu wibroprasowanego

ZAKŁAD PRODUKCYJNY

Gdańsk - Osowa, ul. Nowy Świat 20 (na terenie Przesypowni Cementu)
tel./fax (058) 52-73-36; tel./fax (058) 52-72-94

PUNKTY DEALERSKIE:

1. ELBLĄG „ATPOL” Gronowo Górne k. Elbląga, tel. 33-33-29
2. JASTARNIA „KRAAL”, ul. Mickiewicza 75, tel. 75-24-07
3. KOŚCIERZYNA „MAJKOWSKI BAU”, ul. Asnyka 22, tel. 86-37-01
4. KWIDZYN „ALFA”, ul. Żwirowa 4, tel. 79-36-80
5. MALBORK „MM”, ul. Głowackiego 115, tel. 72-51-29
6. TCZEW „U SZCZYGLA”, Czarlina k. Tczewa, tel. 31-08-22

konkretowe grzejniki centralnego ogrzewania

colvector

Filia handlowa:
GDYNIA, ul. Inżynierska 111
tel. 058 24 81 44, fax 57 85 52

projektowane z myślą o lokalach mieszkalnych i użytkowych, wykonane z miedzi i aluminium, zasilane z boku lub z dołu, wyposażone w zawieszki, powierzchnia produkcyjna w 150 kolorach, 78 wielkościach (tel. 41-191 cm, wys. 20-80 cm) zamontowane przez autoryzowanego instalatora posiadają 10-letnią gwarancję

do 31.08.96 ceny promocyjne na elementy instalacji c.o. (rury, otuliny, kotły, sterowniki itp.)

nowoczesne, bezpieczne, eleganckie

BIAŁA MASA SZPACHLOWA

NOWOŚĆ

- do ścian, wolno wiążąca
- do wygładzania
- do wyrównywania
- do tynkowania ścian i sufitów

CEKOL-C-45

EKOLOGICZNE FARBY EMULSYJNE

- białe i kolorowe ekologiczne farby emulsyjne
- akrylowe dla profesjonalistów

GDYŃSK, UL. J. HALLERA 16
TEL. (058) 41-50-65; FAX (058) 39-49-09

GDYŃSK
UL. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 57
TEL./FAX (058) 39-00-13

ZAPRASZAMY WYKONAWCÓW I HURTOWNIE

BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI

metalex

**HURTOWNIA METALI
KOLOROWYCH**

80-750 GDANSK, ul. Stagienna 20
tel./fax 31-18-47, tel. 31-68-05

oferuje:

- GAS-ALARM - importowane wykrywacze gazowe
- NOWOCZESNE SYSTEMY GRZEWCZE W OPARCIU O MIEDZ
- piece gazowe VALIANT i BERRETA
- rury, kształtki, zawory i armature
- usługi instalatorskie

poszukujemy instalatorów CO z uprawnieniami gazowymi do stałej współpracy

- POKRYCIA DACHOWE z miedzi, cynku i aluminium
- WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- MASZYNY STOLARSKIE - kómis (kupno - sprzedaż)

CENY (TRAKCYJNE!)
DLA STAŁYCH KLIENTÓW I INSTALATORÓW
RABATY!

ZNAKI I TABLICE

- OSTRZEŻAWCZE
- OCHRONY PPOŻ
- INFORMACYJNE
- URZĄDZEN ELEKTRYCZNYCH
- EWAKUACYJNE

na folii fotoluminescencyjnej PCW, płycie plexiowej, blasze itp.

Wszystkie znaki są zgodne z PN i posiadają atesty

Do nabycia u wyjątkowego dystrybutora:

Wydawnictwo Pomorskie
Drukarnia im J. Czyżewskiego
Tczew, ul. Sadowa 5, tel.(069) 31-36-24

OBOWIĄZUJA OD 1 STYCZNIA 1994 r.

Dziennik Ustaw RP Nr 92 z 1992 r. par. 400 pkt 4 w zd 2 pkt 2 zw.

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA RACHUNKI VAT

LONG VEHICLE

TABLICE OSTRZEŻAWCZE dla samochodów ciężarowych i przyczep

zgodnie z rozporządzeniem M.T. i G.M
Do nabycia w Drukarni im J. Czyżewskiego Tczew ul. Sadowa 5, tel. 31-36-24

KAFELKI JAK PUZZLE cz. 2

Terakota oraz glazura zostały zakupione. Zanim staną się ciałocią, pamiętajmy, aby dokładnie rozplanować ich ułożenie i to niezależnie od tego czy będziemy przyklejać je sami, czy zrobili to pan Kazio. Często myślenie, jakie popielniamy na samym początku jest właśnie brak precyzyjnego planu ich ułożenia. Wcześniej obliczyliśmy oczywiście potrzebną ilość płytek, zwiększoną o 10 proc. z uwagi na zniszczenia, jakie powstaną przy ich cięciu. Pamiętajmy o tym, aby w najbardziej ekspanowanych miejscach i widocznych narożach znajdowały się całe płytki. Obmyśliśmy wszystko tak, aby przykleić było jak najmniej. Grzałzika elektryczna powinna wypadać albo w samym środku płytki, albo na skrzyżowaniu ich krawędzi. Bardzo ważną sprawą przy tym wstępnym planowaniu jest ustalenie rodzaju spoin, jakie zastosujemy. Mamy do wyboru „sztywną” zaprawę do fugowania oraz „plastyczne” masy silikonowe. Poza tym bardzo efektywne i praktyczne są specjalne listwy i profile wykończeniowe. Najlepiej użyć wszystkich trzech rodzajów w zależności od miejsc, w których mają być stosowane. Zaprawę do fugowania stosujemy na zdecydowanie największej powierzchni naszych ścian i podłóg. Należy zwrócić uwagę, by była ona wodoodporna i nie zawierata włókien azbestowych, szkodliwych dla zdrowia - jeśli działamy we wnętrzu - oraz by była mrozoodporna, jeśli glazura będzie układana na zewnątrz. Listwę zamiaszt - fugi - o wiele wygodniej jest zastosować wszędzie tam, gdzie płytki stykają się pod pewnym kątem. Na przykład w wewnętrznych narożnikach ścian, także przy wykonywaniu wszelkiego rodzaju półeczek, przy obudowywaniu rur. W tej sytuacji listwa po pierwsze pozwala na równe przyklejanie kafelków, po drugie - jej „kolimierzki” utrzymują wszelkie nierówności krawędzi płytek. Jeśli obudowyjemy wannę, brodzik czy okno, zastosowanie specjalnej listwy zapewni nam całkowitą szczelność połączenia. Narożniki w ścianach, wykonanych z materiałów ulegających odkształceniom (na przykład z płyt gipsowo-kartonowych lub paździerzowych) zaleca się wykonać za pomocą masy silikonowej. Podobnie należy postąpić przy połączeniach z urządzeniami łazienkowymi (wannę, brodzik, umywalki, zlewozmywaki), gdyż zastosowanie listew nie wchodziło w grę. Zarówno preparaty silikonowe, jak i zaprawy do fugowania są oferowane przez handel w sporym wyborze. Z krajowych producentów warto zauważyć produkty firmy Atlas (wyróżnienie „Teraz Polska”) - jej fugi oraz masa silikonowa Siltton, wytwarzane są w wielu wersjach kolorystycznych. Jeżeli zaplanujemy użycie kilku rodzajów spoin, pamiętajmy o końcowym efekcie - wszystko musi do siebie pasować. Jeśli chcesz zagrac we wnętrzu kolorem, zdecydуй się na listwy plastikowe, bowiem możesz je dopasować do barwy płytek i fug. Jeśli stawiasz na nowoczesność - zaplanuj profile aluminiowe i zimną kolorystykę. Jeśli pragniesz mieć wnętrze stylowe - użyj mosiądzu! Za tydzień - o najcenniejszej popielnianych błędach przy przygotowaniu podłoża.

SAKOR

POLECA

- GLAZURĘ, TERAKOTE
- TAPETY KRAJOWE I IMPORT
- FARB Y, LAKIERY, IMPREGNATY, PEDZLE
- ARMATURE SANITARNA,
- WODOCIĄGOWĄ I GRZEWCZĄ
- KOMPAKTY, MIŚKI USTĘPOWE, UMYWALKI
- BATERIE
- RURY I KształTKI MIEDZIANE I PLASTIKOWE
- WANNY BLASZANE I AKRYLOWE
- ZLEWOZMYWAKI EMALIOWANE I NIERDZEWNE „FRANKE”
- KUCHNIE „AMICA”
- LUSTRA, SZAFKI I KOMPL. ŁAZIENKOWE
- ZAMKI I NARZĘDZIA
- OTULINY NA RURY
- DRZWI ANTYWŁAMANIOWE IZRAELSKIE
- DRZWI DREWNIANE, HARMONIJKOWE

HURT, DETAL RATA Y !!

ADRES: TCZEW, ul. Zwirki (obok Manhattanu)
tel. 31-95-64, tel. fax 31-52-37
czynne: pon.-piątek 9.00-17.00
soboty 9.00-13.00

ZAPRASZAMY !

SKUP ZŁOMU

- STALOWEGO (BLACHY, KAROSERIE, ZŁOM GRUBY)
- ŻELIWNego (W KAŻDEJ POSTACI)
- USŁUGI CIĘCIA W TERENIE

Możliwość odbioru złomu własnym transportem

PIROSTAL TCZEW, ul. Czatkowska 1 (przy stoczni)
tel. (069) 31-28-49

czynne: pon.-piątek 7.00 - 15.00, soboty: 7.00 - 13.00

PPHU DOMEX **PRODUCENT OKIEN PCV**

- system PANORAMA
- system niemiecki KBE

poleca: **ROLETY ZEWNĘTRZNE BOAZERIE PLASTIKOWĄ NA ELEWACJE ZEWNĘTRZNE SIDING**
ceny już od 17,86 zł/m² + VAT

MALBORK (Piaski), ul. Daleka 117 (były WZGS),
tel. (055) 72-12-13

30 LAT OBECNOŚCI NA RYNKU PRODUCENTÓW MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

DBAŚ O ZDROWIE SWOICH BLISKICH KUPUJĄC

EKOLOGICZNY BETON KOMÓRKOWY

OFERUJEMY RÓWNIEŻ CIEPŁOCHRONNA ZAPRAWĘ MURARSKĄ

TERMOR

PREFABET REDA

centrala 058 - 78 32 41 do 43
dział handlowy 058 - 78 31 15
marketing 058 - 78 32 41 wew. 32
fax 058 - 78 31 01

PPU „PREFABET” REDA 84-240 REDA
ul. Gniewowska 5
NIP 588-000-78-46

abc polecają: **U nas kupisz TANIO!**

SKLEPY I HURTOWNIA ART. BUDOWLANYCH I METALOWO-SANITARNYCH

BOAZERIE PCV oraz SIDING prod. USA

GLAZURĘ BOAZERIE ŚWIERKOWA
DRZWI zew. i wew. (lite drewno)
DRZWI HARMONIJKOWE
DRZWI typu PORTA (ceny fabryczne)

Tczew - Górki, ul. 30 Stycznia 35
tel./fax (069) 31-06-67, 31-11-04

oraz wiele innych artykułów metalowych, sanitarnych, drzewnych, malarskich

Zapraszamy !

OKNA I DRZWI PCV I ALU

PRODUKCJA - MONTAŻ

SUPER RATA Y !

- ŻALUJE WSZYSTKICH TYPÓW
- MARKIZY, ROLETY, PLISY
- REKLAMY WSZYSTKICH TYPÓW
- ROLETY ANTYWŁAMANIOWE

83-110 Tczew, ul. Wojska Polskiego 17, tel. 312-534
84-230 Rumia, ul. Młyńska 8, ul. Sobieskiego 14
tel. 710-037, 711-845, tel./fax 712-282
81-858 Sopot, ul. 3 Maja 56, tel. 50-29-68

Rolls

Zakład Hydrauliczny **WOD-BUD**

83-110 Tczew, ul. Reymonta 36a
tel. (069) 31-11-85

INSTALACJE MIEDZIANE SYSTEMY OGRZEWANIA

■ SPRZEDAŻ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
■ VAILLANT I WIESSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE

KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

GLAZURA - TERAKOTA

Jasienica

WŁOSKA TECHNOLOGIA - WŁOSKIE MASZYNY
POLSKI PRODUKT - POLSKA CENA
glazura 24,35 zł/m²
terakota 23,54 - 25,57 zł/m² z VAT
Zakup powyżej 60 m² już w cenach hurtowych

POLECAMY RÓWNIEŻ TERAKOTE MROZOODPORNA I PŁYTĘ ELEWACYJNĄ PRODUKCJI CZESKIEJ

GDANSK - OLIWA, ul. Droszyńskiego 13, tel. 52-00-71-6 wew. 2349
GDYNIA, ul. Pucka 28, tel. 23-35-21 wew. 51
ELBLĄG, ul. Warszawska 66, tel. 32-84-11
GDANSK, ul. Jedności Robotniczej 3, tel. 39-03-33 wew. 33

Dla sklepów upusty. Oferujemy również pozostałe materiały budowlane.

cd. ze str. 1

Gdański etap ATM '96 w Hali Oliwii i na terenach do niej przyległych zorganizowały agencje Kontakt i Cardinali. Część samochodów wyeksponowało w plenerze, gdzie można było oglądać m.in. duże samochody ciężarowe, dostawcze, specjalistyczne, a nawet autobusy.

Na targach swoją ofertę przedstawiły wszystkie koncerny samochodowe obecne na polskim rynku. Pośród 150 prezentowanych samochodów mogliśmy oglądać po raz pierwszy m.in. Mercedes - klasa E kombi i vito, peugot-106, nissan almera, volvo S40 i V40, suzuki-X90, volkswagen-caddy, sharan, polo classic i nowa caraveli; mitsubishi carisma, seat - alhambra, ford fiesta.

Oprócz samochodów firmy Suzuki i Paggio zaprezentowały jednolity: motory i skutery. W grupie akcesoriów samochodowych prezentowane były oferty producentów olejowych: Rafinerii Gdańskiej i Jedicze, Shell, Castrol, Esso Polska. Swe amortyzatory prezentowała firma Monroe. Były także stoiska znanych i uznanych firm: Assara, Kama, Aba Polska, Instal Gaz, Walker i kosmetyki motoryzacyjne: Variant S.A., Rokita S.A.

Ważne, że większość akcesoriów można było kupić na miejscu. Targi to także wiele imprez towarzyszących, np. występy Jacka Skubikowskiego, koncerty muzyki poważnej, pokazy mody i konkursy przygotowane przez wystawców.

Tak jak w ubiegłym roku, na całej trasie ATM trwał konkurs dziennikarzy na najefektowniejsze stoiska akcesoryjne (w ub. roku tytuł otrzymała Rafineria Gdańska) i samochodowe (w 1995 r. - Iberia Motor Company S.A., wystawca seata).

Magnesem przyciągającym widzów do stoiska Rafinerii Gdańskiej był żółto-niebieski, rajdowy ford escort cosworth. Samochód został sprowadzony dla Tadeusza Myszkiera (Automobilklub Wielkopolski). Rafineria Gdańska od lat sponсорuje tego znanego rajdowca.

Anna Wensierska z Rafinerii Gdańskiej

- Generalnie musimy brać pod uwagę zachodnie koncerny, wchodzące na polski rynek. Dziś, sprzedajemy na rynku krajowym 35% olejów i 25% paliw. Robimy wszystko, żeby tak trzymać. Na rodzinie olejów Lotos mamy godło "Teraz Polska". Mamy też na swe wyroby godła MTP. Ciągłe pracujemy nad tym, aby nasze produkty miały aprobatę czołowych producentów zachodnich. Eksportujemy w tej chwili, głównie na Wschód.

Jeżeli chodzi o paliwa, to obecnie w kraju mamy 16 stacji patronackich (pomalowane na żółto-niebiesko) i 13 firmowych (czerwono-niebieskie). Stajom trudno uzyskać nasz patronat (warunek: wysoki standard wyposażenia i obsługi). Czternastą firmową stację otworzyliśmy 13.06. na Zabim Kruku (dzielnica Gdańska).

Na stoisku Fiat Auto Poland S.A. pięknie prezentowała się alfa-romeo za 68 000 zł. Trzy urodziwie i bardzo zgrabne balentine z niebieskimi szarfiarą zapraszały do stoiska Polmozybu Gdańsk. Była to jedyna prezentacja tanceczna w stylu kinowym.

Adam Treła-PTHM "Auto-Plus" Gdańsk

- Wystawiamy większość samochodów na stoisku Fiat Auto Poland. Sprzedajemy ponad 200 000 samochodów rocznie. Głównie: 126p (10820 - 11910zł), cinquecento (16950 - 23180zł) i montowane w Polsce uno (23 850 - 25 350 zł). Z importu punto, jeszcze w cenie kontyngentu (31-38203zł). Samochody roku: fiat bravo (42 - 55,3 tys. zł) i bravo (44 - 57,4 tys. zł) sprzedaliśmy bardzo szybko. Fiat to obok Daewoo jedyny samochód dla przeciętnego Polaka.

Zbigniew Nierwiczki - PZM OZDG Gdynia Sp. z o.o. Zakład Usługowo - Handlowy w Starogardzie

- Jestemsi pierwszy raz na targach jako wystawcy. Prezentujemy cinquecento, punto, uno osobowe i uno van w wersji limuzyna. Van ma większy silnik (1000 i 1400) oraz pojemność bagażową do 1,2 m³ (ładowność 650kg). Interesują się nim małe firmy. Prezentowany na stoisku model kosztuje 23,5 tys. zł. Jest już sprzedany do Wejherowa. W naszym sklepie, w Starogardzie, stoi jeszcze jeden van w kolorze czerwonym - też już zaklepany. Będzie jeździł po Kociewiu.

PIĘKNE AUTA I DZIEWCZYNY

Podpatrujemy ekspozycje innych firm, mamy bezpośredni kontakt z innymi wystawcami, nowe doświadczenia. Wszystko warte zapamiętania i przeniesienia do naszego salonu w Starogardzie. Chyba nie mamy się czego wstydzić, skoro przedstawiciel FSM na rejon północny w grudniu, na otwarciu starogardzkiego salonu stwierdził: "To jeden z ładniejszych". Do tego serwis i przegląd przed sprzedażą. To nasze atuty.

Mirosław Prus - Centrum Sterowania Sprzedażą Daewoo - FSO Warszawa

- Obserwuję mniejsze zainteresowanie polonezem caro i duży popyt na poloneza atu. Atu różni się zdecydowanie od caro: silnikiem, wyglądem tyłu wozu, amortyzatorami, większą pojemnością bagażnika. W tej chwili po Polsce jeździ niewiele polonezów atu. Według zapewnień prezidenta Daewoo-FSO po 15 czerwca atu będzie ogólnodostępny u naszych 250 dealerów. Cena atu z silnikiem 1.6 GLI - 20 900zł. Będzie również dużo szybsza i mocniejsza wersja z silnikiem 1.4 Rovera.

Konkurencją dla cinquecento jest - dotąd importowany - daewoo tico SX. Ten typowy miejski samochód kosztuje w standardowej wersji 20 200 zł, a w wzbogaconej 21 500 zł. Za tydzień znana będzie cena tico montowanego na Żeraniu.

Kolejka przy Mercedesie

Prezenter Mercedesa stałe odpowiadał na trzy pytania:

- 1) Dlaczego tak drogo?
- 2) Jakże są możliwości techniczne samochodu?
- 3) Zużycie paliwa, silnik i podatki?

- Jako dealer zamawiam pewne typy w różnych kolorach. Są one w tej chwili na liście "wolnych samochodów". Nasi klienci wybierają przeważnie wersję z klimatyzacją i skórzanymi fotelami. Największe zainteresowanie budzi mercedes klasy E w wersji: limuzyna i combi.

Ceny? E-200 dwulitrowy, benzyna, standard za około 130 000 zł i E-200 combi od 140 000. Ten ostatni to polska premiera, podobnie jak C-220 (mercedesy C i E zostały dwa miesiące temu zaprezentowane niemieckim klientom). Na razie nie mamy nowego kontyngentu, a ten, który był, wyczerpał się. Już dziś zapowiadamy przebieg - mercedes vito. Ma on wypełnić lukę między samochodem osobowym a dostawczym z możliwością przewozu osób. Na ATM prezentujemy samochód marki Mercedes-Benz vito typ 110d combi z silnikiem Diesla 98 KM z intercoolorem, siedmiosobowy o ładowności do 875 kg, który w Polsce będzie sprzedawany w dwóch wersjach:

- 1) blaszak dostawczy, dwuosobowy za około 30 000 DM + VAT.
- 2) częściowo przeszkolony, pięć siedmiosobowy za 35 000 DM + VAT.

Cytrynki

- Kiedys źle mówiono o samochodach "Renault" i "Citroen", bo "francuzi i kiepskie". Teraz to się zmieniło - mówi dealer - bo ludzie się do nich przekonali. Najwięcej "cytrynek" sprzedaje się w Szczecinie. Dużo jeździ ich na południu Polski i w Warszawie.

Najlepiej sprzedaje się pięciosobowy, lubiany szczególnie przez panie, model AX za 27 000 - 30 200 zł. Za większy, dynamiczny "meksi" ZX trzeba zapłacić od 32 800 do 45 550 zł. Są też ZX-y z silnikiem 2.0. Te swoje turbokarki wyciągają 200 km/h. Ale i kosztują... Dużym zainteresowaniem cieszył się citroen furgon 1,1 765 kg (wersja benzyna i diesel) montowany w ZSD Nysa.

Nam na stoisku Citroen najbardziej podobała się XANTIA, następczyni BX-a. Przewyższa go komfortem, nowocześnieścią i ceną (48 000 do 59 000 zł).

Na stoisku Renault znane modele. Wśród nich twingo, safrane, laguna, megane i megane coupe.

Na stoisku Volvo długonoga hostessa z rudawym krótkim na rękę, zapraszała na premierowy pokaz modelu S-40.

Volvo S-40 w wersji 1,8 i (115 KM) kosztuje od 70 000 zł, a 2,0 i (137 KM) od 74 000 zł. Dealer zapewniał, że w ofercie jest 18 kolorów nadwozia i... tapicerki, a cena w kontyngencie '97 ma być zbliżona. Podobnie jest wielu chętnych. Właśnie ich, od 10.06 przez trzy miesiące, Volvo zaprasza na jazdy próbne.

- Ja już wsiąkałam w motoryzację - powiedziała nam na stoisku Chrysler Jeep Teresa Szczępka. - Prezentowany voyager SE (cena 35 513 USD) został uznany przez Motor Trend samochodem roku 1996 w Polsce. W roku ubiegłym sprzedał się 205, a w tym już 300 aut w wersji turbodiesel i 15 w wersji benzynowej. Planujemy dojść do 500 bo od sierpnia będziemy sprzedawali voyagery 2.4 benzyna w cenie zbliżonej do kontyngentu.

Niecodzienny przebieg miała prezentacja seata. Seat Volkswagen Group pod hasłem "Niemiecka precyzja i hiszpański temperament" prezentował nowy model cordoba. **Próczone prezentowano seaty: Ibiza, Toledo i Inca.**

- Wokół seatów, z ścią hiszpańskim temperamentem, tańczyły długonogie "czaple" w strojach podkreślających urodę i odświeżających "co nieco". Wzbudzały niekłamany zachwyt panów w wieku rozrym.

- Lubimy tańczyć, sprawa to nam przyjemność i na pewno wpływa na zainteresowanie naszym seatem - mówi piękne hostesy za stoiska SVG. - Jeździmy z seatem tak już drugi rok, na razie po targach w Polsce. Być może kiedyś pojedziemy dalej...

Bardzo efektywnie prezentowało się stoisko jednej z najstarszych polskich rafinerii, prawie 100-letniej Rafinerii Jedicze w Jediczu. Magnesem przyciągającym tłumy był rajdowy renault clio i Włodzimierz Skrodzkiego (AMK Rzemieslnik), jeżdzącego w barwach tej rafinerii.

Jedicze pokrywają połowę krajowego zapotrzebowania na oleje przekładniowe z rodziny Hipol - mówi Kazimierz Dawicki, szef istniejącej od 1990 roku, skarszewskiej spółki KAZ reprezentującej na targach interesy Rafinerii (KAZ to firma hurtownia Jedicze na teren województwa gdańskiego, elbląskiego i śląskiego). - Jedicze pokrywają również 40% krajowego zapotrzebowania na oleje przemysłowe oraz maszynowe i smary. Powoli rusza eksport na wschód.

To, że na terenie regionalnie przynależnym Rafinerii Gdańskiej zaistniał przedstawiciel rafinerii z południa uważamy za swój sukces. Jedicze, jako jedyna polska rafineria, skupuje przepracowane oleje. Produkty wytworzone z tego surowca są i tak objęte ulgami podatkowymi, więc i tańsze.

Na stoisku KAZ-a prezentowany był także drugi partner spółki Zakłady Chemiczne Rokita S.A. w Brzegu Dolnym. Rokita to producent kosmetyków samochodowych, płynów hamulcowych oraz chemii gospodarczej. Stały partner firm zachodnich z dużym eksportem właśnie na zachód. Firmowy diabeł "Rokita" chodził po targowych halach, rozdawał firmowe gadzety i upominki.

Na koniec ciekawostka ze stoiska Mitsubishi

Zupełnie różne samochody: volvo S40 i V40 oraz mitsubishi carisma są produkowane na... jednej taśmie produkcyjnej zakładów w Born (południowa Holandia). Łączy je płyta podłogowa i miejsce narodzin. Carisma (po grecku - "dar przesłany przez Boga") debiutuje na polskim rynku w kontyngencie bezcłowym. Awa sprzedawana w Polsce od kwietnia modele volvo to, według dealerów, "dziedzictwo Volvo w nowym opakowaniu". **Janusz ROKICINSKI**

Nie na siłę

Co robić, gdy ktoś uparcie odmawia spłaty długu? Można pójść do sądu i czekać na jego orzeczenie. Trwa to długo i nie zawsze bywa skuteczne. Może się bowiem okazać, że od dłużnika nie można niczego ściągnąć, bo jest jakby święty turecki. Przynajmniej na papierze. Dlatego wielu dochodzi swych racji w sposób pozaprawny. Często i tak sprawa znajduje się w sądzie...

Krzysztof B. i Sławomir B. uzgodnili, że pójdą odebrać pieniądze, jakie by im winien N.N. Po drodze do mieszkania N.N. zabrali za sobą Adama K. nieletniego Marcina G., wtajemnicząc o co chodzi...

Dochodząc 10.00 wieczorem, gdy do mieszkania N. zastukał Krzysztof B. Otworzył brat dłużnika, cała czwórka wtargnęła siłą do srodk. Egzekutory szybko przeszli do pokoju, gdzie znajdował się dłużnik N.N. Krzysztof B. zażądał pieniędzy. Pospłyły się ciosy. Chłopak upadł na łóżko z nosa zaczęła lecieć mu krew. Wówczas podszedł Sławomir B. Szarpał N.N. za włosy i użył pięści. Adam K. starał się go uspokoić, daremnie.

Sławomir B. wyciągnął pistolet z krótką łufą i wycołował w N.N. zażądał zwrotu pieniędzy. Potem uderzył pistoletem w głowę. W tym czasie Krzysztof B. wpadł do drugiego pokoju, gdzie siedział ojciec dłużnika. Steroryzował go pistoletem. Wrócił i zażądał, by N.N. dał mu cztery miliony, bo takie poniosł koszty przyjeżdżając do niego. Adam K. znowu próbował uspokoić kolegów...

- Skoro nie masz pieniędzy, zabierzemy ci magnetofon, magnetofon i płyty kompaktowe. Oddamy, gdy zwrócisz dług - powiedział.

Wyszli z mieszkania N.N. Ustalił, że Adam K. weźmie do swojego mieszkania magnetofon...

Finalnie nielegalnej egzekucji długów znajdzie swój finał w Sądzie Wojewódzkim. Prokuratura Rejonowa w Elblągu skierowała akt oskarżenia przeciwko 19-letniemu Krzysztofowi B., jego rówieśnikowi Sławomirowi B. oraz 24-letniemu Adamowi K. Nieletniemu Marciniem G. zajmie się Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rodzinnego.

Kilkanaście lat temu, tuż po ślubie, wynaleźliśmy maleńki, lecz przytulny pokój w domu, o którego właścicielce chcę opowiedzieć.

Bliscy nazywali ją panią Tosią, więc i mytak mówiliśmy. Była pełniątką sześćdziesięciolatki, niewiada wobec obcych, zamknięta w sobie, zyskiwała przy bliższym poznanu. Miesiąc po ślubie okazało się, że jestem w ciąży. Oboje szaleliśmy z radości, ale styszyliśmy, że pani Tosia nie lubi dzieci (nie miała nigdy własnych), więc postanowiliśmy na razie o niczym nie myśleć. Ja jednak tak się cieszyłam myślą o macierzyństwie, że nie dotrzymałam tajemnicy. Reakcja pani Tosii była zupełnie nieoczekiwana. Chwyliła mnie pod rękę, po czym odtarła mi twarz łeciami, aż zakreśliło mi się w głowie.

Następnego dnia rano leżałam właśnie w łóżku, chcąc sobie trochę poleńczyć przed wyjazdem na uczelnie, gdy usłyszałam cichłe pukanie do drzwi. To była pani Tosia z talemierzem dymiącej oswianki (którą nie znoszę...). Stała nade mną jak kat nad dobrą duszką, dopóki nie wytrzymałam wszystkiego do ostatniej iszki. Od tej pory nie wypuściła mnie nigdy z domu, dopóki nie zjadłam talerza gorącej miedzanej zupy.

To, o czym teraz opowiem, może wydać się trochę niesamowite, jednak wydarzyło się naprawdę. Było parę minut po północy, cały dom pograżony w ciemnościach, bo przed godziną wyłączono światło. Siedzieliśmy z Piotrem przy świecach, gdy nagle usłyszyliśmy jakiś hałas na piętrze, zupełnie tak, jak gdyby ktoś przechadzał się tam i powrotem w ciężkich butach. Pomyślałam, że to pani Tosia nie może zasnąć i łazikuje po nocny. Tylko dlaczego po ciemku? Po chwili, gdy hałas nie ustawał, poszłam do jej pokoju. Zastałam ją najspokojniej w świecie odmawiającą różaniec.

To znów ono - mruknęła na pytanie, co tam hałasuje na górze, po czym chwyliła poswieconą gronnicę, przeżegnała się i ruszyła na górę. Stałam oniemiała, nie wiedząc co się dzieje. Piotr ruszył za panią Tosią. Nikogo tam jednak nie zastał. Po chwili dowiedzieliśmy się, że w domu straszny. Pod koniec wojny morderstwo tam poprzednich właścicieli. Brat pani Tosii, który był księdzem, odprawiał kilka razy egzorcyzmy, ale duchy mimo to co jakiś czas wracały.

Pani Tosia, jak większość osób pochodzących ze wschodu (włowińska), miała dość rubaszne poczucie humoru. Kiedyś przy-

Pani Tosia i duchy

biegła z miasta i dusząc się ze śmiechu opowiedziała, że jakiś młody chłopak zgwałcił naszą kierowniczkę sklepu, która miała już pod sześćdziesiątkę. Stałam zaszokowana i nieco zgorzona taką reakcją. Braciśzek ksiądz klepał się swoim zwyczajem po łysinie, powtarzając ze śmiechem: - Patrzcie, w tym wieku i bez grzechu...

Brat ksiądz, blisko z nami zaprzyjaźniony, to był najważniejszy postać w życiu pani Tosii od czasu, gdy umarł jej mąż - ciężko ranny pod Monte Cassino, kaleka do końca życia. Ksiądz Albin odwiedzał siostrę raz w tygodniu i zostawał do następnego dnia. Przyjeżdżał w czwartek, ale pani Tosia już od Worku czyniła przygotowania. Kupowała na hali śledzie i robiła z nich pyszne rolmopsy, piękna ciasta, za każdym razem inne, oraz paszteciki z kapustą - największy przysmak księdza i... mój. Paszteciki były tak znakomite, że nie mogłam oprzeć się łakomstwu i systematycznie je podjadałam. Pani Tosia to w końcu zauważyła i zaproponowała, żebyśmy następnym razem upiekła je sama. Paszteciki pozostały do zjem w żelaznym repertuarze naszego odświętowanego rodzinnego menu.

Bywały też sytuacje, gdy pani Tosia dźwiała mi na nerwy. Miała szczerą umiejętność balaganiania. Ciągłe coś rozlewała, rozszepylała, przypalała. Widząc jak próbuje doszorować przypalając kuchenkę, nie potrafiła ukryć zdumienia: - Po co tak się męczysz, przecież nie to tak się znowu podobnie...

Nawet dziś, po latach, trudno mi jest powiedzieć, jakie uczucia zrywał dla tej stłach krzątającej się kobiety. Chyba po prostu była moja przyjaciółką, tak jak wszystkich ludzi z którymi się często stykała. Wiem też, że żyła zawsze w cieniu innych i że lubiła służyć. Dopiero na cmentarzu, w dniu pogrzebu, dowiedziałam się, że w czasie wojny była ofiarą sanitarium. Potem służyła całe lata swemu mężowi, a nie była to łatwa służba, bo po ciężkiej ranie w głowę nie był w pełni władny umysłowy. Potem służyła swojemu bratu i chyba też po trosze nam.

Umarła nagłe po ciężkiej operacji, która podobno się udała... Pogrzeb miała skromniutki, ale chyba inoego by nie chciała. Myślę, (podobnie jak Herbert), o swoim panu od przyrody, że jeżeli jest teraz w zaświatach, to na pewno zwija rolmopsy i piecze te swoje niezrównane paszteciki. Bo przecież ona musi się krzątać, musi być dla innych. **Anna WALC**

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

Powszechnie znane i szanowane nazwiska pomorskie, tak jak w każdym innym rejonie, stanowią o zachowaniu lokalnych tradycji i obyczajów. Na ogół jednak nie ci, którzy je noszą są zarazem pierwszoplanowymi autorami zmian i postępu. Na rozwój społeczeństwa, jak dowodzi historia, decydujący wpływ mają osobnicy i rody, których "wszędzie pełno". Takie, o których nawet nie zawsze dobrze wiadomo skąd się wywodzą, a mimo to, wszędzie gdzie osiadła na dłużej, od razu czują się dobrze, dodając wigoru zasiedziałym sąsiadom, bez względu na epokę i miejsce na kuli ziemskiej.

"Szczipacze rody" - powiadają o nich Niemcy i francuscy heraldycy: że niby mają równie zbawienny wpływ na zaskorpupiałe społeczności, jak szczipaki wpuszczane do sadzawki z ospalymi karpiami. Podobnego określenia wobec szeregu polskich rodzin, niekiedy nie szlachectw, użył także Jan Bystron, wybitny znawca polskiej obyczajowości ostatnich kilkuset lat.

Z najnowszych analiz demograficznych wynika, że obecnie jedną z najbardziej życiowo rozrastających się i nabierających znaczenia rodzin na północy Polski są Kuźmiczowie i blisko spokrewnieni z nimi Kuźmowicze i Kuźbowie. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu znani byli głównie w południowej części kraju. Dziś - nie licząc Kuźmiczów "zagranicznych" - są już wcale liczni, także w Trójmieście, na Kociewiu, Powiślu, nawet na najbardziej hermetycznych dla obcych przybyszów Kaszubach.

Kiedyś jeszcze nie tak dawno do Polskiego Towarzystwa Historycznego nadszedł z podparyskiej willei "La Chistera" list od niejakiego Andre Roberta Coschemique z prośbą o rozszyfrowanie legendarnej w jego rodzinie miejscowości "Kamensk Polodiki" z rozwiązaniem tej zagadki nie było problemu. Z dodatkowych informacji niebzież wynikało, że chodzi o Kamieniec Podolski, znany Polakom głównie z bohaterskiej śmierci pana Wolodyjowskiego. Interesującego się rodzimym gniazdem Andre Roberta można by zatem odebrać do Trylogii, gdyby nie fakt, iż zupełnie nie rozumiał po polsku.

Czy paryzanin poszukujący korzeni rodu "gdzieś w północnej Europie", słyszał w ogóle o Sienkiewiczach? Nic z tych rzeczy! Zainteresowania Andre Roberta, energicznego przedstawiciela handlowego, przez większą część życia biegły w zupełnie innym kierunku. Po przyjeździe do Polski monsieur Coschemique prezentował się, na oko, jak rasowy biznesmen, ale pod tym eleganckim opakowaniem kryła się natura szeroka, pełna fantazji i jowialnego humoru, natra i rzekbły - słowiarza. Mogłoby powziąć powiększyć galerię pierwowzorów pana Zagłoby. Tym bardziej, że oprócz niezłomnej pogody ducha, Andre Robert okazał się mieć również autentycznie, godne imię Onufrego, fortele!

Dzięki energii i tym fortelom właśnie, pan Coschemique w ciągu kilku lat odwrócił, po nitce do kłębka, dzieje swojej rodziny. No, i wysławił tajemnicę swego protoplasty! Okazał się nim Polak,

Alexis Kuzmitz, czyli Aleksy Kuźmicz, urodzony w Kamieńcu Podolskim syn Piotra i Horyny. Ten Aleksy dorobił się zyciorosu nie mniej frajdującego od prztygod trzech muszkieterów, napiewn, jako poddany rosyjski walczą przeciw Napoleonowi, a znalazłszy się w niewoli u Francuzów - zaciągnął się do Legii Cudzoziemskiej. I dzielnie musiał się Aleksy spisywać, skoro został odznaczony Krzyżem św. Heleny.

Nie wiadomo jednak, czy doszłoby do założenia francuskiej linii Kuźmiczów, gdyby nasz bohater - broniąc przed Prusami kamień podparyskiej twierdzy Soisson - nie dostał się ponownie w niewolę, tym razem u kozaków atamana Platowa. Na szczęście, przechował uciekiniera pewien gospodarz spod Laon, którego córka, Maria Wiktorina Vieville, poślubiła eks-legionistę w roku 1816. Ta właśnie data wyznacza początek rodu Kuźmiczów - Kousmithów - Coschemięów, obecnie rodu sześciopokoleniowego, z rozgągnięciem w Współczesnym herb Kuźmiczów

Współczesnie uchwalony herb Kuźmiczów, w których istnienie nie wątpliwie nawet przez chwilę, postanowił Andre Robert odszukać, metodą prostą i niezawodną: wertując wszelkie dostępne książki telefoniczne! I jakże był uradowany, gdy po drugiej stronie drutu odżywił się Kuźmicze z Wiednia, Chabarowska i Caracas, z Brazylji, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Wyświetlony tajemnicę antenata, mógłby sobie Cos-

Tradycje rodzinne RÓD SZCZIPACZY

Jeden z ostatnich zjazdów "kadry" Kuźmiczów. Pośrodku, w jasnym garniturze André Robert Coschemique

chemique-Kuźmicz spoczął na laurach, popatrząc satysfakcją jak podrastają wnuki, i jak pod ręką syna-spadkobiercy, Bernarda, rozwijają się interesy. Pan Coschemique nie byłby jednak potomkiem żołnierza, gdyby dał w tym momencie za wygraną. Bo czy to możliwe, rozważał, aby francuscy Kuźmicze byli na świecie sami? Przecież oprócz ojca i matki musiał mieć Aleksy jeśli nie rodzeństwo, to przynajmniej jakieś ciotki, wujków, kuzynów. Wszystkich tych rozproszonych Kuźmiczów, w których istnienie nie wątpliwie nawet przez chwilę, postanowił Andre Robert odszukać, metodą prostą i niezawodną: wertując wszelkie dostępne książki telefoniczne! I jakże był uradowany, gdy po drugiej stronie drutu odżywił się Kuźmicze z Wiednia, Chabarowska i Caracas, z Brazylji, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

ze najbardziej obrodzili się Kuźmicze w Polsce. Przeło w "Chisterze" pojawiły się mapy Polski, stare, przedrozbiorowe, obecne. I wszędzie oznaczal sobie pan Coschemique dawne i współczesne gniazda Kuźmiczów, zastanawiając się jednocześnie, jacy oni są, ci kuzyni znaní wsiady?

Ponieważ ciekawość i sympatia były obopólne, w salach Towarzystwa "Polonia" doszło do pierwszego "polsko-francuskiego spotkania rodziny Kuźmiczów". Podczas uroczystości mającej w programie zarówno koncert w Łazienkach, mszę u Wzytek, jak również uświetnioną śpiewem i tańcami kolację w "Bazyliuszku", zapadły ważne postanowienia. Uchwalono, mianowicie, że półtoręsetki uczestników zjazdu utworzy Związek Rodowy Kuźmiczów. Zobowiązali się przede wszystkim do zbierania materiałów dotyczących dziejów własnych rodzin, jak też do szukania nici wiążących rozrzucone po kraju i świecie gniazda rodzinne. Ponadto zaś przysięgli sobie wzajemną przyjaźń, no i pomoc - zwłaszcza biednym, samotnym, niedołężnym...

A że byłoby jeszcze lato chude, po stanie wojennym w Polsce,

nieustrudony Kuźmicz-Coschemique siał znad Sekwany kontener za kontenerem - od siebie, od swoich rodaków. Zajął się sprawą docierania do ojczyzny Aleksiego wielotonowe transporty. W jednym - medykamenty, słodycze, zabawki dla Centrum Zdrowia Dziecka, winnych wyposażenie dla szpitali, dla warsztatów szkolnych Zakładu Niewidomych w Laszkach Licca otrzymał dzięki panu Coschemique'owi parę ton francuskich książek, a mnóstwo starych, opuszczonych, podupadłych na zdrowiu ziemiaków - odzież, buty, lekarstwa, środki higieny, Pierzeństwo w dostępie do tych darów miały samotne matki.

Ambasada polska w Paryżu, w uznaniu dla ofiarności Andre Roberta, udekorowała go Orderem Zasługi, a Towarzystwo "Polonia" - swoim honorowym medalem. Pan Kuźmicz-Coschemique odniósł również w tych latach triumf innego rodzaju. Udało mu się bowiem, całkiem niedaleko Champ-sur-Marne, odkryć nowe pamiętki po Aleksym. Wowym Laon, gdzie trafiła dzielnego wojaka strzała amora, udało się Andre Robertowi odnaleźć farmę, która była dawnym gospodarstwem Vieville'ów, a potem Kuźmiczów.

Zachowała się tam ogromna drewniana siodła, z wyrytą na słupie osiemnastowieczną datą. Jeszcze bardziej zaś zaciekawił obu poszukiwaczy stary budynek mieszkalny. Wprawdzie w środku nie wykryto, poza archaiczną płytą kominkową, żadnych znaków przynależności, ale za to sensacyjnego odkrycia dokonali detektywi na zewnątrz. Wypatrzyli oto wmurowaną w ścianie kamienną tablicę, a na niej - jedną, jedyną literę: K. Jak Kuźmicz!...

W dwusiedmioletniej drodze przybysza z Polski, w Laon i

połbliskim Housset odbyła się uroczysta impreza, zorganizowana wspólnie przez Andre Roberta i Towarzystwo "Polonia". Oprócz mowy powitalnej mera Housset, uczestnicy rodzinnego święta wysłuchali również dwóch odczytów: przedstawiciela Towarzystwa Historycznego Górnej Picardii - o dziejach tego regionu w czasach napoleońskich, i wysłannika Polskiego Towarzystwa Historycznego, o "Polakach - wierznych żołnierzach Napoleona". Ale kuźmiczowym momentem było odsłonięcie w kościele w Housset pamiętkowej tablicy - przywiezionej z Polski, wykutej w polskim granicie, a mówiącej o postaci Aleksiego Kuźmicza, Polaka, który walczą za Francję, "za wolność naszą i waszą".

Po raz pierwszy pojawiły się wówczas Kuźmicze kamadycy, zachwycający wszystkich swoją piękną, najczystsza polszczyzną. Grupa krajowa, pod wodzą Wiesława, przygotowała wystawę rodzinnych pamiętek. Z licznym map, dokumentów i fotografii można było tam wyczytać, że Kuźmicze z Litwy, Podola, Polesia i Wołynia rozpielnili się niemal w całym kraju, we wszystkich województwach. Ponad trzysta kuźmiczowskich rodzin przynależą do siedmiu galeg i ponad czterdziestu gniazd rodowych.

Sawśród Kuźmiczów, zauważa, a mnóstwo starych, opuszczonych, podupadłych na zdrowiu ziemiaków - odzież, buty, lekarstwa, środki higieny, Pierzeństwo w dostępie do tych darów miały samotne matki.

Ale ostalo coś się zmienia. Z każdym kolejnym krokiem zacieśniające się więzi pomiędzy poszczególnymi rodzinami sprawiają, że jest coraz mniej potrzebujących. Nowo zgłaszający się familianci są już menadżerami, pracodawcami, wysokimi urzędnikami administracji państwowej i samorządowej.

Pomorscy Kuźmiczowie i Kuźbowie złożyli niedawno rodzinne "branzowe" kolo właścicieli prywatnych firm z okolic Trójmiasta, Elbląga, Tczewa, Starogardu, Wejherowa. Kwidzyna Jak obliczają, łącznie zatrudniają już blisko 600 osób, z czego prawie 150 o takich samych lub pokrewnych im nazwiskach. W swoich środowiskach znani są za nietuzinkowych pomysłów przebojowców, konsekwencji. Mimo, że "napływowi", w najbardziej zachowawczych środowiskach bez trudu znajdują swoje miejsce. Bez względu na to, czy były one nad Sekwaną czy dolną Wisłą. M.B., S.G.

Niespełna trzyletni Janek przywołany przez matkę na obiad zasiadał w kuchni. Uważnie patrzył na rodzicielkę i stwierdza "nie będę jadł". Przez kilka minut trwał dyskusje, namowy. Nie odnosił skutku. Malec z determinacją zaczyna kopać w stół i coraz głośniejszym protestować. Matka nie wytrzymuje, pokazuje dziecku wiszący na szafce pas i grozi użyciem go. Synek drze się w niebogłosy, a obietnica matki przechodzi w czyn. Dwuletni brzdąk jest w stanie spędzić pół doby na prowokowaniu swych opiekunów. Dlaczego tak się dzieje?

Na pytanie to starali się znaleźć odpowiedź członkowie studenckich kół naukowych i ich opiekunowie z Akademii Medycznej i Uniwersytetu Gdańskiego. Powodem przystąpienia do zbadania tej kwestii były niepokojące obserwacje pediatrów z województwa gdańskiego i elbląskiego, którzy zaobserwowali iż w ostatnich latach gwałtownie zwiększyła się liczba małych pacjentów z rozmaitymi dolegliwościami układu pokarmowego i rozlicznymi tego skutkami dla prawidłowego rozwoju.

Stwierdzono, że spośród rozlicznych braków odchujących młodych rodziców, wciąż niedostatecznie przygotowanych do tej roli, występuje - nieumiejętność karmienia małych dzieci. Dlaczego akurat teraz? Jest to prawdopodobnie skutek coraz łatwiejszego dostępu do różnego rodzaju przetworów i gotowych potraw tylko pozornie ułatwiających odżywianie parolatków. Do przepisów użycia tych nowinek nie dołącza się bowiem, niestety, instrukcji, tłumaczącej, że łatwość przyrządzenia potrawy nie powinna być tłumaczeniem jako zarazem zgoda na automatyczne i szybkie karmienie ludzkiej istotki. Czynność ta bowiem wymaga już nawet nie tylko oddzielniejskiej, ale i bardziej fachowej pedagogicznej wiedzy.

Przygotowując zatem "biskwiznowe" zupki dla kulkulka trzeba mieć zarazem - podkreśla się na wnioskach ze wspomnianych badań - pełną wiedzę o tym czym dla małego dziecka jest czynność jedzenia i jakie z tym wiąże jego problemy psychiczne, a nawet fizjologiczne.

Trzeba zatem wiedzieć, że w ciągu drugiego roku życia dziecko zaczyna sobie uświadamiać możliwość wyboru i decydowania w różnych sytuacjach czyli -

Bez nerwów przy stole

próbując swej niezależności, lecz na tym etapie jeszcze go nie przetrasła. Napiewn wie mowi: "nie, nie będę jadł". Gdy nie spotyka się z aprobatą dorosłego dwuletni nie jest w stanie opońować emocji i spokojnie pozostać przy swoim zdaniu. Widzi tylko jedno: wybuch złości. Bywa, że podobnie reagują

wówczas dorosli, co powoduje błędne koło, w którym obie strony jedynie eskalują sroki.

W tym okresie życia dziecka bardzo istotna dla rodziców staje się nowa jakość w jego wychowaniu: egzekwowanie posłuszeństwa. Fachowcy mówią, że ważne jest, aby dziecko nakreślać granice zachowań, poza które nie może się posunąć. Ba, ale dziecko samo sobie stawia granice i nie chce zmieniać nasychn! Co warto zrobić, aby nauczyło się ono respektować postanowienia dorosłych?

Po pierwsze, warto przemyśleć, jak często i w jakich sytuacjach stawiamy dziecku zakaz. W wielu przypadkach znakomicie można pozwolić, aby zdecydowało samo, zrobiło coś po swojemu, nawet gdy my uważamy to za straszą czas. Im więcej zakazów, tym częściej pojawia się poczucie osaczenia,

kłóć dziecko zwalczą na swój sposób - złością. Po wtóre w sytuacjach, w których dziecko musi należeć do dorosłego, nawet gdy malec protestuje, dobrze jest w sposób jasny i bezapelacyjny mówić nie. Bez przekupstwa, niespełnianych obietnic i poczucia winy. W przytoczonym przykładzie z odmową jedzenia ważne jest, żeby dziecko zobaczyło, jakie są konsekwencje jego prowokacji. Lepiej więc wyprowadzić je spokojnie do innego pomieszczenia, opróżnić jego talerz mówiąc, że to koniec posiłku. Radykalne postawienie sprawy ma sens wtedy, rzecz jasna, gdy jesteśmy pewni, że brak apetytu jest manipulacją, a nie wynika z powodu choroby, najedzenia się jakiś ważnych dla malca prztyk.

W opiece nad dwulatkiem, który na ogół wykazuje ogromne zainteresowanie światem zewnętrznym ważne jest i wygodne dla obu stron, by on czuł się swobodnie, a matka nie musiała przyszywać katuszy z powodu napiętej do granic wytrzymałości uwagi. W trosce o tę wygodę pamiętajmy, że:

* w pomieszczeniu dziecka nie powinno być żadnych przedmiotów zagrażających jego bezpieczeństwu;

* należy ucylnić niedostępnymi dla brzdąka cenne dla

nas przedmioty i rośliny;

* gdy malec zajmuje się sobą bez opieki dorosłego, nie pozwólmy mu na zabawę wodą, farbami, flamastrami, by nie przeżywać rozpaczy z powodu szkód;

* gdy dziecko zaczyna nas prowokować, nie zwracamy na to uwagi lub starajmy się go czymś innym zainteresować;

* kiedy czujemy, że napięcie rośnie, przylutujmy dziecko, pokochamy je trochę. Jeśli jest zbyt zdenerwowane, spokojnie zaprowadźmy je do innego pomieszczenia, poczekajmy, aż się uspokoi w samotności i wrómy porozmawiać o tym, co zaszło. Pozostawienie przy dziecku cały czas w chwili wielkiego napięcia wcale nie zawsze przynosi mu ulgę, ale nasze odejście bywa odebrane jako kara, gdy zrobimy to ze złością. Jaki gniew i smutek miną, pochwalmy je za to, że poradziło sobie z kłopotem.

Jeśli zważywszy na propozycje, jest to wrażliwy rewis w wychowywaniu dzieci. Gdzieś głęboko tkwi w dorosłym lęk, że nie namawiając malca do posiłku, jesteśmy zmyśli rodzicami, a nasz młody demon gotów umrzeć z głodu. Nieumrze. Gdy naprawdę zgłodnieje, sam da znać, że chce jeść, bo instynkt samozachowawczy to wielka siła.

oprac. A.K.

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

OKAZJA!

Tylko u nas kupisz Escorta z ubezpieczeniem OC,AC,NW za 1% ceny samochodu!

UWAGA! Rodz. pakietów promocyjnych ograniczony

Tylko u nas ESCORT z Półską w NOWEJ WERSJI!

Tylko u nas kupisz Mondeo z wyposażeniem dodatkowym wartości 1000 USD* GRATIS!

TYLKO Euro-Car

81-020 Gdynia, ul. Owsiana 13, tel. (058) 23 68 08, 29 73 65, fax (058) 23 69 98

AKUMULATORY

ZAP PIASTÓW CENTRA POZNAŃ

CENY FABRYCZNE GWARANCJA 18 i 12 m-cy

NAJLEPSZE AKUMULATORY

ZAP PIASTÓW

P.H. „MAKRO” HURTOWNIA
czynna od 8.00 do 16.00
TEL. 39-00-71 WEW. 309, 347

Gdańsk - Orunia, ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbud-u)

SPRZEDAŻ DETALICZNA

- Tczew, SKLEP MOTORYZ., ul. 1 Maja 31, Tel. (069) 31-00-62
- Tczew, "CARO" ul. Chelmskiego 16, Tel. (069) 31-13-01
- Starogard Gd., ZAKŁ. ZAOPAT. ROLNICZEGO, ul. Lubichowska 172, Tel. (069) 289-54
- Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY, Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1
- Kartuzy, AUTO MOTO CZĘŚCI, ul. Kościarska 10c
- Kartuzy, T. DERA, ul. Gdańska 28
- Kościerzyna, "MASZ-ROL", ul. Przemysłowa 3a, Tel. 86-39-58
- Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Torunska
- Wejherowo, WELPO, ul. Ofiar Piastów 1, Tel. 72-55-03
- Wejherowo, WELPO, ul. Gdańska 14, Tel. 72-55-84
- Wejherowo, P.W. "MOT-POL", os. Chopina
- Władysławowo, ART. MOTORYZ., ul. Żytnia 25, Tel. 741-484
- Nowy Dwór Gdański, SPRZEDAŻ AKCESORIÓW SAMOCHODOWYCH Z CZERWINSKI, ul. Kościuski 3

TYLKO

w „Invest Banku” S.A.

TAKA SZEROKA OFERTA KREDYTÓW SAMOCHODOWYCH

Oferujemy:

- KREDYT ROTACYJNY
- KREDYT RATALNY
- KREDYTOWANIE W SYSTEMIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA SAMOCHODOWEGO

Zapraszamy:

PBB „Invest-Bank” S.A. O/Gdańsk
80-958 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 1 (ZIELENIĄK)
tel. 31-33-51; 374-331; 374-241; 374-299

Filia Gdynia ul. Mściwoja 5 tel. 61-23-01, 61-22-85; fax 20-00-93
Filia Elbląg ul. Hetmańska 3M tel. 35-44-45, fax 35-15-65

RENAULT

RENAULT LAGUNA KOMBI

ROZCENNY KOSZT KREDYTU 12,99%

RENAULT 24 h

G. Cerkaski - TEI, Sopot, al. Niepodległości 643, tel. (058) 51-52-50

A. Ossowski, Elbląg, ul. Nowodworska 28 b, tel. (055) 32-70-75, fax 32-61-76

0-22 622-34-02

RENAULT TO PEŁNIA ŻYCIA

TWINGO, CLIO, 19, LAGUNA, LAGUNA COMBI, SAFRANE, ESPACE i dostawcze

ROZRUSZNIKI - ALTERNATORY

NAPRAWA - SPRZEDAŻ CZĘŚCI

Gdańsk - Wrzeszcz ul. Kmiecia 34, tel./fax 45-13-45 godz. 8.00 - 16.00

W. Z. H.

Piomir sp. z o.o.
83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96

HURT - DETAL

BOSCH

HELLA

Valeo

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, sprężyny do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i innych
Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty.
Polecamy szeroki asortyment reperaturek naprawczych, prog, nadkola.

SAMOCODY dla przedsiębiorczych

LUBLIN, ŻUK Polonez-Truck

PRZYCZEPKI - NIEWIADÓW

BIURO HANDLOWE

LEW S.C.
Autoryzowany Dealer

Punkty sprzedaży:
Gdańsk, ul. Arkońska 3, tel./fax (058) 52-19-18, 52-12-26 wew. 221; tel. 090 50-20-62

Punkty informacyjne:
Słupsk, ul. Piłsudskiego 80, tel. (059) 44-33-71

Gwarancja: 1 rok bez limitu kilometrów

RENAULT RENAULT MEGANE

Renobil Co.-LTD - Koncesjoner ul. Dobrowolska 18 80-373 GDANSK-PRZYMORZE tel. 57-45-15, 57-45-02 fax 57-25-47

OFERUJEMY TWINGO, CLIO, MEGANE, LAGUNA, LAGUNA COMBI

PRZYJEDŹ - KUP - ODBIERZ NATYCHMIAST

RENAULT TO PEŁNIA ŻYCIA

szyby samochodowe:

do aut osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusów

dachy uchylne: sprzedaż montaż

na życzenie montaż szyb u klienta

furgon:

montaż szyb bocznych

AUTO GLAS

Gdańsk - Oliwa ul. Grunwaldzka 487 tel. 52-22-31, fax 52-28-41

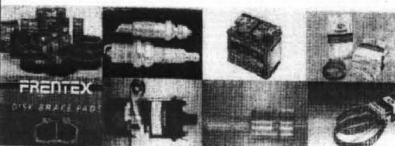
HURTOWNIA MOTORYZACYJNA IMPORT AKCESORIÓW SAMOCHODOWYCH

PPHU „MOTO-ZBYCH” S.C.
HURTOWNIA MOTORYZACYJNA Import-Export 85-315 BYDGOSZCZ ul. Ks. J. Scheuza 3 tel. 738-748

MOTO-CHAMP

SKLEP NR 1 „MOTO-CHAMP” 85-315 BYDGOSZCZ ul. Ks. Scheuza 1 tel./fax 79-39-39

PRZEDSTAWICIEL FIRM GATES, CHAMPION, BOSCH, FRENTEX

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

INTER • MG
SKUP ŻŁOMU
PŁACIMY NAJWYŻSZE CENY W TRÓJMIEŚCIU
Kupimy każdą ilość złomu stalowego:
- KAROSERIE od 135 zł/t
- N-1 i N-2 BLACHY od 155 zł/t
- N-5, N-7, W-1, W-2
- wióry stalowe
Wszystkie ww. ceny do uzgodnienia
PŁATNOŚĆ NATYCHMIASTOWA
Możliwość odbioru własnym transportem
Gdańsk-Orunia, ul. Jedności Robotniczej 3/11
(wjazd przez skład opałowy NORDOM)
tel. 39-42-22, 43-71-26 do 27
Skup czynny od poniedziałku do soboty

NIERUCHOMOŚCI

KUPIĘ działkę budowlaną w Tczewie o powierzchni 1500 m². Kontakt: Tczew, tel. (069) 31-31-18 w godz. 8.00-16.00.
DK00048

DOM wolno stojący w stanie surowym zamkniętym w Malborku sprzedam. Tel. (055) 72-72-58 po godz. 18.00.
150972

SPRZEDAM lub wynajmę firmie prywatnej willę piętrową podpiwniczoną z 4 ar ogrodu. Malbork, ul. Grunwaldzka 8a.
151041

DZIAŁKĘ 5,5 ar wraz z nieruchomością 240 m² do zagospodarowania na cele mieszkaniowe lub działalność gospodarczą sprzedam. Konczewice (była świetlica wiejska). Tel. (055) 72-37-50 lub 71-13-63 w godzinach wieczornych.
151026

SPRZEDAM ziemię orną 6 ha z budynkami w Staryni. Tel. (055) 71-11-17.
151068

SPRZEDAM działkę budowlaną w Suminie. Starogard ul. Traugutta 37/36 - Talaśka.
211785

DZIAŁKĘ budowlaną 1600 m² w centrum Tczewa wraz z budynkami do rozbiórki sprzedam. Starogard tel. (069) 292-92.
211770

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. 0,46 ha z rozpoczętą budową w Szczęgawku nad jeziorem. Wiadomość Bobowo, ul. Gdańska 3.
211774

DZIAŁKĘ budowlaną 2000 m² w Kolinczu sprzedam. Starogard, tel. (069) 241-09.
211786

STAROGARD - Rynek, mieszkanie 88 m² - sprzedam, tel. (069) 223-13.
211632

SPRZEDAM działkę budowlaną od 1000-1250 m² w Rokocinie (nad jeziorem). Starogard, tel. (069) 246-85.
211704

SPRZEDAM dom. Starogard, ul. Gryfa Pomorskiego 71.
211694

SPRZEDAM mieszkanie 3-pokojowe w Starogardzie z telefonem. Starogard, tel. (069) 243-83.
211671

KUPIĘ dom w Starogardzie, tel. (069) 299-17.
211664

MALBORK - dom w budowie, stan - bez dachu z pomieszczeniem na działalność - pilnie sprzedam, cena do uzgodnienia. Malbork, tel. 72-39-47 po 19.00.
151079

PILNIE sprzedam dom mieszkalny, zabudowania gospodarcze + 0,14 ar ziemi. Dargacz, Kozłinka 45 gm. Sztum.
180572

SPRZEDAM dom na wsi, 3 pokoje, kuchnia, łazienka, c.o., woda, 0,30 ha ziemi, ładny ogród. R. Białkowska, Rozajny, gm. Gardeja.
180670

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe 12 km od Kwidzyna o pow. 130 m² (ok. 200 zł za m²), sklep, szkola, przyst. autob. na miejscu. Wiadomość: E. Z. Rutka Olszanka 42, 81-522 Sadlinki.
180628

ZAMIENIĘ dwa mieszkania własnościowe: M-2 (III piętro) i M-3 (IV piętro) na domek jednorodzinny. Kwidzyn, tel. 41-38.
180634

ZLECĘ rozbiórkę budynku mieszkalnego za odcyk materiału. Wiadomość: Ewa Grzybicka, 82-500 Kwidzyn, ul. Wiejska 21, os. Zacisze.
180601

KUPIĘ domek w Kwidzynie, tel. (055) 27-75, po godz. 18.00.
180600

SPRZEDAM dom w surowym stanie. Tczew-Górki, tel. 31-60-77.
030484

SPRZEDAM garaż przy ul. Król. Jadwigi w Tczewie, telefon (069) 31-11-08.
030554

WŁASNOŚCIOWE M-4 zamienię na kawalerkę. Tel. (069) 31-42-25.
070421

DZIAŁKĘ rekreacyjną 725 m², uzbrojona, nad jeziorem Damaśzka, tel. (069) 31-69-81.
041292

SPRZEDAM działkę w Ocyplu 750 m², 5000 zł, telefon (058) 32-10-14.
Po350

TANIO sprzedam działkę budowlaną 400 m² z rozpoczętą budową domu, jedna kondygnacja, prąd, gaz, woda. Andrzej Pawłowski, ul. Kanałowa 107, Nowy Dwór Gd. Tel. 47-69.
Po352

SPRZEDAM pół bliźniaka w Zblewian, stan do wykończenia. Wiadomość: Gdańsk, tel. 45-28-74.
Po351

SPRZEDAM rancho w Pelplinie, dom wolno stojący, 7 pokoi, kuchnia, dwie łazienki, weranda, 7 działek budowlanych uzbrojonych, całość ogrodzona - drzewa. Tel. Pelplin 15-14.
PO02

SPRZEDAM pół bliźniaka + osobny podpiwniczony budynek (kawiarnia). Pszczółki - 10 km od Tczewa, tel. (058) 82-23-26 wew. 24-26, (090) 52-32-55.
030558

SPRZEDAM działkę budowlaną, Baldowo, 913 m², gaz, energia, woda, tel. (069) 31-61-75.
070437

GOSPODARSTWO rolne 3.15 ha wraz z zabudowaniami położone w Opaleniu - sprzedam. Dariusz Czaja zam. Fijałki, 87-320 Gorzno, tel. 0311, 89351.
030556

PARTERÓWKĘ Subkowy - sprzedam, telefon (069) 33-73-56.
430090

KUPIĘ działkę budowlaną, tel. 31-51-34.
041380

SPRZEDAM dom w stanie surowym (kryty) w Subkowach, tel. 31-08-47.
041376

KUPIĘ działkę rekreacyjną nad jeziorem, tel. (069) 33-79-55.
041223

NIERUCHOMOŚCI "Michał" - kupno, sprzedaż, zamiana - działki, mieszkania, domy. Do sprzedania: duży dom, ul. Rejtana, nieruchomości zabudowana, ul. Wąska, działki budowlane: Rokittki, osiedle Staszica, dom ul. Wąska, Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 6, 12.00-16.00, tel. 31-36-37.
040134

LOKALE

LEKARZ szuka kawalerki lub dwupokojowego (umeblowane, telefon). Oferty kierować na numer telefonu ZOK Malbork, 72-31-78.
150998

SPRZEDAM jednopokojowe własnościowe - centrum. Malbork, tel. (055) 72-35-04.
150971

KAWALERKĘ urządzoną z telefonem wynajmę. Malbork, tel. (055) 72-13-07.
151017

ZAMIENIĘ 3-pokojowe kwaterekawalerkę na kawalerkę - koniecznie c.o. Malbork, tel. (055) 72-80-91.
151050

SPRZEDAM mieszkanie 88 m² z ogrodem 9,47. Malbork, ul. Chodkiewicza 15, telefon 72-70-91 po godz. 16.00.
151067

POSZUKUJĘ mieszkania do wynajęcia (najlepiej kawalerka) w Malborku. Malbork, tel. 72-71-87.
151074

WYNAJMĘ samodzielny pawilon dla celów handlowych, usługowych, produkcyjnych pow. 45 m² + piwnica, telefon, sity, kanalizacja. Telefon (055) 72-64-39.
151077

2-POKOJOWE, parterowki w Pelplinie zamienię na większe lub równorzędne w Starogardzie, może być domek gospodarczy z dopłatą. Pelplin tel. (069) 36-18-86.
211792

ZAMIENIĘ mieszkanie w Starogardzie 47 m² (dwa pokoje, parter) na większe około 75 m² spółdzielcze lub komunalne. Starogard, tel. (069) 259-02.
211753

ZAMIENIĘ kwaterekawalerkę standardowe 37,06 m² na większe w Starogardzie. Starogard ul. Piłsudskiego 12/10.
211772

PAWILON sprzedam lub wydzierżawię plac i pomieszczenia. Starogard, tel. (069) 286-71, 285-75.
211691

ODDAM w dzierżawę lub sprzedam sklep, 80 m². Kwidzyn, tel. 21-92.
180622b

M-3 38 m² zamienię na większe. Kwidzyn. Tel. 80-91 po godz. 18.00.
180633

POSZUKUJEMY stoisk, sklepów o pow. 50 - 250 m² (branda AGD) w centrach komputerowych: Starogard, Tczewa, Malborka, Kwidzyna, Elbląga i Gdańska. "EBAR", Toruń, tel. (056) 39-89-91, 39-86-56.
020046

ZAMIENIĘ M-3 parter, telefon, niski czynsz, Suchostrzygi, na większe, dopłaca. Tczew, tel. 33-85-84.
070412

ODDAM w najem pomieszczenie na działalność handlową, usługową, biura, w Tczewie, ul. Kościuski 14. Wiadomość: Tel. 31-25-87.
070425

M-2 w Tczewie - kupię, Tczew telefon 33-89-52.
041280

ZAMIENIĘ mieszkanie trzy-pokojowe w starym budownictwie (piec) 72 m² na dwa mniejsze. Tel. (069) 31-42-57 lub 33-71-09.
041296

KUPIĘ M-3, Tczew, telefon 31-57-09.
040131

KUPIĘ mieszkanie M-3 na Śródmieściu II lub Suchostrzygach, tel. (069) 33-89-80.
030559

PILNIE kupię kawalerkę lub dwa pokoje. Malbork, Tczew. Alina Sanecka, ul. Marusarzówny 1/8, Jastrzębie Zdrój.
PO332

WYNAJEM

ODNAJMĘ pomieszczenie magazynowe 180 m² w Starogardzie, ul. Droga Owidzka 1, 1,3 zł za m² + VAT. Starogard, tel. (069) 225-24.
210057

DOM do wynajęcia od sierpnia Kwidzyn, tel. grzecznościowo 73-44 godz. 12.00 - 15.00.
180674

ODDAM w najem lokale handlowe w centrum Tczewa, I piętro, 80 m², piwnica 60 m². Tel. (069) 31-38-34.
030582

WYNAJMĘ pomieszczenie, Kwidzyn, tel. 79-41-23 lub 36-44.
180630

WYNAJMĘ lokal użytkowy o pow. 50 m² w centrum Tczewa - Stare Miasto, telefon (069) 31-24-38 po 13.00.
020052

POSZUKUJĘ lokalu w Tczewie lub w Starogardzie Gdańsk telefon 31-22-33 (od godz. 9.00 - 15.00), wieczorem telefon 31-19-24.
030555

POSZUKUJĘ mieszkania do wynajęcia w Tczewie, tel. (069) 31-37-37.
070443

KUPNO

KUPIĘ zdecydowanie betoniarkę 220 V. Starogard, ul. Orzeszkowej 11a.
211775

**SKUP
MAKU**
I.H.C. Rybak
82-200 Stare Pole
tel./fax (055) 71-31-64

KUPIĘ pojemniki maszynicze aluminiowe o wym. 70x50x17, stan obójtny. Starogard tel. (069) 286-49.
211784

ANTYKI - meble, porcelana, obrazy, zegary itp. Starogard tel. (069) 237-88.
211074

KUPIĘ, wyzarteruję za remont sprzęt zeglarski, lipiec, na obóz zeglarski w Siemianach. Kwidzyn po godz. 16.00, tel. 79-46-88.
180640

KUPIĘ tokarkę do metalu, średnica toczenia φ 45 mm, tel. 090 52 35 29.
151078

CZYŚCIWO bawelniane. Tczew, tel. 31-77-69.
430071

KUPIĘ pierze. Tczew, telefon 33-89-17.
03492

PRACA

FIRMA PBR "Przyszłość" Malbork, ul. Prusa 1 przyjmie do pracy rencistów: płytkarzy, murarzy. Tel. (055) 72-39-35.
150024

ZATRUDNIMY magistrówfarmacji w aptekach w Malborku i w Sztumie. Zapewniamy mieszkania rodzinne. Malbork, tel. 72-50-18, 72-44-30.
150023

HURTOWNIA ART. HYDRAULICZNYCH
Mieczysława Brzozowska
Malbork, ul. Saperów 18, tel. (055) 72-83-56
■ kształtki, baterie kawalerskie po cenach fabrycznych
■ fajans, zawory, piece
■ rury stalowe, pp, pe, pcv, miedź
■ usługi transportowe
Prowadzimy sprzedaż ratalną

Sześciotomowe dzieło w dwunastu księgach. Ekskluzywne wydanie w twardej oprawie. Druk i wysoka poszczególnych ksiąg odbywa się co 1-2 miesiące. Proponujemy sprzedaż za zaliczeniem pocztowym. Aktualna cena każdej księgi: 15 zł (150.000 zł) + koszt przesyłki. Zamówienia należy nadsyłać pod adresem:
NON STOP PRESS
81-701 Sopot 1, skr. poczt. 235
Zamawiam komplet 12 ksiąg "Drugiej wojny światowej"
imię i nazwisko .....
adres .....

HURTOWNIA
STALI I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
PPU Submet
Tczew, ul. Jagiełłowska (b. UNIMOR)
tel. (069) 31-01-73, 31-20-31, tel./fax (069) 31-10-33
poleca: blachy, kształtowniki, profile zamknięte, prety cege, tarcice, siropian, wełnę mineralną.
Świadczymy również usługi transportowe (dłuższa).
ZAPRASZAMY

ZAKŁAD Krawiecki w Malborku, ul. Dworcowa 24 pilnie zatrudnia krawców po krawiectwie ciężkim do szycia mundurów kolejowych. Atrakcyjne wynagrodzenie.
150026
DOZOROWANIE obiektów. Starogard, tel. (069) 256-08.
211574

APTEKI w miastach woj. elbląskiego zatrudniają magistrów i techników farmacji. Dla magistrów oferujemy wysokie place i komfortowe nieodpłatne mieszkania, dla techników wysokie place i bezpłatne zakwaterowanie. Kontakt, Malbork, tel. (055) 72-84-66 lub komórkowo 0-90520569.
170192

ZATRUDNIĘ dziewczynę przebywającą na zasiłku dla bezrobotnych terenie Rudna lub Pelplina. Starogard, tel. (069) 223-92.
211791

ZATRUDNIĘ lakiernikameblowego lub samochodowego. Starogard, tel. (069) 289-29.
211581

KIEROWNIKA technicznego, wykształcenie średnie elektryczne + SEP oraz piana z grupą inwalidzką na stanowisko mechanik - konserwator. Przedsiębiorstwo Marcon, tel. (069) 225-24.
210057

ZATRUDNIĘ fryzjerkę damskomęską. Starogard, tel. (069) 241-94.
211655

ZAKŁAD stolarski zatrudni do marketingu pracownica oraz uczennicę do sklepu przemysłowego, Starogard, tel. (069) 256-21.
211667

POSZUKUJEMY chetnych do pracy, tel. (052) 22-25-03.
180666

ZATRUDNIĘ od zaraz piekarskucukiernika z zakwaterowaniem, tel. (055) 47-88-63, 88-52, Mikoszewo.
13/GT/96

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

Szanowny Kliencie
**Chcesz sprzedać samochód?, Kupić mieszkanie?,
Znaleźć ciekawą pracę?
Złóż ogłoszenie w jednym z naszych biur reklamy:**

Tczew,

Elbląg,
Grudziądz,
Starogard,
Wejherowo,
Kwidzyn,

Malbork,
Braniewo,
Nowy Dwór Gd.,
Gdańsk,
Kościerzyna,
Puck,

ul. Lipowa 5/6 Agencja Reklamowa WP
ul. Łazienna 14 „Gazeta Tczewska”
ul. J. Dąbrowskiego
ul. Żwirki 49 (Centrum Obsługi Biurowej)
ul. Łączności 3 „Gazeta Elbląska”
ul. 23 Stycznia 26 „Gazeta Grudziądzka”
ul. Gdańska 4 „Gazeta Kociewska”
ul. Sobieskiego 255 „Kurier Wejherowski”
ul. Braterstwa Narodów 46
„Kurier Kwidzyński”
pl. Słowiański 18 „Gazeta Malborska”
ul. Drewniana 9 „IKAT”
ul. Kopernika 17 „Gazeta Żuławska”
Targ Drzewny 3/7 III p. pok. 319
ul. Długa 31 „Gryf Kościerski”
ul. 1 Maja 2 „Gazeta Nadmorska”

Obejmujemy zasięgiem trzy województwa:
elbląskie, gdańskie i toruńskie.
Placisz raz a jesteś w dwunastu gazetach.

Zapraszamy

VW Jetta 1989r. sprzedam. Starogard (069) 231-32. 211760
VOLKSWAGEN bus 1,6 benzyna, 1982 r., 9000 zł. Tczew tel. 31-77-99, po 19.00. 041262

VW passat, 84 r. Swarozyn, ul. Działkowa 4a. 041364
VW passat 1,6, 79 r., tel. (069) 33-84-38. 041331
WOLGĘ 200 D, 1980 r. Tczew, tel. 31-27-40. 041368

SPRZEDAM pilnie volvo 760 GLE V6, bogate wyposażenie, rok 1988, tel. (061) 17-39-43, wieczorem.

VOLVO 140 combi, stan dobry. Tczew, tel. 31-10-02. 030587

SPRZEDAM części nowe i używane do kamaza - różne. Kwidzyn, tel. 41-38. 180634

MOTORYZACYJNE kupno

KUPIĘ fiata 126p lub 125p. (Również do remontu). Tel. (069) 36-92-32. 070326

KUPIĘ opła asconę 1600 S do remontu. Tczew, telefon 31-40-79. 070441

CZĘŚCI do volgi, telefon (069) 31-72-12. 041367

SPRZET rolniczy

URSUS sprzedam 81 r. z przednim napędem, stan techn. bdb. Malbork, ul. Boczna 11, tel. (055) 72-83-68 wieczorem. 151048

AGROSAK S.A.
WORKI POLIPROPYLENOWE DO ZBOŻA, MAKI, PASZ
tel. (058) 52-49-21

BHT "MAROL" Gospodarstwo Rolne Pogorzała Wieś sprzedają kombajny zbożowe Bizon szt. 2. Ceny atrakcyjne. Tel. (055) 71-14-28. 150025

SPRZEDAM kombajn bizon, snopowiązałkę WC-5, młocarnię, rozrzućnik obornika, oraz inny sprzęt rolniczy. Sikorski Franciszek 83-212 Bobowo gm. Bobowo. 211763

SIEWNIK zawieszany, 2 przyczepy 3 ton. i glebogryzarkę sprzedam Leszek Jankowski, Wysoka 12 gm. Bobowo. 211776

SPRZEDAM mini ciągnik "SAM" oraz przyczepę 1-osnową 3 t. Kruszyński Bogdan Zduny 30 gm. Starogard po 16.00. 211777

SPRZEDAM kombajn "Vistula" plus części. Konotopski Sławomir, Wielbrandow 38, 83-220 Skórcz. 211788

SPRZEDAM części do C-330, silnik, skrzynia, zwolnica, silnik do C-385, skrzynia biegów do C-360 oraz przyczepę 4,5 t. do remontu. Kwidzyn, telefon 76-24. 180638

PILNIE sprzedam ciągnik 1012. Cena 20 tys. zł. Alfons Kuberna, Puzdrowo, tel. 81-60-73. 041332

SPRZEDAM ciągnik Jumz, prasę wysokiego zgniotu Z-224, ciągnik T-25, Władymirec, tel. (055) 43-50-07. 279VU96

SPRZEDAM ciągnik ogrodniczy K-M miniatura ciapa. Pryka Ryszard, Mała Słońca 11, 83-120 Subkowy woj. gdańskie. 030588

KOSIARKĘ rotacyjną, orkan, przyczepę 12 t (rolniczą), ciągnik T-150 z agregatem lub zamienię na mniejszą. Pawłowo k. Skarszew, tel. 36-98-79. 041362

SPRZEDAM nowy silnik Ursus czterocylindrowy, turbo i orkan, tel. (069) 31-23-04. 041370

MOTORYZACYJNE zamiana

ZAMIENIE peugeota 309 1,3 GL, 1986 r., na transiata lub ducato osobowy, od roku 86 Tel (055) 71-51-48, 9.00 do 15.00. 151035

RÓŻNE

SZUKAM wytworców, malarzy, widoków olejnych, akrylowych na płycie, płótnie itp. Wiadomość: Malbork, tel. (055) 72-18-22. 151073

ZGUBIONO legitymację studencką WBL PG nr 1901 na nazwisko Mariusz Długosz. 151000

KUPIĘ pamiątki związane z 2 plk. Szwoleżerów Rokitańskich, Brzozowski, Hofmannstr 10, 51065 Koeln, Niemcy. 211383

WCZASY - atrakcyjne jeziora, lasy. Borzechowo, tel. (069) (84) 885. 211708

FIRMA Zepet ogłasza konkurs dla organizatorów prezentacji. Za prezentację od 15.06. do 25.06. dodatkowo losowane nagrody. Zgłoszenia na kartach pocztowych, Kwidzyn, ul. Grudziądzka 23/3. 180672

KOLONIE, obozy, wczasy, ceny umiarkowane. Pensjonat "Stoniecznik", 43-370 Szczyczy, ul. Uzdrowskiego 21, nr tel. (0-33) 178-372. 041055

LOMBARD RTL Tczew, ul. Żwirki 49, najkorzystniejsze pożyczki pod zastaw. VAT 11

KIOSKI, domki z blachy na zamówienie, kontakt osobisty lub pocztowy, 83-225 Mirotki 30, trasa Starogard, Skórcz, Smętowo. 041325

NADZÓR BHP, szkolenia, regulaminy. Tczew, tel. (069) 33-77-10 (po godz. 17.00). 070178

EKOMOMISTKA, wykształcenie wyższe, poprowadzi księgę przychodów, również na zlecenie. Skarszewy, tel. 88-22-75. Po353

100% SPRZEDAŻ

KOCIĘTA perskie. Tel. (055) 72-37-84. 150889

KURCZĘTA odchowane - przyjmujemy zamówienia. Szeroka 5, Malbork, telefon (055) 72-62-98. 150959

REGAŁY warsztatowe, magazynowe, stoły warsztatowe, wózki widłowe elektryczne do remontu, lampy oświetleniowe halowe, ciągi wentylacyjne, duże wentylatory, drzwi - wrota garażowe, kasowe szafy metalowe, motopompę. Tel. (055) 72-33-48. 17VAT 211793

NOWY wózek inwalidzki. Malbork, tel. (055) 72-15-50. 151056

HURTOWNIA GDAŃSK al. Rzeczpospolitej 4 ☎(058) 53-02-11 www.435

SPRZEDAM jezioro o powierzchni 5 ha z domkiem letniskowym. Trzciانو k/Kwidzyn Wiadomość: Sztum, tel. 77-27-63. 151072

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1982 - 2200 zł Golec Robert, ul. Nowowiejskiego 45/2 Malbork. 151063

MYJNA samochodowa, automat prod. włoskiej, mało używana, cena 10 tys. zł. Telefon (055) 72-81-46 wieczorem. 151064

ORGANY "Roland E-86". Starogard tel. (069) 297-19. 211727

SPRZEDAM komputer: 586 PCI, 133 Mhz AMD 4 MB RAM, SVGA 1-2 MB PCI, HDD 360 MB, Minitor, klawiatura, mysz, komputer 386 DX, 4MB RAM, HDD 120 MB, SVGA 512, klawiatura, mysz. Gwarancja. Monitor do wyboru. Starogard tel. (069) 286-11 (wieczorem). 211758

POSKOWCZE bawarskie - rodowodowe. Skarszewy, tel. (069) (88) 11-96. 211762

SPRZEDAM wagi zegarowe 250 kg i 500 kg. Starogard, tel. (069) 237-09 do 16.00. 211766

TARCICĘ 3; 2,5 cm gr. Palmę fenix 2,5 m, tel. (069) 286-31. 211767

DONICZKI wypalane. Wiadomość Bobowo, ul. Gdańska 3. 211774

SPRZEDAM piłę taśmową i wiertarkę poziomą do drewna, tel. 31-64-35. 030548

SPRZEDAM kompletną hydrofornię na 22V. Starogard, tel. (069) 226-07. 211782

SPRZEDAM 2 używane okna skrzynekowe, 4 działowe, o wym. 2,55 x 1,55 m. Starogard tel. (069) 220-96. 211783

TAPICERSTWO - producent oferuje meble tapicerskie, sofę 3+2+1, komplety wypoczynkowe, rogówki, bez marży i za gotówkę, i na raty. Starogard, ul. Skośna 20, tel. (069) 286-19. v1210058

PUSTAKI - produkcja, sprzedaż - betonowe i szlakowe - transport żwiru. Starogard, ul. Skośna 20, tel. (069) 286-19. v1210058

SPRZEDAM większą ilość pszenicy, żyta i pszenzłta i słomy. Jankowski Franciszek, Czarny Las 40, gm. Skórcz. 211793

SPRZEDAŻ kurcząt odchowanych - brojlerów od 14.06.1996r. Zapisy na inne kurczęta. Posiadam plantację truskawek, zainteresowanych proszę o kontakt. Labaj Regina, Lubichowo, ul. Leśna 58. 211795

UŻYWANE telewizory, video, duży wybór, umiarkowane ceny, gwarancja - poleca Komis, ul. Gdańska 4a w Starogardzie (obok Urzędu Miasta). 211696

KWALIFIKOWANE NASIONA ROSLIN ROLNICZYCH

- ZBOŻA, RZEPAK

- TRAWY MOTYLKOWE i inne

- POKARM DLA GOLEBI, PAPUG itp.

- DLA PIEKARŃ: MAK, SOJA, LEN SŁONECZNIK

POLECA: "AGROL" PRUSZCZ GD, ul. GRUNWALDZKA 62 tel. 82-32-03

SPRZEDAM rowery używane, pochodzenia niemieckiego. Kleszczewo, telefon (069) 218-11. 211692

SPRZEDAM dużą ogrodową agawę. Starogard, tel. (069) 294-25. 211690

LADY i regaly sklepowe. Starogard, telefon (069) 254-18, 221-62. 211649

KOZY mleczne, Starogard, tel. (069) 258-30. 211648

TAPICERSTWO - producent oferuje meble tapicerskie, sofę 3+2+1, komplety wypoczynkowe, rogówki bez marży, za gotówkę i na raty. Starogard, ul. Skośna 20, tel. (069) 286-19. 2100422

ORGANY Roland E 86. Starogard, telefon (069) 297-19. 211495

TORF. Szpegawsk, tel. (069) 214-07. 211097

PINCZERY miniaturowe, szczenieta rodowodowe, czarne i brązowe Kwidzyn, ul. Szeroka 40, telefon (055) 79-49-58. 180679

SPRZEDAM przyczepę campingową N-126E i przyczepkę towarową, Kwidzyn, tel. 36-66 po 16.00. 180678

KURCZAKI brojlery 2,3 kg, 8 zł sztuka. Kwidzyn, ul. Malborska 81. 180675

2164 KRZEWY OZDOBNE
Szkółka przy ul. Lubichowskiej 9 (rog ul. Pomorskiej) Starogard Gd. ☎(069) 244-62

SPRZEDAM urządzenia chłodnicze, parowniki, sprężarki, osprzęt, Kwidzyn, tel. 22-42. 180671

SPRZEDAM domek letniskowy w Jaromierzu, podłączona elektryczność, woda i kanalizacja, dojeżdż do jeziora - 10 m, tel. (055) 79-22-06. 180668

JAMNIKI długowłose. Kwidzyn, tel. (055) 75-19-85. 180602

MASZYNE do pisania elektryczną. Kwidzyn, tel. 21-92. 180622

KIOSK - sprzedaż lodów. Kwidzyn, tel. 21-92. 180622a

AUTOMAT do lodów NRD. Kwidzyn, tel. 21-92. 180622a

SPRZEDAM korzystnie działkę wypoczynkową wraz z domkiem letnim koło Prabut z bezpośrednim dojeźdem do jeziora. Malbork, tel. 72-21-98. 180625

SPRZEDAM zamrazarkę "Mors" 270 l. Mało używana, ok. 650 zł. Żeromskiego 45, Kwidzyn. 180631

SPRZEDAM zbiornik 15 tys. l. Kwidzyn, tel. 72-88. 180632

SPRZEDAM narybek karpia i karasia złocistego. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Młynarska 6, tel. 41-25. 180643

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM narybek karpia i karasia złocistego. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Młynarska 6, tel. 41-25. 180643

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

SPRZEDAM rozpoczętą budowę domu w centrum Kwidzyna. Kwidzyn, tel. 72-22 wieczorem. 180642

TRAK
USŁUGI TARTACZNE
Wykonujemy:
• domy z drzewa
• domki letniskowe
• altany, ogrodzenia
• meble
Prowadzimy:
• sprzedaż tartacy
• suszenie
• kompletne więźby dachowe
Skupujemy drzewo tartaczne
"GLADPOL"
Tczew
ul. 30 Stycznia 47
(069) 31-04-69

SŁUP elektryczny, beton. - 8 m. Lada chłodnicza stary typ 120 cm 380 V, po remoncie - sprzedam. Grabowo, k. Kwidzyna, tel. (055) 75-10-19. 180653

SPRZEDAM działki budowlane. Mareza Nadrzeczna 3, 82-500 Kwidzyn, tel. 72-79. 180660

SZCZENIĘTA boksera, tanio - sprzedam. Kwidzyn, ul. Szeroka 6. 180664

RODOWODOWE szczenieta briarda (owczarek francuski), tel. (022) 774-25-30. 644

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

WYDAWNICTWO POMORSKIE®

Oferujemy
Państwu
szeroki zakres
usług
poligraficznych
i wydawniczych
od projektu
po druk.

Dysponujemy
nowoczesnym
parkiem
maszynowym
oraz
zespołem
fachowców.

Zapraszamy
do
współpracy!

Zakłady Graficzne
im. Józefa Czajewskiego

83-110 Tczew
ul. Lipowa 5/6
SKR. POCZT. 15
tel. (0-69) 31 31 18, tel./fax 31 25 70
NIP 593-010-12-29

Druk od A do Z!

Albumy, afisze
Broszury
Czasopisma
Druki akcydensowe
Etykiety towarowe
Foldery reklamowe
Gazety
Informatory reklamowe
Książki, kalendarze
Listowniki
Mapy
Nalepki, notesy
Obwoluty
Plakaty, prospekty
Rachunki
Sprawozdania roczne
Teczki firmowe
Ulotki
Widokówki, wizytówki
Zeszyty

Zakłady
Graficzne 83-110 Tczew
ul. Sadowa 5
SKR. POCZT. 15
tel./fax (0-69) 31 36 24, 31 66 89

CZYSZCZENIE dywanów.
Tczew, tel. 31-26-32. 041061
OKNA, drzwi PCV i Alu, rolety
antywłamaniowe, żaluzje,
markizy, siding. Starogard
Gd., ul. Traugutta 41, tel. (069)
240-56. 040104
KOMPUTEROWE maszyno-
pisanie. Tczew, tel. 31-64-61.
040071

WYKONUJĘ usługi hydra-
uliczne w miedzi, co, wod-
kanaliz. Zakładanie wodo-
mierzy. Tel. (069) 31-31-09.
070352

REGULAMIN pracy, regula-
min wynagrodzenia, regula-
min socjalny oraz inne proble-
my organizacyjne opracuje i
dostosuje do potrzeb każdej
firmy Biuro Doradztwa Orga-
nizacyjnego, Tczew (069)
31-35-01. 020049

TRANSPORT osobowo-dostaw-
czy, tel. (069) 31-19-28. 041297
USŁUGI murarskie, przyjmuje
murarzy, tel. (055) 71-29-16
po 20.00. 041328
USŁUGI w zakresie BHP i poż.-
-tania. Nowy Dwór Gd, tel.
26-05. 151G796

INDYWIDUALNE kursy kom-
puterowe, kompleksowe prze-
pisywanie tekstów. Centrum
Obsługi Biurowej, Tczew, tel.
(069) 33-81-54. 03barter

NAPRAWA chłodziarek, za-
mrażarek i pralek auto-
matycznych. Józef Kohland,
Tczew, tel. 31-14-96. 070439

TRANSPORT - 1,5 t. Tel.
(069) 31-55-12. 041313

ELEKTROINSTALACYJNE pro-
jekty, instalacje rozdzielnicze,
automatyka, pomiary, serwis,
gwarancja, faktury VAT, tel.
(069) 31-72-75. 040133
WIDEOFILMOWANIE, tel. (069)
33-85-57. 041374

ZDROWIE

ECHOKARDIOGRAFIA, USG,
Zdzisław Gutowski - spe-
cjalista chorób wewnętrznych,
Malbork, Michałowskiego 22
od poniedziałku do czwartku
od 16.00. Telefon (055)
72-50-72. 150832

DARIUSZ Dąbrowski - pediatra
wizyty domowe. Malbork i
okolice. Tel. (055) 71-58-55.
150967

PRYWATNA Praktyka Lekarska
lek. Faniusia Marek psychiatra
wizyty domowe; leczenie -
bezsensowności, zaburzeń ner-
wicowych, zaburzeń psy-
chicznych i poalkoholowych
zespołów abstynencyjnych.
Starogard ul. Gdańska 34 A,
tel. (069) 234-21 w.141,
wtorki, czwartki godz. 15.00 -
18.00. 211781

MASAŻ leczniczy i kosmetyczny,
Technik fizjoterapii - Natalia
Czajkowska, telefon (069)
31-41-15. 030473

KWIDZYŃ "Gentleman Club"
- zaprasza. Usługi wyjazdowe
i na miejscu. Drink Bar, tel.
komórkowy (090) 63-66-08.
Zatrudnię panie. 039

T CZEW - Czarlin 69, Salon
Towarzystwa "Fantazja" - za-
prasza panów. Telefon (069)
31-09-63. Zatrudnimy panie.
041053

T CZEW "Night Club Kamienna".
Całodobowo + wyjazdy.
Tel. (069) 31-03-93. 030479

KWIDZYŃ "Gentleman Club"
- zaprasza. Usługi wyjazdowe
i na miejscu. Drink Bar, tel.
komórkowy (090) 63-66-08.
Zatrudnię panie. 039

T CZEW - Jagiellońska 50, ca-
łodobowo + wyjazdy, tel. (090)
52-13-22. 040076

NEUROLOG Katarzyna Sien-
kiewicz przyjmuje: ponie-
działy, czwartki 17.00-18.00
os 60 lecia 14. Przychodnia
"Społem" Starogard, tel. (069)
282-26-god. przyjęć. 211510

ORTOPEDA chirurg urazowy
Badania kierowców. Michał
Kapusta, Tczew, ul. Baldow-
ska 15, wtorki 16.30 - 17.30,
tel. dom. 33-73-31. 030508

PRYWATNY gabinet ortope-
dyczny, Piotr Duszyński, Tczew,
ul. Jagiellońska 29, wtorki w
godz. od 16.00 do 17.00.
030545

ZNIECZULENIE ogólne, (nar-
koza) w stomatologii i chirurgii.
Tczew, ul. Kniewskiego 32.
Gdańsk, tel. (058) 57-37-97.
041251

PRYWATNY gabinet lekarski -
Ewa Wyjdoła - Paluszkiewicz,
Tczew Jagiellońska 29, wtorek
godz. (16.00 - 17.00). 030545

GABINET lekarski, specja-
listyczne leczenie nerwic,
depresji i innych zaburzeń
psychicznych, Tczew, ul.
Wojska Polskiego 5, pokój
112, poniedziałek od 16.00
do 17.30. 041281

SPECJALISTYCZNY gabinet
lekarski "Medicus" - leczenie
nerwic, depresji, specjaliści
psychiatry, lek. med. U i W.
Rottengumberowej. Staro-
gard, ul. Kanałowa 21 (po-
niedz., wtorki, czwartki - 15.00
- 16.00). 211699

ALERGIA - testy i odczulanie.
Leczenie schorzeń aparatem
Bicorn, Monadith, - North.
Elbląg, tel. 34-92-99. 120036

ALERGIA, astma, reumatyzm,
ból kręgosłupa - leczenie
aparatem Bionetic, tel. (058)
39-49-87, (069) 33-86-07.
040075

MATRYMONIALNE

KAWALER po 40 pozna pannę
do lat 40 lub 45. Starogard,
tel. (069) 235-02. 211756

POŚREDNICTWO Zawierania
Znajomości. Starogard Gd. 4,
skrytka 8. 211330

BIURO matrymonialne "Ola"
wysła oferty. Starogard Gd.
4, skrytka 25. 211672

TOWARZYSKIE

T CZEW - Czarlin 69, Salon
Towarzystwa "Fantazja" - za-
prasza panów. Telefon (069)
31-09-63. Zatrudnimy panie.
041053

T CZEW "Night Club Kamienna".
Całodobowo + wyjazdy.
Tel. (069) 31-03-93. 030479

KWIDZYŃ "Gentleman Club"
- zaprasza. Usługi wyjazdowe
i na miejscu. Drink Bar, tel.
komórkowy (090) 63-66-08.
Zatrudnię panie. 039

T CZEW - Jagiellońska 50, ca-
łodobowo + wyjazdy, tel. (090)
52-13-22. 040076

ZAMRAŻARKĘ 50-litrową, tel.
31-17-30, po 19.00. 070367

HURTOWNIA odzieży uży-
wanej z Niemiec. Tczew, ul.
30 Syczeńna 12a, tel. dom.
(069) 31-11-39 po 16.00.
041127

FOKSTERIERKI krótkowłose,
rodowodowe. ROTTWEILER
rodowodowy, sześciomie-
sięczny. ROTTWEILERY
wyselekcjonowane, szcze-
nięta rodowodowe. Tel. (069)
214-94. 041171

ROTTWEILERY szczenięta. Tel.
(055) 71-21-09. 041186

SPRZEDAM segment meblowy.
Tczew, tel. 33-73-31. 030508

F.H.U. "Arktyka" - urządze-
nia chłodnicze, sklepowe,
ciągi chłodnicze - (montaż,
serwis), wagi. Raty, leasing,
os. Szpegawa k. Tczewa.
Tel. (069) 33-79-93. 020048

F. "CARO", kowalstwo
artystyczne, stalowe ele-
menty ozdobne, balustrady,
kraty, bramy, ogrodzenia.
Tel. (069) 31-30-85. 040128

PIEC c.o. 1,2 KW, piec c.o.,
gazowy "Termet", grzejniki,
tanio. Tczew, tel. 31-10-65.
041330

PIEC miałowicz z taśmociągami
i kominem oraz tunel foliowy z
gurami, tel. (069) 31-21-12 po
godz. 18.00. 041341

DRZEWA i krzewy ozdobne.
Tczew, ul. Jagiellońska 10,
tel. 33-80-06. 041282

KRAWĘDZIARKI i deski se-
zonowane na konstrukcję
dachową, tel. (069) 31-69-81.
041292

KIOSK metalowy z wyposa-
żeniem, 3,5 m, 4,5 m. Tel.
(069) 36-92-34. 041323

SPRZEDAŻ krzewów i drzew
ozdobnych. Lewandowski, ul.
Nad Wisłą 5, tel. 31-76-39.
030567

SPRZEDAM ladę chłodniczą
LCW-54, chłodziarkę, ladki
sklepowe, nadstawki szklane
oraz inne urządzenia. Tczew,
ul. Zamkowa 16, od godz. 8.00
do 15.00. 030568

ZKM w Tczewie sprzeda: agregat
sprężarkowy typu WAN-AW,
rok budowy 1982, ciśnienie
sprężania 0,7 MPa, wyda-
jność 60 m³/h, cena 1000
zł, tel. 31-01-36. 020051

SPRZEDAM krowę, wycielenie
8-czerwiec, hodowlana,
wydajność 5,500 l. Orłowo,
Jan Gmur, tel. 48-72, 140GT96

TANIO sprzedam organy na
licencji Roland GEM PX 3 - II,
tel. 35-28-00. 070440

TANIO sprzedam piękną
suknię ślubną, roz. 38/40,
telefon (069) 31-37-37 po
19.00. 030590

SPRZEDAM perkusję Szpa-
derskiego (duży zestaw) w
dobrym stanie, wiadomość:
Tczew, ul. Warskiego 9a/10.
070442

WÓZEK inwalidzki, tanio, Tczew,
tel. (069) 31-04-28. 041366

WYRÓB, sprzedaż pustaków,
błocznik szlakowe i betonowe,
transport 10 km bezpłatny,
Tczew, tel. (069) 31-13-10.
041373

DZIAŁKĘ pod garaż za PKS-em
oraz aparaty słuchowe za-
chodnie - tanio, tel. (069)
31-43-51 po 14.00. 041375

ROWER damkę, 18 biegów, na
gwarancji, nowy, cena 4700
zł, telefon (069) 31-07-55.
041378

ŻUKA blaszaka, chłodnicę jel-
czowską, krowę cielną, tel.
(069) 31-09-77. 041362

IBM 486, tel. (069) 31-43-82.
041381

WYPOSAŻENIE warsztatu
ślusarsko - mechanicznego,
tel. 33-84-19 po 20.00.
041386

PRZYCZEPKĘ 1992r., ład. 400
kg, wym. dług. 2 m, podwyż-
szone burty + plandeka, tel.
31-18-90 po 14.00. 041385

USŁUGI

ŻALUZJE, VAT. Malbork, tel.
(055) 72-81-08. 3

ELEKTROINSTALACYJNE po-
miary ochronne. Tel. (055)
72-62-85. 170160

ZDUN - kominki, piece VAT.
Malbork, tel. (055) 72-44-78.
150020

KOMPUTEROWE przepisy-
wanie tekstów. Malbork, tel.
(055) 72-27-63. 150966

PARKIECIARSTWO. Tel. (055)
715-143 wew.259. 150988

ŻALUZJE Malbork, telefon (055)
72-80-99. 151034

USŁUGI transportowe podwo-
ziówka, roboty ziemne spy-
chaczem. Malbork, ul. Boczna
11, tel. (055) 72-83-68 wia-
czorem. 151048

KOMPUTEROWE przepisy-
wanie tekstów i inne. Malbork,
tel. 72-75-98. 151070

FIRMA budowlana "Kastel",
wykonuje: szybko, tanio i
solidnie. Starogard, tel. (069)
221-05. Po 18.00. 211591

ROLETY zabezpieczające, anty-
włamaniowe - ceny pro-
ducenta. Starogard, tel. (069)
239-23. 210052

ŻALUZJE, rolety, drzwi. Staro-
gard, tel. (069) 239-23, ul.
Wybickiego 4. 210052

ŻALUX - produkcja, montaż,
żaluzje, poziome pionowe, ro-
lety wewnętrzne, zewnętrzne,
konkurencyjne ceny, krótkie
terminy. Tczew, ul. Podgórna
8, tel. (069) 31-74-14 od 9.00
- 17.00 oraz telefon (069)
31-61-28 do godz. 20.00. VAT

OGÓLNOBUDOWLANE, kafel-
kowanie, Starogard, tel.
(069) 297-29. 211698

NAPRAWA - pralek, lodówek,
zamrażarek, prasowalnic. Janu-
sz Wett, 83-200 Starogard
Gdański, ul. Sucharskiego 10,
tel. (069) 232-63, Zakład ul.
Sikorskiego 11 (obok Urzędu
Gminy). 211203

NAPRAWA sprzętu AGD (u
klienta). Kwidzyn, tel. 43-98.
180581

MALARZ pokojowy wykona
różne roboty malarskie, r-ki
VAT, 82-500 Kwidzyn, tel.
18-50. 180044

KAFELKOWANIE, elektryka,
hydraulika, telefon (069)
31-23-05. 041383

WIDEOFILMOWANIE. Tczew,
tel. 31-07-41. 020027

USŁUGI ogólnobudowlane,
murarskie, ciesielskie, kafel-
karskie, domy jednorodzinne,
remonty, kominki. Wejhe-
rowo, grzeźnościowy, tel.
72-29-49. 460065

WIDEOFILMOWANIE. Tczew,
tel. 31-63-59. 040607

NAPRAWA pralki, chłodziar-
ki, zamrażarki. Zbigniew Ras-
mus. Tczew, tel. 31-01-51.
040064

LECH-SAT - instalacje antenowe,
RTV-Sat, montaż, moder-
nizacja. Tczew, tel. 31-49-91.
070248

FIRMA "Rembud" wykonuje:
sufity podwieszane, ścianki
działalowe, osłonowe, szpach-
lowanie, kafelkowanie, ocie-
plenie, siding, smołowanie
dachów, układanie gątów.
Tel. 31-30-54, po 15.00.
041141

ZAKŁAD dekarско-błacharski,
ul. Galczyńskiego 14, Tczew
- usługi. Tel. (069) 31-12-84,
oraz (975) 30-12-51. 070369

ALARMY, domofony - 2 lata
gwarancji. Wejherowo (058)
Tel. 72-18-63. 460030

NAPRAWA sprzętu RTV (u
klienta). Tel. (069) 33-70-89.
041024

NAPRAWA: pralki, chłodziar-
ki, drobny sprzęt AGD.
Pro-Dom, Tczew, ul. Czy-
żykowska 68, tel. 31-18-07,
(10.00 - 18.00). V020044

FELETYNY ○ FELETYNY ○ FELETYNY ○ FELETYNY ○ FELETYNY ○ FELETYNY ○ FELETYNY

Juz parę razy pisałem na tych łamach, że podstawowym motorem rozwoju ludzkości jest ciąg do Ryzyka - podczas gdy najgorszą bodaj cechą socjalizmu jest Bezpieka (to znaczy: utrzymywanie, że dla człowieka najważniejsze jest "bezpieczeństwo"). Dłamię człowiek marzący o bezpieczeństwie, to istotnie, też człowiek - ale z całą pewnością nie człowiek, który mógłby doprowadzić okrętem, kierować fabryką czy choćby założycie rodzinę - bo nawet spłodzenie dziecka wiąże się z ryzykiem: a już wyrosnie nożownik?

Wykazał Izaak Asimow: "Jeśli jakikolwiek system pozwoli ludziom wybierać sobie przyszłość - to niewątpliwie skończy się to wyborem pewności i bezpieczeństwa... co wyklucza dążenie do gwiazd". Dlatego właśnie socjalizm zawsze będzie gnił i tpał się w ciepłym błoku - podczas gdy inni będą latać do gwiazd, zdobywać bieguny, wdziarską się na szczyty (i dewocyjnie sądzić, że nie może np. zdobyć Mt. Everestu - bo wraz z nim, w myśl doktryny równości i sprawiedliwości społecznej, musiałoby tam stanąć 6 miliardów ludzi, którzy choć np. są kulawci, też mają równe prawo do tego zapierającego dech w piersiach, niepowtarzalnego uczucia tryumfu!).

I oto w "Gazecie Wyborczej" przeczytałem wywiad z panem Markiem Borowczakiem, szefem związkowej komórki w Stoczni im. Lenina (chwilowo nazywa się ona jakiegokolwiek, ale nomen est nomen, tak szybko, że warto zacząć odkurzać stare nazwy...). Facet bez zadanej lenady przyniósł, że zarządców i Lecha Za-Przeciwno Stoczni mogła zawsze liczyć na parasol rządowy".

Janusz Korwin-Mikke:

Staczać się bezpiecznie...

Z tym, że najwyraźniej nie kojarzy tego faktu z jej obecną fatalną pozycją - a mógłby, choćby patrząc na stoczniszczęścińską, która tego parasola nie miała!

W rzeczywistości trzeba człowieka niesłychanych zalet, by czując się bezpiecznie - nie zdemolował się. Zalety jakie może mieć (odpowiednio) przed stado gumerów) król; mogą mieć (odpowiednio) do kolebki wychowywaną) arystokrati. Może jeszcze kilkudziesięciu senatorów starannie wybranych spośród nistarannie wychowanych. Razem - gdzieś tak 2% ludzi...

Pozostali, gdy tylko czują się absolutnie bezpieczni, zaczynają kraść, oszukiwać - a co najmniej niedbale wykonywać swoje obowiązki.

Dlatego też tylko wtedy w kraju jest dobrze, gdy każdy kapitalista boi się, że jeśli zaniedba czegoś tam, to jutro konkurent wygrzyje go z rynku; gdy każdy robotnik boi się, że jeśli nie będzie dbały i pilnie pracował, to kapitalista wywali go na złyby pysk; gdy minister boi się nieleśki i dymisji; gdy chłop boi się, że jeśli nie trafi z termem zasiewu, to nie zdola opłacić podatków; gdy jeden słowem: "Każdy ma swoją zębę, co przed nim ucieka - i takiego zając, którego się boi". W socjalizmie realnym robotnik był pewien zarobku i etatu, dyrektor - dyrektorowania, a drobny

kapitałista, choćby i szewc - ze urzędnik nie pozwoli na otwarcie konkurencyjnego warsztatu w okolicy, ba... "zapotrzebowanie na usługi szewskie jest już zaspokojone". I dlatego tak się działo, jak się działo.

Jest, niestety, nad wyraz prawdopodobne, że gdy przyjdzie jakiś Czerwony lub Różowy demagog i obieca tym wszystkim "nieszcześliwym" ludziom, iż od jutra będą Bezpieczni - to wszyscy hummem na niego zagłosują. Siąd w demokracjach sukcesy takich facetów, jak pp. Clinton, Hitler, Johnson, Daszyński, Carter, Piłsudski, Kennedy, Kwaśniewski, Palme, Gomulka, Mitterrand i inni.

Wyborcy doskonale rozumieją, jak im będzie dobrze, gdy poczują się bezpiecznie; zupełnie natomiast nie doceniają korzyści płynących z tego, że inni NIE czują się bezpiecznie!

Więcej? Gdyby ktoś ludziom powiedział, że powinni żyć niebezpiecznie, ryzykownie - to, być może, 1/3 (mniej lub bardziej chętnie) zgodziłaby się samemu tak żyć; większość z nich zresztą traktowałaby to jako ofiarę. Ale żeby domagać się, by stworzyć taki system, by inni NIE byli bezpieczni?? Przecież to nieludzkie, niechrześcijańskie!!

Niestety: z tym tak, jak z przegrzewaniem dzieci; dzieci chcą, by było im ciepło - ale, aby dziecko rosło zdrowe, trzeba je nartowaci

Inny przykład: większość dzieci chciałaby móc swobodnie biegać inne dzieci; ale dla dobra zarówno naszego dziecka, jak i innych dzieci, musimy je tak wytworować; by tego nie robiło. Czasem nawet przetrzepując mu skórę. Przryke - ale konieczne.

I z dokładniej tych samych powodów musimy uczyć się żyć w Świecie Niebezpiecznym. Każdy matematyk w ciągu 5 sekund udowodni, że życie w Świecie Całkiem Bezpiecznym (to znaczy takim, w którym można się ubezpieczyć od wszystkiego - i po każdej porażce otrzymać stosowne odszkodowanie) - jest po prostu niemożliwe. Suma składek bowiem zawsze będzie wyższa od sumy odszkodowań...

Tym niemniej nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę. Na co najlepszym dowodem są sukcesy wyborcze socjalistów. A i tak 3/4 głosów na Prawicę, to głosy ludzi w ostatniych, za czym głoszą (w ostatnim numerze "Najwyższego CZASU" - np. Jacek Kurski otwarcie mówi, że ludziom trzeba hasła prawicowe przedstawiać lewicowym opakowaniu - a więc broń Boże nie mówić, że tego pracownika będzie się wylewać z pracy).

Powstaje więc pytanie: gdzie jest ten Ojciec, co dziecko wychowuje i - wbrew jego woli - zahartuje?

Kiedyś robiła to Monarchia - ale odłąk Królowa Anglii stała się socjalistką, a Królowa Danii jeździ na rowerze... Kiedyś robiła to Kościoły, tłumacząc tę konieczność Wola Boską. Ale odłąk ludzie przestali wierzyć w Wola Boga, a księża zamiast poświęcić doktorka za ekonomii politycznej...

... pozostaje tylko: czekanie, aż to wszystko się zawali - albo dyktatura!

PARTNER
RĘCZNE PILY DO BETONU, ASFALTU I STALI
NAPĘD SPALINOWY
- ŚREDNICA TARCZY 300-400 mm
- GŁĘBOKOŚĆ CIĘCIA 120-140 mm
- WAGA 9,3-14,2 kg

Swepac
ZAGĘSZCZARKI DO BETONU, ASFALTU I KOSTKI BRUKOWEJ
NAPĘD SPALINOWY
- SIŁA WYMUSZENIA 14-58 kN
- JAZDA PRZODOWA
- WAGA 78-470 kg

STANLEY
NARZĘDZIA HYDRAULICZNE
- AGREGATY HYDRAULICZNE
- RĘCZNE MŁOTY UDAROWE
- KŁUCZE HYDRAULICZNE
- POMPY ZATAPALNE

Bovin
81-327 Gdynia, ul. Wolności 20
tel./fax: (0-58) 21-98-24, 21-99-64

Atestowane pojemniki magazynowe UIC
Nadstawki do palet EURO (UIC)
Wózki paletowe nowej generacji
Sztaplarki - wózki widłowe
- nowe w leasingu

NAPRAWA SERWIS SPRZEDAŻ ceny fabryczne
Montaż katalizatorów do wózków widłowych
Baterie trakcyjne do wózków akumulatorowych

TEL./FAX 34-08-41/348
TEL. KOM. 0-90520286
Elbląg, ul. Piławska 1
TECHTRANS s.c.

Autoryzowany serwis i dealer firm ZREMB Gliwice, STILL GmbH Hamburg

Trzeba pamiętać, że wyeliminowanie z paliw ołowiu i siarki, to dopiero pierwszy krok na drodze do czystego powietrza. Co z tego jednak, że z rur wydechowych nie będą się ułaniać te właśnie substancje, jeśli jednocześnie zionąc one będą potwornymi ilościami nie spalonych węglowodorów czy tlenków azotu, które są nie mniej szkodliwe.

Dopóki po naszych drogach poruszają się będą pojazdy ze źle wyregulowanymi gaźnikami czy wtryskiwaczami paliwa, ulice naszych miast w bezwzględnie przypominają będą komory gazowe. Autobusy ciągnące za sobą chmury czarnego dymu czy ciężarówki spalające ponad sto litrów paliwa na sto kilometrów to rzecz u nas powszechna - i z tego powodu pisanie o elektronicznie regulowanych wtryskiwaczach paliwa czy katalizatorach dopalających spalin przypomina opowiadanie bajek.

Jakby się nie starali konstruktorzy silników i producenti paliw ciągle jeszcze nie udało się wyprodukować idealnego motoru, którego spaliny byłyby czyste, pozbawione szkodliwych dla otoczenia domieszek. Głównie są to nie spalone resztki paliwa i tlenek węgla - ale nie tylko one. Zwiększa silniki wysoce oporne, pracujące w wyższych temperaturach, emitują, bardzo agresywne wobec środowiska, tlenki azotu.

Konstruktorzy łamią sobie głowę nad tym, jak te emisje wyeliminować - i to nie tylko z powodu szkodliwości owych tlenków, ale również dlatego, że w trakcie powstawania odbierają one silnikowi część jego energii.

Wierzyc do słowa

Zamienił stryjek

Nie jest to proste. Jeśli, na przykład, dostarcza się silnikowi dużo powietrza, to owszem, paliwo jest w nim spalane dokładnie, tyle, ile trzeba do zużycia całego paliwa, ale nie więcej, by uniemożliwić tworzenie się tlenków azotu.

W samym silniku tak idealnych warunków osiągnąć się nie udaje, więc z powodu coraz bardziej zastraszonych norm, dotyczących szkodliwości emisji, zaczęto stosować konwektory czyli "dopalacze", w których owe szkodliwe resztki ulegają redukcji i opuszczają układ wydechowy pod postacią wody, dwutlenku węgla oraz azotu - czyli składników dla otoczenia bezpiecznych.

Kłopot w tym, że aby odpowiednio reakcje mogły w konwektorze zachodzić - i to szybko - potrzebne są katalizatory, czyli substancje, które ułatwiają reakcje chemiczne, chociaż same w nich nie uczestniczą. Stwierdzono, że doskonałymi katalizatorami są pewne metale - z tym, że bardzo rzadkie i drogie. Śąsiedują one ze sobą w tablicy Mendelejewa, są to: ruten, osm, iryd, pallad, rod i platyna. Dwa pierwsze nie nadają się do stosowania w samochodowych dopalaczach, ponieważ same tworzą toksyczne tlenki, trzeci natomiast, iryd, jest tak rzadki, iż trudno go stosować na przemysłową skalę.

Pozostałe trzy są - w różnych kombinacjach - używane, przy czym w każdej z nich niezbędny był rod, zapobiegający pow-

stawianiu w spalinach amoniaku, który też jest szkodliwy dla otoczenia. Bardzo często, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych, w konwektorach stosowana jest platyna, a to ze względu na pewną odporność na ołów, którego śladowe ilości pojawiają się niekiedy również w tzw. "bezolowiowych" benzynach.

W ogóle ołów jest zabójczy dla katalizatorów, ponieważ wchodzi w reakcje z tymi szlachetnymi metalami, tworząc z nimi związki chemiczne, a one z kolei nie mają już katalizacyjnych właściwości. Wystarczy więc wlać do zbiornika zaopilewone paliwo, by konwektor przestał spełniać swoją rolę.

Od dawna trwają gorączkowe poszukiwania jakiegoś taniego dobrego katalizatora, ale, jak dotąd bez większego powodzenia. Pewne metale łączą się z siarką, zawartą w spalinach i przestają działać; inne jeszcze - działają w temperaturach bardzo wysokich, niemozliwych do osiągnięcia w samochodowych konwektorach.

Nie tak dawno na giełdach światowych nastąpiła gwałtowna obniżka cen platyny. Nastąpiła ona w wyniku oświadczenia firmy Ford, która oznajmiła, iż jest w stanie wyprodukować samochodowy dopalacz spalin, nie zawierający tego właśnie metalu. Wprawdzie w każdym konwektorze zużyto nie więcej niż dwa gramy platyny, jednak w przeliczeniu na parę milionów samochodów produkowanych przez zakłady Forda na całym

świecie, daje to pokazne ilości. Rzecz w tym, że produkcją platyny jest niemal wyłączną domeną dwóch tylko krajów: Rosji i Republiki Południowej Afryki. Ford najprawdopodobniej zamierzał dyktatu wspomnianych monopolistów. Pytanie: czy mu się to uda?

Otóż najprawdopodobniej w laboratoriach konkretnie udało się wyprodukować dopalacz spalin, w których katalizator jest jeden tylko metal. Istnieją podejrzenia, iż jest to pallad, który już wcześniej stosowali w swoich samochodach Japończycy. Niestety, pallad jest również bardzo rzadkim metalem. Można się spodziewać, że nagle zwiększone zapotrzebowanie na ten pierwiastek szybko spowoduje gwałtowny wzrost jego ceny. Może być ona na tyle duża, że wkrótce znów opłacalniejsze stanie się stosowanie w konwektorach platyny.

Okazuje się, że przedstawienie się producentów samochodowych konwektorów z platyny na pallad (a chodzi tu o rynek wartości 2,4 miliarda dolarów) nie zmarniłby dotychczasowych monopolistów w handlu platyną. Pallad występuje w tych samych rudach co platyna, więc monopol to powinien utrzymać. Zresztą zwiększenie produkcji palladu da, niejako przy okazji, wzrost produkcji platyny. Zamienił stryjek platynę na pallad. Dopóki nie zostanie wynaleziony jakiś tani i powszechnie dostępny katalizator - albo silnik w ogóle niepotrzebujący konwektora - wszystko zostanie po staremu.

W ostatnim czasie niemieckie firmy zaproponowały samorządowi lokalnemu w Kwidzynie budowę dwóch supermarketów: na osiedlu Piastowskim i przy ul. Słowackiego. Niestety, propozycja niemieckich firm nie zyskała aprobaty części członków Zarządu Miasta. Swoją odmowę motywowali m.in. tym, że supermarkety zniszczyłyby lokalny handel.

Kto się boi supermarketów

części kwidzińskich sklepów, porównując je choćby z cenami w Malborku lub Grudziądzu, są wygórowane. W niektórych sklepach trzech klientów to już tłok. W innych możemy kupić ziemniaki, szklanki, artykuły

gospodarstwa domowego, prosię do prania, prezerwatwy i skarpetki, a ślad leży obok gazety - piszą mieszkańcy Kwidzyna. Budowa supermarketów zapewniłaby utrzymanie się na

rynku prawdziwych handlowców, a nie kramarzy. Przyczyniłoby się także do obniżenia cen. Coraz więcej mieszkańców naszego miasta chciałoby zrobić zakupy w jednym miejscu w przyzwyczajonych warunkach, jednego dnia, jak to robi się w cywilizowanym świecie, mając pewność, że kupuje się towary świeższe, a nie na pograniczu gwarancji, jak to się często zdarza. Argumentów "za" jest o wiele więcej.

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY

Nr 1 w Polsce

- wpłata początkowa od 10 % wartości
- specjalne warunki dla stałych klientów

Nasze przedstawicielstwa:
Gdańsk, ul. Heweliusza 11, p. 1510
tel. 462-462, 314-247, fax 310-153
Gdynia, ul. Śląska 35/37, tel./fax 211-463

SAMOCZERCI CIĘŻAROWY W KAROSERII OSOBOWEJ
TEL. 090 505-976

---

bosal

TŁUMIKI
ELEMENTY UKŁADU WYDECHOWEGO

bosal BELGIA

HURTOWNIA I SERWIS

REGEMET Gdańsk, ul. Żaglowa 2
(boczna od Marynarki Polskiej)
godz. 8.00-18.00; sob. 8.00-13.00

46-47-88
41-18-85
43-10-58

30% RABATU
Dla warsztatów i sklepów

REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY

HT Tczew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE
IMPORT - EXPORT - HANDEL HURTOWY
zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00
w soboty od 9.00 do 14.00
OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- WYKŁADZINY DYWANOWE krajowe i importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5 m,
- DYWANY I CHODNIKI
- WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3, 4 m)

Wykładziny dywanowe, biurowe z atestem na antyelektrostatyczność i trudnopalność

UWAGA! Zakupiona wykładzina PCV i dywanową odliczysz sobie od podatku

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT W PROMIENIU 20 km

Firma Handlowo-Usługowa s.c.
Meble do sklepów, biur i gastronomii

SOON

Tylko SŁOŃ poda Ci dłoń
W związku z likwidacją naszego sklepu w Tczewie zapraszamy naszych klientów do Gdańska - Wrzeszcza

ul. Słowackiego 3 róg ul. Grunwaldzkiej
tel. (058) 48-35-35, 48-32-74, 41-55-41

Dla mieszkańców Tczewa i okolic rabat 5%

do końca czerwca zapewniamy bezpłatny transport przy zakupach powyżej 3 000 zł

GDAŃSK - WRZESZCZA ul. Słowackiego 3 tel. (058) 41 55 41 (linia bezprzewodowa)
ELBLĄG ul. Żwirki i Wigury 17 tel./fax (055) 33 91 33
GOSZCZADZ ul. Działowa 3 tel./fax (051) 23 53 11

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE SKLEPÓW
TRAPEZ & INKOP

GDAŃSK ORUNIA, NOWINY 12, tel. 39-41-52
KASY FISKALNE WRZESZCZ, MISZEWSKIEGO 12, tel. 41 00 76 w 41

Systemy antykradzieżowe

POLICEALNA SZKOŁA RACHUNKOWOŚCI dla DOROSŁYCH w REDZIE
84-240 REDA, UL. ŁĄKOWA 36/38, TEL. 78-32-44

OGŁASZA

NABÓR NA SEMESTR PIERWSZY - JESIENNY na wydziały WIECZOROWY I ZAOCZNY SPECJALNOŚĆ: FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ

O przyjęciu do szkoły decyduje kolejność zgłoszeń (42 miejsca). Nauka trwa 4 semestry (2 lata). Szkoła zapewnia na zasadzie wypożyczenia komplet podręczników.

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELA SEKRETARIAT SZKOŁY, TEL. 78-32-44.
ZAPRASZAMY!

Firma Handlowa (glazura, terakota) zatrudni

DYREKTORA - Oddział Gdańsk KIEROWNIKA - Oddział Elbląg

Wymagania:
- wykształcenie wyższe; - wiek 25-35 lat; - solidność
Oferty - Biuro Ogłoszeń Wydawnictwo Pomorskie, 83-110 Tczew, skrytka pocztowa nr 15.

Wszystko dla dzieci HURTOWNIA: Gdańsk-Przymorze ul. Arkońska 3 tel. 52-12-26 wew. 215

„KOKA”

- bielizna niemowlęca
- odzież dziecięca
- akcesoria firm CHICCO, DADA i inne
- zabawki pluszowe

Duży wybór, jakości, atrakcyjne ceny. Zapraszamy pon.-pt. 8.00 - 16.00, sob. 8.00 - 12.00

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

CHŁODNICTWO, MEBLE SKLEPOWE, AKCESORIA

KASY FISKALNE U NAS NAJTANIEJ

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 20-02-47, tel./fax 20-30-24
Gdańsk, ul. Chopina 40, tel./fax 45-45-00
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 34-51-46

P.P.H.U. „HELP” STAROGARD GD. OFERUJE

USŁUGI W ZAKRESIE:

- Remonty ciągników, maszyn rolniczych i przyczep
- Naprawa spalinowych wozków widłowych
- Mechanika pojazdowa (Żuk, Nysa, FS0, PN)
- Naprawy główne i bieżące silników spalinowych
- Szlify wałów korbowych i bloków cylindrowych
- Regeneracja głowic i korbowodów
- Regeneracja i regulacja pomp wtryskowych
- Sprzedaż akumulatorów i części w powyższym zakresie
- Woda destylowana - luzem

TANIO - SZYBKO - SOLIDNIE Z GWARANCJĄ

83-200 Starogard Gd., ul. Lubichowska 176 tel. (069) 284-77

GDYŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

SUREX Spółka z o.o.
NA RYNKU OD 1949 ROKU

ZAPRASZA DO HURTOWNI ORAZ SKLEPU OFERUJE MIĘDZY INNYMI:

PLYTY KLINGERYTOWE TYPU: „GAMBIT”, POLONIT”
PLYTY AZBEST.- KAUCZUKOWE I BEZAZBESTOWE „TESNIT” z importu

SZCZELIWA BEZAZBESTOWE
SZNURY TERMOIZOLACYJNE
WŁÓKNA SZKLANE TERMOIZOLACYJNE

PLYTY KORKOWE, GUMOWE, PLEXI

SZCZELIWA SMOŁOWE, SUCHE
WŁÓKNO LNIANE, PAKUŁY
TAŚMY DENSO
TAŚMY TECHNICZNE Z IMPORTU
TAŚMY SAMOWULKANIZACYJNE
TAŚMY TEFLONOWE

GDYNIA CHYLONIA
ul. B. KRZYWOUSTEGO 8
tel. (058) 23-10-46, tlx. 054-399, fax (058) 23-05-42

HOST International

PREMIUM POLSKA

HUMVIT-BIO - płynny nawóz
OTYLIT - użyźniacz gleby i kompostów
BIOPAPKA - do zaprawiania korzeni rozsąd
SADZVIT-BIO - ukorzeniając do wysiewu nasion
KWIATOM - zaprawa do cebulek
ANTYGRZYB

Nasze produkty w 100% ekologiczne BEZ CHEMII - BEZ KARENCEJ

Dla dz. wiczów, hobbyistów i profesjonalistów

80-001 Gdańsk ul. Jedności Robotniczej 293 tel. 0-58 39-42-62, fax 0-58 46-74-78

ZIEMIA TO ŻYWI ORGANIZM - NIE ZABLIJAJ GO STOSUJ PRODUKTY NASZEJ FIRMY!

Hurtownia Artykułów Sciennych i Technicznych

ADRO

Tczew, ul. Chopina 12/13 tel. (069) 31-24-53

A larcze do cięcia i szlifowania metali oraz betonu,
A ściernice płaskie i kształtowe,
A ściernice diamentowe i obciążacze,
A ściernice i parafity do lastryka,
A trzpieniówki i oseski,
A piaski korundowe,
A narzędzia do cięcia i szlifowania glazury,
A rękawice, ubrania i sprzęt ochronny,
A papier ścierny,
A pasty polierskie,
A środki czystości.

Zapraszamy w godz. 8.00-16.00; w soboty w godz. 8.00-12.00.
Najniższe ceny, możliwość dowozu na koszt firmy!

Host Int. STUDIO REKLAMY

ul. Jedności Robotniczej 293 80-001 Gdańsk, tel. 39-42-62

ZADZWOŃ: PRZYJEDZIEMY-DORADZIMY-WYKONAMY

CENY PROMOCYJNE

AUTORYZOWANY DEALER

- STOMIL SA - OLSZTYN
- TC DEBICA SA
- GOODYEAR
- MICHELIN
- PIRELLI
- CENTRA SA - POZNAŃ
- PZL SĘDZISZÓW

OPONY, FILTRY, AKUMULATORY UNIGUM

oddział
TCZEW
ul. Gdańska 32
tel. (069) 31-48-54
BEZPŁATNY montaż i wyważanie